

Nes světlo, Jano!

Jana Ilčíková

Nes světlo, Jano!

Jana Ilčíková

Ilustrace Johanka Ilčíková

Třetí vydání



A.M.I.M.S.

A. D. 2024

Autor: Jana Ilčíková
Název: Nes světlo, Jano!
Ilustrace a obálka: Johanka Ilčíková

Korektury: Markéta Protivánková
Vydal: A.M.I.M.S. z.s., Vranov nad Dyjí – Přímětice – Bítov
Ve spolupráci s: Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc
Rok vydání: 2024 (1. vydání v roce 2022 v A.M.I.M.S. z.s. pod názvem *Za vše, co bylo, děkuji, všemu, co bude, ano*)
Ediční řada: A.M.I.M.S. M. (tj. knihy pro misijní použití)
Vydání: třetí (rozšířené a opravené)
Sazba: Připravili spolupracovníci tiskového apoštolátu A.M.I.M.S.
Tisk: Michal Jiříček, M+M, Borotice
Náklad: 45 000 výtisků

S církevním schválením Biskupství brněnského č.j. Ep/480/24 ze dne 30. 4. 2024

 Šířeno pod licencí Creative Commons CC BY 3.0 – celou publikaci nebo její části je tedy možné dále šířit, pokud uvedete autora a zdroj (úplný text licence najdete na <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>).

Kompletní texty většiny publikací, které vydává A.M.I.M.S. (včetně misijních knih ediční řady A.M.I.M.S. M., tedy i této knihy), najdete na internetových stránkách FATYMu www.fatym.com a na www.amims.net. Zde je také možné knihy objednat i v papírové podobě (jen za příspěvek na tisk a poštovné).

ISBN 978-80-7266-499-3

Děkuji ti, že ti sloužit smím,
za tvou lásku, za ochranu tvou,
za to, že ti zcela náležím.
Děkuji ti za pokrm i střechu nad hlavou,
za vše převeliké, co mi dáváš,
i za vše malé, co mi ponecháváš.
Za všechny písně, jež kdy pro mě zněly,
za tento okamžik i za život celý,
za klidný sen i za bezesnou noc,
za chvíle úsměvu i za bolesti,
za to, že je mám nésti,
abys mi s láskou přišel na pomoc,
a abych ti byl ještě blíže.
Děkuji ti za temnotu kříže
i za velikou záři vzkříšení,
jež sluncem věků je.
Jen v ní plevel svých žalů
uvidím kvést planě.
Tak málo lidí Bohu děkuje –
přijmi můj dík i za ně.

Věnováno

Mému statečnému tatínkovi,
který mě naučil: *V Boha dúfaj a nezúfaj!*

Mojí milované mamince, která opatrovala tatku
po dlouhou dobu jeho nemoci.

Mému vzácnému příteli MUDr. Ladislavu Kubíčkovi,
knězi Kristovu, který byl 11. září 2004 zavražděn
na faře v Třebenicích.

Mým milovaným dcerám, aby nezapomněly na své kořeny.

Mému manželovi, kterému jsem slíbila lásku,
úctu a věrnost.

O mně

Narodila jsem se 11. ledna 1969. Bydleli jsme v Ostrožské Lhotě, kde přišli na svět i moji dva bráchové, Staník a Peťa. Bylo mi osm let, když jsme se stěhovali do Blatnice pod Svatým Antonínkem. Tam přišel na svět můj třetí bratr Pavel. Střední školu jsem absolvovala ve Žďáru nad Sázavou, kde jsem čtyři roky studovala ekonomii obchodního provozu.

V roce 1990 jsme s kamarádkou otevřely ve státní mateřské škole třídu s křesťanským zaměřením. Dálkově jsem studovala Střední pedagogickou školu v Kroměříži a v roce 1993 získala kvalifikaci učitelky mateřské školy. V té době jsem prožívala těžké chvíle s malou Nikolou, děvčátkem, které umíralo na leukémii. O rok později jsme si v kapli sv. Antonína slíbili lásku, úctu a věrnost s jejím tatínkem. Bydlíme v Dubňanech, malém městečku mezi Hodonínem a Kyjovem.



Narodily se nám tři dcery, Laděnka, Kristýnka a Johanka. Po mateřské dovolené jsem pracovala ve školce, pak na Městském úřadě v Dubňanech v kabelové televizi a od roku 2012 jsem ředitelkou mateřské školy.

Založením jsem věčná optimistka, moje základní nastavení je celoživotně radostně vděčná. Mám ráda lidi, život, práci, svou rodinu a Pána Boha (to vše v jiném pořadí). Neumím moc vařit. Nebaví mě zahrádka. Auto řídím, jen když jde o život. Věřím, že to lepší nás teprve čeká. Píšu si střípky ze svého života, ze života mých dětí a naší rodiny. Odvahu se o ně podělit mi dodal P. Marek Orko Vácha, který na jedné ze svých přednášek řekl, že to, co nenapíšeš ty, nenapíše nikdo jiný. Vzala jsem ho doslova. S chvějícím se srdcem dávám nahlédnout do svého příběhu i vám.

Jana Ilčíková



Děkuji za ŽIVOT

Je mi padesát. Jak se cítím? Pokud bych to měla vyjádřit jedním slovem, určitě by to byla VDĚČNOST. Vděčnost za dar života. Moji rodiče to před padesáti lety neměli moc lehké, možná by pro ně bylo jednodušší, kdybych se nenarodila. Ale oni to dovolili.

Vděčnost za celé dětství i za moje tři sourozence, bráchy Staníka, Peťu a Pavla. Vyrůstali jsme spolu v malebném slováckém kraji v Blatnici pod Svatým Antonínkem, obklopeni láskou a podporou rodičů, prarodičů a přátel.

Vděčnost za lidi, kteří můj život výrazně ovlivnili a nasměrovali. Každý máme někoho takového. U mě to kromě mých vzácných rodičů a prarodičů byl i mladý usměvavý kněz, salesián Jan Komárek. Přišel do Blatnice v roce 1986, bylo mi sedmnáct a jemu o dvanáct let víc. Shromáždil kolem sebe mladé lidi, rozpoznal a podpořil naše dary a schopnosti.

Snad zásadní vliv na můj život měl MUDr. Ladislav Kubíček, kněz, lékař a laskavý duchovní průvodce.

Vzácným darem je pro mě manžel. Poznali jsme se za bolestných okolností. Umírala mu tehdy šestiletá dcera Nikolka, kterou jsem mohla doprovázet na konci jejího krátkého života. Nemá to se mnou lehké, ale ani já s ním. Narodily se nám tři krásné dcery, Laděnka, Kristýnka a Johanka, Nikolčiny nevlastní sestřičky. Naše dcery mi jednou řekly, které tři věty doma nejčastěji používám: „Umyjte nádobí!“ – „Já sa z vás zblázním!“ – „Proč mně to děláte?“

Vděčnost za přátele. V roce 1994 jsme se stěhovali do Dubňan, neznali jsme tu nikoho. A už prvním darem byli naši sousedé Juráskovi. Měli dvě malé holčičky, Verunku a Markétku. Pavel je velkorysý, srdečný člověk a výjimečný architekt. Navrhl nám krásnou kuchyň. Jiřka, jeho půvabná žena, vždy velmi hezky upravená, štíhlá, citlivá, tajemná, introvertní, vnímavá. Prožívali jsme s nimi všechny důležité životní momenty. Nedávno jsme si s Jiřkou postěžovaly, že rok od roku trávíme spolu méně času, a tak jsme s tím něco udělaly. Začaly jsme si na sebe pravidelně dělat čas vždy první čtvrtek v měsíci. Svěřujeme si své starosti i radosti, smějeme se spolu a doporučujeme si dobré knížky, filmy a písničky. Naše pouta se sousedy jsme ještě posílili významnou událostí: Verunce i Markétce jsme byli za kmotry u křtu, který obě holky přijaly až ve školním věku. Naši milí sousedé

finančně podpořili mého manžela, když se vydal na pouť do Santiaga de Compostela, a byli nám oporou, kdykoliv jsme to potřebovali.

Za blízké přátelství jsem vděčná také rodině Vašulkové, Varmužové, Volfové a holkám ze společenství Modlitby matek.

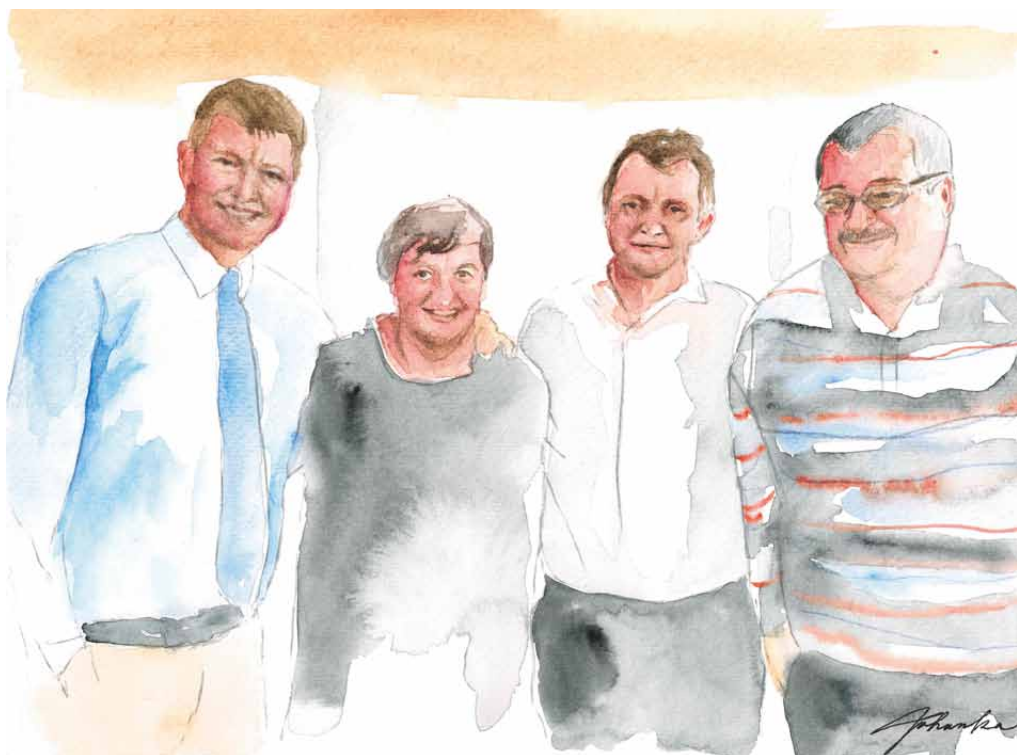
Za kolegyně v práci. Vždy jsem chtěla pracovat s dětmi a jsem vděčná za práci, která je mou srdeční záležitostí. Nikdy bych si netroufla přihlásit se do konkurzu na ředitelku mateřské školy. Tenkrát mi ale věřil starosta Dubňan František Tríska a podpořil mě. Víím, jaké to je požehnání, když člověk dělá práci, kterou opravdu miluje.

Zpěvačka Lucie Bílá začala slavit své padesátiny řadou koncertů od svých 49. narozenin. Říkala jsem si, že bych mohla také začít slavit už rok před tímto jubileem, jen jsem nevěděla jak. K Vánocům jsem od dcery dostala pěkný diář a napadlo mě, že bych si do něho mohla každý den napsat, za co jsem vděčná. Narozeniny mám 11. ledna, tak jsem začala už zkraje roku 2018. A poctivě jsem každý den psala. Ze začátku jsem byla trochu nejistá, jestli opravdu každý den, 365krát za rok, najdu něco, za co bych měla být vděčná, ale obavy byly zbytečné. Stalo se, že jsem si začala všimnat drobností, maličkostí, začala jsem být vděčná za věci, které jsem dřív neviděla, neuvědomovala si je, nebo je brala jako samozřejmost. Objevovala jsem, jak je život krásný, vzácný a křehký, za kolik věcí, okamžiků a lidí děkuji. Vřele doporučuji všem. Poctivě musím přiznat, že někdy v březnu mě kdosi (asi manžel, pravděpodobně) dost naštvál a ještě večer jsem byla tak rozhozená, že jsem nenašla nic, za co bych poděkovala. Takže ten den mám v deníku zápis: Dnes fakt nic, sorry jako.

Mým krédem je – za vše, co bylo, děkuji, všemu, co bude, ano. Děkuji za všechno, i za ty těžší chvíle v životě. Víím, že všechno mělo a má svůj smysl, i když ho zrovna nevidím. Všem, co bude, ano... Známa mi řekla: „A co jako myslíš, že po padesátce bude? To už všechno jede enom z kopca!“ Netuším, co mě čeká, tak jako to neví žádný z nás. Ale víím, komu jsem uvěřila. Víím, že svoje kříže nenesu a neponesu sama, a pokorně prosím o sílu. Mám v sobě silně zakořeněnou naději a víru, že všechno jednou stejně dobře dopadne! A pokud to ještě nedopadlo, tak to ještě není konec, řekl kdysi John Lennon a Juliana z Norwiche mě povzbuzuje: „Hřích je nevyhnutelný, ale všechno bude dobré, úplně všechno bude dobré...“

Hudební skladatel Petr Eben složil nádhernou varhanní skladbu s názvem Laudes neboli Chvály. Řekl, že základní myšlenkou, která ho inspirovala, bylo poznání, že naše doba je dobou hlubokého nevděku. Nevděku vůči lidem kolem nás, vůči světu, vůči Bohu. Všude jen nespokojenost, vzpoura, skepse. A po vděčnosti ani stopa. „Proto jsem chtěl svým dílem vzdát Bohu chválu, jinak by totiž kameny musely volat,“ dodává skladatel.

Proto vznikla i tato knížka.



Mým rodičům s láskou

Moje maminka se narodila doma v Ostrožské Lhotě, o velikonočních svátcích roku 1949. Přišla na svět jako čtvrté dítě. Čtvrté dítě, ale první dcera. A tak její tatínek, který hrál v dechovce na trubku, po slavnostní mši na Vzkříšení spěchal s celou kapelou domů, aby pod oknem zahrál své milované ženě a novorozené dcerušce. Představuji si, jak se krásným krajem pod kopcem sv. Antonína nesly tóny dědinské kapely, které na svět vítaly právě narozené děvčátko.

A z druhé strany Antonínka vyrůstal v rodině Františka Miška můj tatínek. Možná se někdy jako děti viděly na pouti u Antonínka, ale poprvé si jí všiml až jako voják, když přišel na zábavu a ona na pódiu zpívala. Lásky na první pohled. Byli mladí a měli se rádi. Rodiče se o svou dceru báli, nikam ji nepouštěli, ani ten kluk z Blatnice se jim moc nepozdával, ale zakrátko mladí oznámili, že se chtějí vzít.

„Chtělas ho, máš ho, nechod' si stěžovat.“ Tato slova uslyšela od své matky moje maminka, když se jako devatenáctiletá vdávala a brala si o dva roky staršího kluka, mého tatínka. Maminka se vdávala z lásky a možná ji i trochu zaskočilo, co jí matka řekla. Svatba byla 17. srpna 1968. Za pár dní, když vyšla ráno na ulici, uviděla tetičku ze sousedství. „Děvčico, bude válka,“ plakala tetička, protože naši republiku právě obsadila ruská armáda.

Od začátku to moji mladí rodiče neměli lehké. V roce 1969 jsem se narodila já, o rok později bratr Stanislav a další rok bratr Peťa. Bydleli v domku v Ostrožské Lhotě, v místě, kde dnes stojí vyhlášená cukrárna. Ale jejich život moc sladký nebyl. Až po mnoha letech nám mamka prozradila, že mladý manžel vyhledával často kamarády a víc než jeho rozrůstající se rodina ho lákala hospůdka. Když těhotná se třetím dítětem opravovala sama chodník před domem, protože mladý taťka opět nebyl doma, doneslo se to jejím rodičům. Stařík, maminčin otec, chtěl zakročit, ať se dcera vrátí zpátky domů. A stařenka se ho se smutkem v očích zeptala: „A ty se budeš starat o jejich děti?“ Také ji to trápilo a jistě se modlila, aby se náš taťka vzpamatoval. Mamka se ve svých třiačtyřiceti letech cítila osamělá. Takový život v manželství si nepředstavovala, ale péče o tři děti ji zaměstnávala, a tak nebyl čas myslet na odchod. Věděla jasně: „Chtělas ho, máš ho, nechod' si stěžovat.“ Bylo to tvrdé, ale pomohlo to.

Mladí manželé začali stavět dům z druhé strany Antonínka a taťka se opravdu brzy vzpamatoval a staral. Do nového domu se nastěhovala mladá rodina se třemi dětmi a zanedlouho naše maminka zjistila, že je opět těhotná. Bylo jí osmadvacet, když ji vezli z porodního sálu, kde přišel na svět náš bráška Pavel. Lékař se jí po čtvrtém porodu necitlivě a možná i s trochou pohrdání v hlase zeptal, kolikrát ještě přijde rodit. Kdyby ten lékař dnes viděl mého nejmladšího bratra pilota s krásnou a velkou rodinou! A náš tatínek tenkrát i to čtvrté dítě přijal s láskou, to na svém muži maminka milovala. Každé dítě přijímal jako dar.

Pole, vinohrad, práce kolem dětí a domu zaměstnala naše rodiče natolik, že na nic jiného moc času nezbyvalo. Vedli nás k víře v Boha, dovolili, abychom si každý vybrali povolání, které nás bude bavit. Mamka nikdy taťkovi nezapomněla, že souhlasil, aby se k nám na stáří nastěhovala stařenka, kterou pak naši doopatřovali.



Někdy bylo u nás i zamračeno. Ale viděli jsme příklad lásky. Rodiče nás vedli k práci, ale nebránili nám, ani když jsme s partou mladých začali jezdit do Čech za vzácným knězem Ladislavem Kubíčkem.

Postupně jsme vylétali z hnízda. Rodiče přijali i naše partnery a radovali se s námi, když na svět postupně přicházelo jejich dvanáct vnoučátek.

Taťka se svou diagnózu dověděl ve svých pětatřiceti letech. Jak mu asi bylo? Měl doma ženu a nás, čtyři malé děti, nejmladšímu bratrovi bylo pět. K jeho dnes už, žel, celkem běžnému onemocnění se později přidala spousta jiných zdravotních komplikací, a tak můj taťka, který byl myslivcem, miloval přírodu, vinohrad i společnost, ve svých šedesáti letech pobýval už jen v nemocnici nebo doma a jeho zdravotní stav se rychle horšil. Během deseti let se několikrát ocitl na hranici života a smrti, prožil v nemocnicích velmi dlouhý čas a prošel si několika vážnými operacemi. Amputovali mu obě nohy. Několik let se o něho maminka starala a obětavě o něj pečovala, i když sama prodělala těžké onkologické onemocnění.

Jednou byl taťka po vážném zákroku v kyjovské nemocnici na kontrole. Lékař mu sděloval výsledky vyšetření, které tentokrát dopadly dobře. Můj tatínek seděl vedle lékaře na invalidním vozíku a zprávu o dobrých výsledcích přijal s vděčností. Polohlasem pronesl: „Chvála Bohu.“ Lékař zpozorněl a otočil se k mému otci: „Vy věříte v Boha?“ zeptal se spontánně. Můj otec okamžitě odpověděl: „Ano, pane doktore, věřím. Vy ne?“ Lékař chvíli váhal a nakonec velmi vážným hlasem odpověděl: „Na to, abych věřil, jsem tady viděl příliš mnoho bolesti.“ „Vidíte, a já bych bez Boha neunesl tu svoji,“ odpověděl mu taťka.

A statečně ji nesl. Zvláště na konci života, který trávil jen na lůžku v obýváku, vztah našich rodičů dozrával a vyhladil všechny nerovnosti. Byl ve znamení čisté lásky. Každé ráno taťka mamce zpíval: „Ještě že tě, lásko, mám...“ „Srdénko moje,“ tak krásně se oslovovali. Naši rodiče spolu prožili jednapadesát let. Zachovali si lásku, úctu a věrnost, nikdy se neopustili a nesl spolu všechno dobré i zlé, tak jak si před oltářem slíbili. Až do smrti. Děkujeme.

Stařenka

Moje stařenka Marie Matušítková žila skromně a prostě celý život. Pekla nepřekonatelné báleše s makem nebo rýží na sladko se sušenýma trnkama – nikdy se mně nepovedla tak jako jí. Přijala s manželem Janem čtyři děti – nejmladší dcera, moje mamka, se narodila, když bylo stařence skoro čtyřicet. Její dny naplňovala práce na poli, péče o děti a dobytek. Přesto byla šťastná a spokojená. Těžce se s hospodářstvím loučila, když se zakládala JZD a komunisté vyhrožovali vyloučením syna z vysoké školy.

Život přinášel další těžkosti – velké zdravotní problémy, smrt vnuka, později manžela, syna, snachy. Pevná víra v Boha jí dávala sílu všechno přijímat.

„Zvyknete si brzo, mami,“ pohladila stařenku pohledem moje mamka, když jsme si ji stěhovali z rodné Lhoty k nám domů. Bylo jí už skoro osmdesát, v tmavých očích stále jiskřička pohledu dítěte, ruce políbené stářím. Bez pomoci se už neobešla – a právě byla nablízku jediná dcera, kterou přijala v pozdním věku. Nebylo to lehké, po mnoha letech opustit svoji chaloupku, opředenou tolika vzpomínkami. Nesla to statečně a pokorně.

Odcházeli jsme do práce a do školy a stařence dělalo společnost staré rádio. Strašně v něm rachotilo, ale nové nechtěla, toto jí připomínalo domov. Jméni, které si k nám přinesla? Kromě rádia i postel, velký obraz Panny Marie s Ježíškem, dřevěnou krabici plnou fotografií a dopisů od milovaných lidí a růženec – věrný průvodce životem.

Radost jí dělala i naše knihovna. Četla úplně všechno a večer nám o tom zaujatě vyprávěla. Jen zprávy v rádiu poslouchala s úzkostí: „Já tomuto světu už vůbec nerozumím, já už sem snad ani nepatřím.“ Jednou jsem stařenku potkala u koupelny. „Děvčico, je zle. Čistila jsem si zuby a ta pasta se mi zdá nějaká divná. Já už špatně vidím, dala jsem si tam asi nějaký krém či co,“ smála se na mě. Zrak jí rychle slábl. Číst už nemohla, a tak seděla u okna a pozorovala dění na hřišti před sebou. Vidala tam často sousedku Helenku, jak se prochází se svým těžce mentálně postiženým synem. „Podívej, kolik je tam lásky,“ říkala mi a ukazovala na Helenku, držící za ruku svého dvacetiletého syna.

První Vánoce u nás. Jak vám je, stařenko, zpříjemním, jak vás potěším, aby vám nebylo u nás smutno? Sbalila jsem třídu svých malých žáčků předškoláčků



a šli jsme potěšit jednu hodnou babičku, které se může zrovna teď před Vánocemi stýskat. Patnáct párů botiček v předsíni našeho domu a halasný pokřik: „My jsme vám přišli zazpívat...“ Váš překvapený pohled a patnáct hlásků nesměle začalo: „Narodil se Kristus Pán, radujme se.“ Oči plné slz, namalované obrázky zdobily nový domov ještě dlouho po Vánocích.

A zase plno radosti, to když se ve dveřích objevily sestry, tolik toho bylo nového v rodné Lhotě.

Se smrtí byla vyrovnaná dávno. „Bolest do života patří, Janičko, nezapomeň na to. Každý nese nějaký kříž, každý zažije bolest nebo ztrátu,“ říkala. V naší ulici se oběsila asi šedesátiletá paní. Před několika měsíci jí zemřel manžel a ona to neunesla. „Život jsme si nedali, tak si ho ani nesmíme vzít. Ale dobře jí rozumím, to je veliká bolest, modlím se za ni,“ a tmavé oči se zahleděly kamsi hluboko do vzpomínek. Vzpomněla na chvíle před patnácti lety, kdy prožívala stejné trápení.

Několik dní jen v modrobíle pruhovaných peřinách. Vyčerpaná horečkou, zrnka růžence jen ztěžka opouštějí vřelou dlaň. Za pár dní je zas dobře. „Ještě to nebylo ono,“ posteskla si, „myslela jsem, že už mě volá můj stařík.“

A pak stařence přidali stovku k důchodu, tak zase by byla škoda zrovna teď umřít. „Je vás tady plný barák a já vám ještě přidělávám starosti,“ stýskala si jednou. „Ale mami, co to říkáte, vždyť jste naša,“ řekla jí mamka a tak jsme to přirozeně vnímali všichni.

Odešla nám na Vánoce roku 1995. Kostel dýchal vánoční atmosférou, vysoké stromečky plné třpytivých zvonečků ji doprovázely na cestu poslední. Staříčkův kněz v jejím milovaném lhotském kostelíčku promluvil nad rakví: „Moja maměnka vždycky říkala: Pamatuj si, Toníku, jednu to bude...“

A tak, milá stařenko, vy jste se už dočkala. Necítím strach, jen pokoj a vděčnost za to, že jste tu byla s námi.

Když vynášeli rakev s vaším tělem z kostela, varhany hrály nádhernou píseň: „Aleluja, zdráv buď, náš milý Spasiteli“.

Na shledanou, stařenko!

Světónázorový kroužek

Chtěla jsem z domu. Bylo mi čtrnáct, rozhodovalo se o tom, kam půjdu na střední. Nejvíc by mě bavila pedagogická škola, ráda bych pracovala s dětmi, ale v posudku ze základní školy stálo na první straně s několika vykřičníky: Navštěvovala sedm let náboženskou výchovu!

Náš mladý třídní (ateista, kterého opravdu upřímně rozčilovalo, že někdo v dnešní době věří v Boha) mi předem s lítostí oznámil, že nemám šanci dostat se na školu takového zaměření (komunistický režim si hlídal, aby ti, kdo budou jednou učit děti, byli s náboženskou otázkou tzv. vypořádání). Učitel se zajímal, kdo mě nutí chodit do kostela, proč si ničím život. Cítila jsem se jako hrdinka a řekla, že mě nikdo nenutí, že chodím sama a z vlastního přesvědčení.

Moc mě litoval, že jsem si zavřela cestu k povolání, které by mě bavilo a naplňovalo. Na závěr prohlásil, že prakticky celý život budu náboženstvím poznamenána. Stála jsem před tabulí a dodnes vidím ten jeho starostlivý výraz.

Nebrala jsem to jako křivdu. Rodiče nás učili, že když se pro Boha něčeho vzdáme, dostaneme víc. Ani kalkul v tom nebyl, prostě to tak je a Pán Bůh ví proč. Práce s dětmi mě bavila, ale dokázala jsem si představit, že budu dělat i něco jiného. Jako spousta dalších pubertáků jsem chtěla hlavně z domu, někam na internát. Toužila jsem po životě. Po plnokrevném životě! Nebyla ve mně touha dělat „zakázané“ věci, rozumějte, chtěla jsem být sama za sebe. Odpoutat se od rodiny, kde mi dost věcí i vadilo. S Pánem Bohem jsem tak trochu počítala, ale ten náš vztah se teprve budoval a moc pevný nebyl.

Dostala jsem se na obchodní ekonomku do Žďáru nad Sázavou a můj vytoužený samostatný život začal tím, že jsem nasedla do špatného vlaku. Na internátě jsem se ocitla jakoby v jiném světě. Najednou jsem viděla, že není až takovou samozřejmostí, že rodina žije spolu. A najednou mi Ten, před kým jsem tak trochu z domu utíkala, začal chybět. Občas jsem se stavila v kostele, i když jsme měli výslovně „doporučeno“ kostelu se vyhýbat (psal se rok 1983).

Po nějakém konfliktu se spolubydlícími jsem se sbalila a odešla do kostela. Bylo zavřeno, jen z předsíně jsem viděla na svatostánek a prosila Boha, aby tu byl se mnou a neopouštěl mě. Několikrát jsem během vycházek zašla i na mši sv., kde byli mladí lidé, zpívali, za nějaký čas jsem se k nim přidala. Do vycházkové

knížky jsem si musela vždycky napsat něco náhradního. Jednou jsem přišla na internát a soudruh vychovatel si mě zavolal. Uhodil na mě: „Kde jsi byla?“ Nemohla jsem se rychle vzpamatovat, několik párů očí našich vychovatelů na mě hledělo nepřátelsky. Jen jsem ze sebe vykoptala: „Ve městě.“ „Kde ve městě?“ zvýšil hlas. Byla jsem tak strašně zaskočená tou situací, že jsem nebyla schopná vůbec nic vyslovit a začaly mi téct slzy. To soudní tribunál trochu znejistilo. Najednou to chtěli nějak rychle ukončit. Vychovatel vyhrkl přísně: „My víme, žeš byla v kostele!“ Dramatická pauza... „Takže se domluvíme na tom, že tam už chodit nebudeš a místo toho budeš navštěvovat světonázorový kroužek!“ Ten, mimochodem, vedl útočící vychovatel. A jak jsem vzlykala, tak trochu zmírnil: „Víš, my jsme na tom v podstatě úplně stejně – ty nemůžeš dokázat, že Bůh je, a my zase nedokážeme, že není.“

Vypadla jsem z vychovatelny, ani nevím jak, a zamířila na toalety, kde jsem si chtěla opláchnout oči červené od pláče. A tak jsem na internátě povinně chodila do nepovinného kroužku. My na tom ale nejsme stejně! Já vím, že je, a vy se bojíte, že by mohl být, uvažovala jsem na první lekci u promítání filmu o Velkém třesku, který údajně sám od sebe odstartoval stvoření celého světa.

A tak jsem díky vychovateli Hynkovi začala více přemýšlet o tom, proč věřím, nebo přesněji, komu jsem uvěřila. A pak jsem se „náhodou“ dostala na pokoj s holkou, která se mě začala ptát na mou víru a ve čtvrtáku, těsně před maturitou, byla u prvního svatého přijímání. Školu jsem končila v roce 1987. Jen tak pro pořádek – v roce 1990 jsem začala pracovat s dětmi v křesťanské mateřské škole. Pedagogické vzdělání jsem si doplnila při dálkovém studiu na škole, kde nás výjimečně vzali bez přijímacích zkoušek (v roce 1990 byl otevřen na SPgŠ v Kroměříži ročník oboru učitelství pro mateřské školy pro řádové sestry a civilní zaměstnance křesťanských škol). Pracovala jsem v několika mateřských školách a ve svých 43 letech jsem se stala ředitelkou Mateřské školy v Dubňanech. Svoje tři děti vedu k tomu, aby důvěřovaly Bohu, nechaly se vést, že On je nikdy a nikde neopustí. A stokrát jim vynahradí všechno, čeho se z lásky k Němu vzdaly.

Koberec života

Bylo nám patnáct, seděli jsme v lavicích a tupě zírali před sebe.

Nezáživná hodina ruštiny. Učitelka zadala úkol: máme dvacet minut na to, abychom sepsali, samozřejmě rusky, jak si představujeme náš život, až nám bude padesát. Už to číslo nás přivedlo k úvaze, že nás nutí dopředu zrekapitulovat celý náš život, protože padesátka (viděno očima náctiletých) – rovná se konec života. Po krátkém přemýšlení všichni psali a psali, co jim ruská slovní zásoba dovolila. Vlastně všichni ne. Náš spolužák Robert byl hotov velmi rychle a seděl se založenýma rukama.

Učitelka nás po dvaceti minutách vyzvala, abychom své vize nahlas přečetli. Většina spolužáků se v padesáti viděla, jak odpočívají ve spokojeném manželství ve vlastním domě a v kruhu své rodiny, obklopeni vnoučaty, a věnují se svým zálibám. Přišla řada na Roberta, který se váhavě v těsné lavici postavil, klátivými pohyby typickými pro přerostlého pubertáka uchopil kus papíru a mutujícím hlasem zakrákorat: „Kak mně bůdět 50, ja būdu adnój nógoj v gróbě.“ Výbuch smíchu, jen učitelka zrudla a snažila se utiшит hlučící třídu. Robert stál, ve tváři se mu nepohnul jediný sval a nepřítomně hleděl z okna.

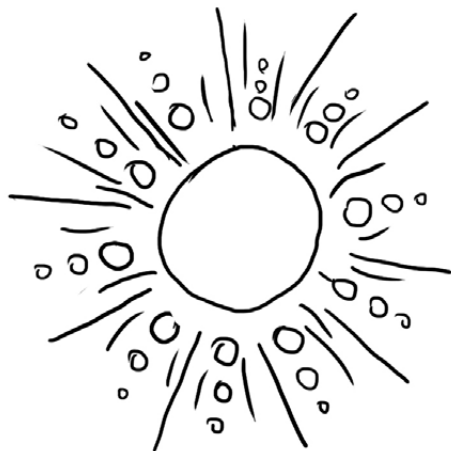
Vybavila se mi ta dávná hodina ruštiny, když jsem se chystala na sraz spolužáků – padesátníků. Jak se nám tenkrát ve školních lavicích zdál ten čas nekonečný. Mysleli jsme si, že je před námi moře zážitků, měli jsme své plány, představy, ale ono to většinou bylo jinak. Skoro všichni jsme se na srazu hned poznali, i když jsme se někteří neviděli desítky let. Smáli jsme se historkám ze školních lavic, prohlíželi fotky, vzpomínali na učitele. Po dobré večeři nás spolužačka, organizátorka srazu, vyzvala, abychom o sobě každý něco řekli – jak žijeme, kde pracujeme, kolik máme dětí... Mezi spolužáky to zašumělo, pár se jich hned zvedlo a začali se vytrácet. „Tak toho jsem se nejvíc bála, že tady budu muset přede všemi mluvit, jak mám podělaný život,“ naklonila se ke mně jedna ze spolužaček a zvedla se také. Nedobrou atmosféru organizátorka okamžitě vycítila a tento bod programu raději vynechala.

Venku před restaurací a se sklenkou vína se pak v hloučcích někteří svěřovali, jak náročné roky mají za sebou – tvrdé exekuce, těžké rozvody, rozhádané rodiny, vážné nemoci. Jeden spolužák si musel na sraz půjčit košili, protože je po vleklém

rozvodu bezdomovcem. Jiní ukazovali fotky svých dětí, vnoučat, další mluvili o tom, jak se starají o své nemocné rodiče, někteří o svých úspěších v podnikání.

S přibývajícím alkoholem v krvi se zpívalo a tancovalo skoro až do rána. A protože víme, že čas není nekonečný, slíbili jsme si, že si dáme sraz už za pět let. Doznívalo ve mně to setkání spolužáků ještě dlouho. A vzpomněla jsem si na to, co jednou napsal Tomáš Halík:

„... to, co je v našich životech nejdůležitější, to nevidíme teď ani my sami. Věřím, že nejvlastnějším autorem našeho života je Bůh, a těším se, že nám jednou své dílo ukáže. Představuji si to tak, jako když se tká orientální koberec. Když se díváte na tu stranu koberce, na níž se pracuje, vidíte jenom celkem ošklivou spleť nitek a uzlíků. Až je koberec dotkán, obrátí se – a člověk žasne, když vidí jeho líc, symetrický ornament a zářivé barvy. Povzbuzuji tímto obrazem lidi, kteří procházejí velmi zauzlovaným životním obdobím. Jednou uvidíte „líc“ a smysl toho všeho. A v tomto duchu se i já těším na setkání s Bohem, až bude všechno hotovo. Je důležité, aby člověk teď nebyl příliš nedočkavý a drzý, aby příliš nevrázel do ruky, která tká jeho příběh, a nechtěl pošetile nakukovat na druhou stranu...“



Jak jsem chtěla darovat krev

„Jano, mohla bys nám povykládat, jak bylas darovat krev,“ zazní občas při různých příležitostech od mých bratrů, když už jsme po několika pohárcích vína v náladě. Vždycky dělám drahoty, nechávám se chvíli přemlouvat, ale stejně se těším na to, až to řeknu.

Od malička jsem omdlívala, když se ke mně blížila injekční stříkačka, kterou mi sestřička chtěla odebrat krev nebo vpravit očkovací látku do těla. Už pouhý pohled na krev byl pro mě stresující záležitostí. Proto mnohé překvapilo, že jsem jednoho chladného rána stála na zastávce, odkud nás (mě a dobrovolné dárce krve z JZD Budoucnost Blatnice) měl autobus odvézt na transfúzní stanici do nemocnice v Kyjově. Rozhodla jsem se totiž se svým strachem bojovat. Bylo mi dvacet, byl tedy nejvyšší čas. V té době se v Arménii odehrálo strašlivé zemětřesení a všechny sdělovací prostředky nabádaly lidi, aby darovali krev, které byl tehdy nedostatek. Říkala jsem si – teď, anebo nikdy. Musím strach přemoci a darovat krev pro Arménii. Jenom vědomí dobrého skutku mi nedovolilo ze zastávky zbaběle zdrhnout.

JéZéDáci, ke kterým jsem se přidala, si mě dobírali, já jen mlčela, bledla a upřeně sledovala nezvykle rychle ubíhající cestu. Když jsem uviděla tabuli s nápisem MĚSTO KYJOV VÁS VÍTÁ, udělalo se mi strašně zle. Ale už se nedalo nic dělat.

Nejdříve mi sestra musela odebrat trochu krve na vyšetření – ztuhla jsem, krve by se ve mně nedořezal a ruka se mi třásla tak, že se sestra nemohla trefit do žíly a přede všemi zcela netaktně poznamenala: „Když se někdo tak strašně bojí, nechápu, proč sem leze.“ Rozhodla jsem se její hrubá slova ignorovat v předtuše, že možná budu ještě potřebovat její odborné pomoci. Tlak mi totiž rychle stoupal, ruce se potily, odvaha mě opouštěla docela. Čekání na výsledky bylo nekonečné. V koutku duše jsem doufala, že třeba nebudu vhodný dárce nebo tak něco, a byla jsem ochotná obětovat i džus a šunku (před dvaceti lety dost vzácný artikl), která na dobrovolné dárce po odběru čekala. I to volno bych si v práci napracovala, smlouvala jsem v duchu. Ale byla jsem vhodná a měla jsem se přesunout do místnosti, kde probíhaly odběry.

Vyslala jsem k nebi střelnou modlitbu a s pomocí Boží (jinak si to nedovedu vysvětlit) jsem nastavila třesoucí se ruku podruhé. Sestra – naštěstí jiná než ta,

se kterou jsem měla čest se již seznámit – byla na mě velmi laskavá a milá. Pořád něco brebentila, ale já jsem uviděla stojany s krví a začala se propadat do sladkého bezvědomí. Tma a černo. Vzbudila jsem se až za mohutného potlesku. Na okamžik jsem si myslela, že už jsem v nebi; všichni tleskali, smáli se a radovali. Nějakou chvíli trvalo, než jsem ve stavu beztíže rozeznala, že se na mě neusmívají líbezná tváře andělů, ale smíchem rudé obličejů družstevníků. Jeden z nich mě totiž v náručí vynášel v mdlobách z ambulance.

Dodnes nevím, zda se vůbec pokusili ze mě životodárnou tekutinu dostat. Zmátl mě totiž, že jsem stejně jako druzí dostala talíř šunky a džus. Ale moc jsem si nepochutnala. Nevěděla jsem, zda mi tato odměna nebyla přidělena omylem a jestli tedy později nebudu muset ztrátu nemocnici nějak uhradit. Pravděpodobně jsem nepomohla ani jedinému Arménci, ale pobavila jsem celý zájezd družstevníků, kteří si mě dobírali při různých příležitostech ještě několik let.

Za pár roků a ve stejné nemocnici, kde jsem poprvé (a naposled) darovala krev, jsem si u porodu na tuto příhodu už ani nevzpomněla.

Ladislav

Neobyčejně blízkým člověkem a zároveň vzorem, autoritou, učitelem a věřím, že dnes už i přímluvcem v nebi, se pro mě stal MUDr. P. Ladislav Kubiček. Poznala jsem ho v roce 1987. Bylo mi osmnáct a chystala jsem se odmaturovat. S partou mladých jsme k němu přijeli do Vysokého nad Jizerou, kde tenkrát působil.

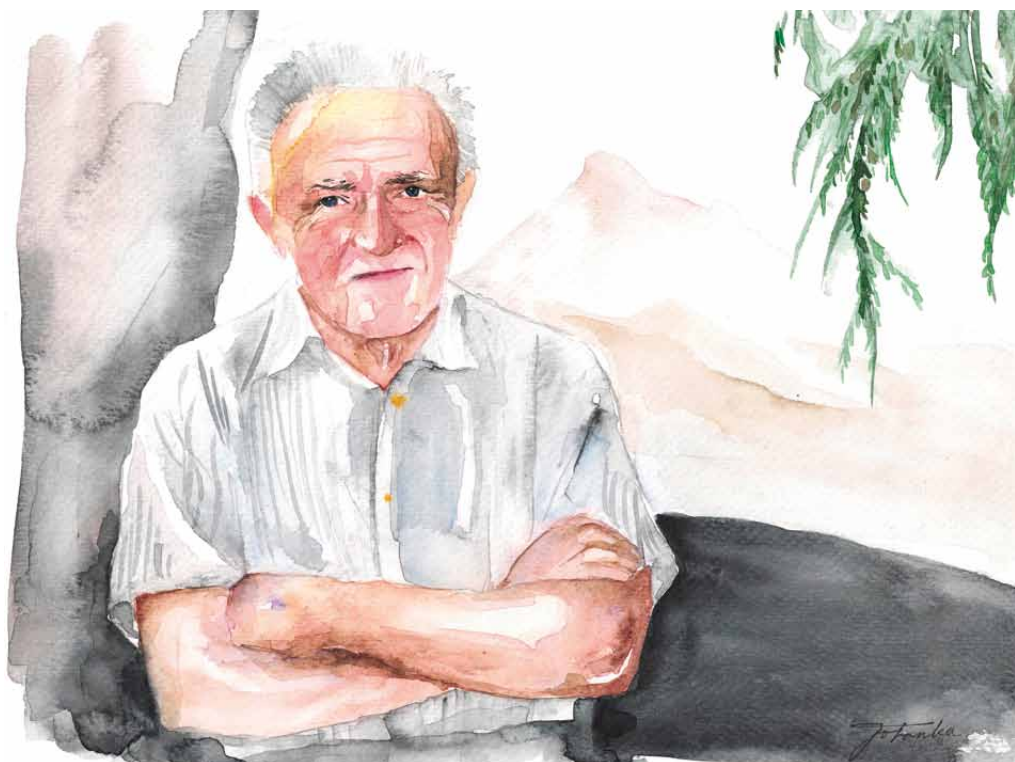
Výjimečný člověk, kněz a lékař v jedné osobě. Nesmírně obohatil můj život. To, co hlásal, čemu věřil, to i poctivě žil. Byl velmi náročný – především k sobě. Ale nešetřil ani ty, kdo chtěli poctivě a upřímně prožívat svou víru. Vždycky vedl k opravdovosti, upřímnosti, statečnosti, k tomu, aby se člověk dokázal ovládat a nežil v průměrnosti. A zároveň měl velmi lidský a milosrdný přístup k lidem slabým a chybným. Hluboce ctil svobodu každého člověka, v žádném případě nikým nemanipuloval. Jako lékař odmítl vykonávat interrupce, i když si byl vědom, že bude mít kvůli tomu problémy.

Za své názory byl vězněn. Tvrdě pracoval v kamenolomu, později mu ztrpčovala život StB, ale zůstal pevný a věrný. Ve svém adresáři měl přes tři tisíce adres;

spolubratři kněží mu posílali „případy“ hraničící s psychiatrií, mnoha manželům pomáhal překonávat krize.

Byla jsem svědkem, jak k němu přicházeli lidé zlomení životem. Posiloval nemocné v hospicích a nemocnicích (a často nás, partu mladých lidí, brával s sebou, abychom zazpívali), působil ve věznicích, zajímali ho lidé na okraji společnosti. Každý člověk byl pro něj vzácný a jedinečný. Viděla jsem ho jako kněze klečet před svatostánkem, na lešení při opravě kostelů nebo jako přednášejícího, jemuž naslouchaly stovky lidí. Ladislav si vážil každého života, i toho „neproduktivního“, nebo života odsouzeného pokrokovými lékaři k zániku.

Vzpomínám si, jak do České republiky přijel Sir Nicolas Winton, který začátkem války zachránil stovky židovských dětí před jistou smrtí. Ty „jeho“ děti, dnes už



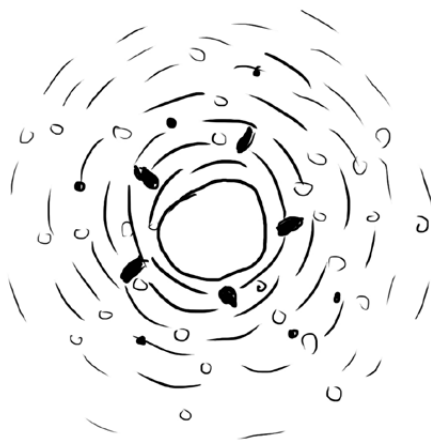
starší dámy a pánové, mu tleskaly a děkovaly za záchranu života. Ladislav měl ve své duchovní péči spoustu maminek, které lékaři hnali z různých důvodů na potrat, a P. Ladislav jim dodával odvalu a sílu nezničit nový život. Když probíhalo setkání zachráněných lidí se sirem Wintonem, napadlo mě: kdyby se tak shromáždily všechny děti, které díky Ladislavovi přežily „nezbytný“ potrat, netroufám si ani odhadnout, kolik by jich bylo a jak velikého potlesku by se dočkal.

Psala jsem mu, když jsem se seznámila s Nikolkou, přijal mého manžela, který ve svých třiceti letech byl u něj poprvé u svátosti smíření a prvního svatého přijímání, doprovázel mě v těhotenství, řešila jsem s ním svoji žárlivost. A ještě jsem mu stačila ukázat naši nejmladší Johanku, když vedl na Velehradě duchovní cvičení.

Páter Ladislav byl brutálně zavražděn na faře v Třebenicích v roce 2004. MUDr. Marie Svatošová dala dohromady pozoruhodnou knížku, sestavenou ze skutečných příběhů lidí, kteří P. Ladislava znali a podělili se o svoje zkušenosti s tímto mimořádným člověkem. S úžasem v ní čtu o mnoha životních dramatech lidí, které výrazně ovlivnilo setkání s Ladislavem. V této knize s názvem *Až k prolití krve*, je na několika stránkách popsán i můj příběh.

Spolupracuji s nadací Lumen Christi, která připravuje audioknihy pro těžce zrakově postižené. Načítám audioknihu o P. Ladislavovi.

Z veliké úcty k němu.



Nikolka

Poznala jsem to krásné děvčátko na jaře roku 1993. Z Kyjova do Blatnice se nastěhovalo se svojí maminkou a jejím novým přítelem. Dítě vážně onemocnělo a přítel je opustil. Dodala jsem si odvahy a šla je navštívit. Vzala jsem zavařenou šťávu z hroznů, plnou vitamínů, a nabídla pomoc mamince. Vděčně ji přijala.

Tak začalo naše přátelství s Nikolkou, šestiletou holčičkou s diagnózou akutní myeloidní leukémie. Chodila jsem za ní denně, četla jsem jí, povídaly jsme si a promítaly na dveře pokryté bílým prostěradlem diapozitivy s příběhem o černouškovi, který se jmenoval Bambo a do jehož vesnice přijeli misionáři.

I když rodina vážný zdravotní stav Nikolce tajila, přesto si vnímavé děvčátko otázky o smyslu a konci života pokládalo, jen jimi nechtělo svoje nejbližší zraňovat. Ale se mnou Nikolka mohla mluvit otevřeně. Příběh o Bambovi, malém chlapci z Afriky, jí na mnohé věci dával odpovědi. Pořád dokola chtěla promítat díl, kde Bambovi po uštknutí jedovatého hada zemře malý bratr a mluví se tam prostě a jednoduše o tom, že život smrtí nekončí. Chtěla se pořád ujišťovat, že je to pravda. Mrazilo mě z jejích otázek, opatrně jsem volila slova, dělila se o naději.

Jednou měla Nikolka velké bolesti, držela se za břicho, otočená na boku, čelem ke stěně. Prosila mě, abychom si opět promítaly o Bambovi. Posunovala na ovladači diapozitivy. Nevadilo jí, že nevidí na obraz, chtěla jen slyšet celý ten příběh, který vyprávěl o životě po životě, o lásce a o nebi.

Pracovala jsem ve Veselí nad Moravou ve školce a hned po práci chodila za Nikolkou, do toho jsem se připravovala na maturitu na Střední pedagogické škole v Kroměříži a moc jsem tomu učení v posledních měsících nedávala, nebyl čas. Psala jsem o tom Ladislavovi, aby na mě myslel, že potřebuji tu maturitu udělat, ale zároveň nesmím propást ani jedinou chvíli s Nikolkou, z jejího vzácného času. Seděla jsem u ní několik hodin denně a její maminka si tak mohla trochu odpočinout od nepřetržité péče o nemocné dítě.

P. Ladislav mi napsal větu, kterou si od té doby často připomínám: „Pokud dáváš přednost lásce, všechno je dopředu vyžehlené.“

Za Nikolkou často jezdil i její tatínek, velmi něžně o ni pečoval, a když jsem to viděla, říkala jsem si, že bych jednou chtěla také tak obětavého muže. Ani ve snu by mě tenkrát nenapadlo, co se odehraje o rok později.

V úterý 22. června 1993 jsem přišla ze školky a zazvonila u nás Nikolčina maminka. Nikolka před chvílí doma zemřela. Jestli ji chci vidět, mám za ní přijít, nabídla. Neváhala jsem ani minutu.

Na posteli ležela krásná dívenka, ruce měla lehce přes sebe, v bledém obličejí se zračil pokoj. Vysvobození z velikého utrpení, utěšovala jsem se přes slzy. Pohladila jsem tu tvář bez života, udělala křížek na studené čelo.

Přijela pohřební služba a zřízenec se omlouval, nevěděl, že zemřelo dítě, vzal rakev pro dospělého člověka. Nemohl se s ní v úzké chodbě domu vytočit, vadila mu i polička ve zdi na chodbě. Nikolčin tatínek ji vyrval ze zdi jediným trhnutím.

V obřadní síni v Kyjově jsem na posledním rozloučení přednesla modlitbu:

Pane, mluvíme o naději, a jsme plni skleslosti.

Mluvíme o víře, a jsme plni pochybností.

Mluvíme o následování, a naše cesta je jen pokulháváním.

Mluvíme o tvém příchodu na konci časů,

a ubytováváme se zde tak pevně, jako bychom neměli nikdy odejít.

Pane, slyš naše přiznání a odpusť nám naši malověrnost.

*Odpusť nám, že i přes tvá svědectví bývá pro nás pohřeb pohřbem
a hrob hrobem.*

Daruj nám víru a pokoru, Pane, daruj nám tvůj pokoj a mír.

MUDr. Josef Koutecký, zakladatel dětské onkologie u nás, velmi moudrý a laskavý muž, v roce 2017 v pořadu České televize Hyde Park řekl, že v medicíně jsou slova a doteky často víc než injekce nebo dávka záření. Pracoval celý život nejen s onkologicky nemocnými dětmi, které na začátku jeho kariéry ve vysokém procentu umíraly, ale i s jejich rodinami. Na otázku redaktora Daniela Stacha, jak si jako hluboce věřící člověk vysvětluje, že Bůh dopouští utrpení dětí, a jak si odpovídá na tyto otázky, řekl: „Já jsem si neodpovídal, jestli Bůh dopustil nebo nedopustil. Prostě to tak bylo. Já po otázkách, na které nelze odpovědět, na které není odpověď, nepátrám. Takové si nekladu. Proto jsem věřící. Kdybych nevěřil, tak bych si mohl takové otázky položit, ale odpovědět bych si nikdy neuměl. Na všechny otázky nenajdeme nikdy odpověď. A jak jsem se s tím vyrovnával, že mi umíraly děti? Bylo mi darováno to požehnání vnímat krásu. To můj život

usměnilo. Dalo mu řád. Já jsem člověk řádu, rituálů. To mi pomohlo překonat i ty těžké chvíle, které jsem prožíval i se svými pacienty a jejich rodiči.“

Nikolčina maminka se odstěhovala a zařídila si život po svém. A s jejím tatínkem jsme si za rok od Nikolčiny smrti na Svatém Antonínku slíbili lásku, úctu a věrnost. Na oltáři v té chvíli hořela svíčka u fotografie krásného děvčátka, se kterým jsme se museli na tomto světě rozloučit, aby ji Někdo jiný mohl někde jinde přivítat.

Můžeme někoho ztratit, když víme, kde je?



Jak můj muž reprezentoval

Manžel pracoval u Policie ČR a jednou byl vyslán na služební cestu do Prahy. Na ministerstvu vnitra měl převzít pro své oddělení v Hodoníně džíp.

„Připrav mi uniformu, jedu reprezentovat!“ oznámil mi. A tak jsem pečlivě nazehlila policejní košili, ze skříně vybrala úplně nové policejní kalhoty, připravila zimní i letní bundu a můj muž vyrazil.

Na ministerstvu, kde mělo k předání aut dojít, je nejdříve seznámili s organizačními záležitostmi. Nejprve si zkusí nanečisto džíp nastartovat a v koloně poodjet, následuje oběd a odpoledne bude slavnostní předání aut a odjezd už doopravdy, naostro, za účasti televizních kamer a novinářů.

A tak můj muž dostal klíče od džípu a na pokyn organizátora měl do džípu nastoupit a nastartovat. Na tomto místě musím uvést několik důležitých skutečností:

1. Manžel není žádné tintítko.
2. Policejní kalhoty vyfasoval dlouho před naší svatbou.
3. Tato událost se stala asi rok po naší svatbě.
4. V prvních měsících po svatbě jsem ráda, hodně a dost kaloricky vařila.
5. Asi už tušíte, co se zákonitě muselo stát.

Kabina auta je vysoko a při nástupu do džípu musel můj muž hodně zvednout nohu. V ten moment se ozvalo silné rupnutí. Policejní kalhoty mu praskly ve švu – od zipu přes celý zadek, takže mu držely jen na knoflíku a pásku. Bylo po reprezentaci.

A tak v dobře vytopené jídelně ministerstva obědval v dobře vyteplené bundě po kolena, statečně přežil i pernou chvilku, kterou mu připravil kameraman České televize. Ten totiž nastoupenou řadu policistů zabíral od země, kamerou zavěšenou na tyči. Manžel, seč mohl, stiskl půlky a se zatajených dechem doufal, že mu kamera nezabere trenky.

Když mi to doma vypravoval, tuhla jsem hrůzou, ale po chvíli jsme se oba začali smát a dlouho jsme nemohli přestat. Chtěla jsem mu ty nešťastné policejní kalhoty zašít. A aby k podobné události už nedošlo, sháněla jsem po všech galanteriích pořádnou nit. Nakonec jsem sehnala tu spolehlivě nejpevnější. Prodavačka mi řekla, že nic pevnějšího nemají. Prý se s ní sešívají padáky.

Nepraktická žena

Bylo mi osmnáct, když jsem se dala zapsat do kurzu šití. Měla bych do manželství něco přinést, říkala jsem si. Chci být taková ta správná hospodyňka, manželka, matka, a tak začnu šitím. Od začátku mě to strašně nebavilo. Neměla jsem potřebnou trpělivost, pečlivost a zručnost. Pletení a háčkování mě také minulo, byla jsem na tyto ruční práce „levá jak šavla“. K vaření mě mamka moc nepustila, a tak jsem do manželství vstupovala pouze jako zručná dělnice ve vinohradě a na poli. Pole ani vinohrad jsme našťastí s manželem neměli, tak mi byly zkušenosti nabyté v mládí celkem k ničemu. Manžel aspoň zasadil jahody a čekal, jak se k tomu postavím. Kýženého výsledku se však nedočkal.

Bydleli jsme od začátku sami, takže i moje kuchařské výtvary nezbývalo než přežít a přežvykat, když nic jiného nebylo k dispozici a obě tchyně daleko. Zkrátka práce, které odedávna zvládaly všechny dobré hospodyňky, mně nikdy k srdci nepřirostly. Pořád jsem ale měla pocit, že musím na sobě víc pracovat, protože by mě to zkrátka bavit mělo.

Jednou jsem četla článek o korespondenci Boženy Němcové. Své přítelkyni se Němcová důvěrně svěřuje, jak strašně ji nebaví běžné práce kolem domácnosti a zahrady a že se věnuje raději jiným činnostem. Srdce ve mně zaplesalo – velká spisovatelka Božena Němcová se nestydí přiznat, že neovládá dokonale domácí práce! S nadšením a čistou radostí jsem svůj objev ihned sdělila svému muži. No, mohla jsem raději počkat, až ze mě přemíra radosti trochu vyprchá, protože můj manžel na mě hleděl nechápavě. Absolutně neporozuměl mému nadšení. A sdělení, že nemusím být dokonalá hospodyňka, zcela ignoroval! Nakonec jsem zjistila, že jsem raději měla mlčet a svému muži z korespondence Boženy Němcové nic neprozrazovat. Když si totiž vytahoval z prádelního koše nevyžehlenou košili (protože u nás je prý prádlo špinavé nebo nevyžehlené), neopomněl si rýpnout: „Á, Boženě Němcové se nechtělo žehlit...“

Božena Němcová mně pomohla snášet i pondělní hovory v práci, kdy se u kačíčka ženská část kolektivu chválila, co všechno přes víkend zvládla. Jak vzorně mají upravenou zahrádku, jak fantastický koláč upekly, kolik zavařily meruněk, nadělaly marmelád, umyly oken, vypraly (samozřejmě hned i vyžehlily) tunu prádla a ještě zvládly romantický večer při svíčkách se šampaňským.

Já jsem k danému tématu nikdy neměla co říct. A tak jsem klopila zrak a mírně se červenala, v duchu si stále opakujíc jméno naší významné spisovatelky. Časem jsem si všimla, že se do hovoru nezapojuje jedna má kolegyně a pojala jsem podezření, že za tím něco bude. Počkala jsem si na ni po práci a nesměle zavedla hovor na téma, jak nic nestíhám. Okamžitě ožila a svěřila se mi, jak veliké má výčitky, když všude slyší, co všechno by měla zvládat. Tak jsme se těm super matkám, super manželkám a dokonalým ženám zasmály a jako bonus jsem sdílela svoji zkušenost s Boženou Němcovou – s upozorněním, aby svému muži tuto informaci raději zatajila. Jinak si naběhne jako já.

Když se po víkendu opět sešly super výkonné praktické ženy, jejichž kvalit jsme zdaleka nedosahovaly, založily jsme s kamarádkou ve vedlejší kanceláři KLUB NEPRAKTICKÝCH ŽEN. Vyprávěly jsme si, co jsme za víkend nestihly, co jsme pokazily, spálily a podobně. Začaly jsme tím, jak se nám nedaří pečovat o pokojové rostliny. Už první téma vyvolalo takové salvy smíchu, že jsme vzbudily pozornost praktických žen – cože to prý máme my dvě za tajnosti? Šly jsme s pravdou ven, že už prostě nemůžeme poslouchat, jak vše zvládají levou zadní. A víte, co se stalo? Najednou ty dokonalé matky, manželky a milenky začaly přiznávat, že se jim také občas něco nepovede, že jim půlka kompotů stejně nechytla a na zahrádce že mají krtka.

A tak nás začalo do klubu postupně přibývat – každá z nepraktických žen musela povinně každý týden sdělit nějaký trapas, který by dokazoval, jak je nepraktická, jinak bychom ji musely z klubu vyloučit. Nedovedete si představit, kolik smíchu jsme si užily, když jsme si svěřovaly své nedokonalosti.

Kdo dočetl až sem, tomu za odměnu prozradím, s čím jsem několik týdnů v hitparádě trapasů vedla. Jeli jsme s mužem a našima třema holkama nakupovat, když se jedna z dcer začala v autě ošívát. „Mami, mě něco štípe,“ stěžovala si a pořád neklidně poposedávala. Okřikla jsem ji, ať dá pokoj a neruší tatínka při řízení. Ještě chvíli kňučela, ale když jsem ji znovu důrazně napomenula, přestala. Večer jsem holkám skládala věci a všimla si, že ta, co kňučela, měla proč. Nedávno jsem jí zašívala díru v kalhotách a zřejmě mě něco vyrušilo, protože jsem tu navlečenou jehlu a nit v kalhotách zapomněla. Naštěstí nedošlo k žádnému „úrazu“, dceři jsem se omluvila a druhý den bodovala v práci jako vítěz klubu nepraktických žen. Jen mi kolegyně mírně vytkly, že nepraktická žena zásadně nezašívá.

Výročí

Dívám se na video ze svatby – s lehkostí a s úsměvem si slibujeme před Bohem i před lidmi lásku, úctu a věrnost, že se nikdy neopustíme a poneseme spolu dobré i zlé až do smrti. Kněz po našem nadšeném slibu pronese do ztichlého kostela: „To je ale odvaha!“ Lidé se zasmějí a kněz vážně pokračuje: „Nevíte, co všechno spolu ponese, ani nevíte, jak dlouho, nevíte, jak moc to bude bolet...“

V sobotu uběhlo od této chvíle rovných 17 let. Manžel rozhodl, že pojedeme i s holkama na pouť na Hostýn. Poděkovat. Vyjeli jsme ráno v mírném napětí, které postupně narůstalo. Bylo horko už od rána, díky objížďkám jsme spletli cestu a ocitli se někde v Kojetíně. Napětí nakonec přerostlo v hádku. Zbytečnou.

Zaparkovali jsme v Bystřici pod Hostýnem, vedro k zalknutí, a chystali se na výstup – k pouti patří oběť, vyjdeme kopec pěšky. Hned na parkovišti nás s úsměvem lákal taxikář, že nás za pár korun vyveze nahoru. „Ne, ne,“ řekla jsem mu, „potřebujeme jít za pokání.“ Škoda, žádný kšeft, říkal si asi v duchu. Holky ještě zkoušely, že bychom mohli jet autobusem.

Vydali jsme se v parném dni na cestu a mně prolétlo hlavou, kolik našich předků sem chodilo pěšky z mnohem větší dálky. Putovali k Panně Marii, odevzdávali jí svoje starosti, prosili i děkovali. Odmalička nás vedli k účtě k tomuto poutnímu místu, teď učíme naše děti účtě k Matce Boží i my. Vzpomínám, jak jsem za svobodna kopec vyběhla jako nic, ale teď je to zabíračka. Dýchám jak o život, a to je za mnou teprve první prudší stoupání, ještě nejsme ani v lese. Ještěže ten kopec před sebou nevidím celý, vidím jen pár desítek metrů před sebou, možná bych to vzdala předem. Dcera mně podává kus větve, abych se mohla opírat. Na muže jsem ještě trochu našťvaná, on na mě také. Nabízí mi ruku, nechci se ho chytit.

Přiběhla Johanka a podává mně drobnou kytíčku – z jednoho stonečku vyrostly tři květy heřmánku. Jako naše tři holky. Díky, Pane, daroval jsi nám tři děti, díky za ně. V jedné dlani kvítky heřmánku, do druhé se zarývá křížek z růžence, který mám omotaný kolem ruky.

Pane, nebylo to u nás vždycky zalité sluncem, byly tam slzy, vždycky, když jsme naráželi na svoje sobectví. Byla tam slova, která bolela, kolik jsme toho, Pane, oba pokazili. Promiň. Kolik darů jsme od tebe přijali za ta léta, kolik radosti a štěstí – díky.

Konečně kus pařezu. Svačíme, hurááá! Manžel mi přenechal svoji mléčnou tatrunku. S chutí ji sním. Drobný projev lásky, nemůžeme se přece dnes hádat. A jdeme zase dál. Chvilí v příjemném stínu, chvilí na přímém slunci. Už jsme skoro nahoře. Čeká nás nejtěžší úsek cesty.

Máme na výběr: buď zvolíme delší cestu, kde nebudeme stoupat tak prudce nahoru, nebo tu kratší, ale pořádně strmou. „Půjdeme podle mamky,“ řekl na začátku cesty manžel všem, protože jak správně tušil, jsem nejslabším článkem výpravy. Ale před tímto rozcestím na mě nikdo nedbá. Chtěla jsem jít tou pozvolnou cestou, i když delší. Většina rozhodla, že zvolíme tu kratší, strmou – povzbuzují mě: „Nebóój, mamíí, to zvládneš!“

Nastupuji na vysoké stoupání a jsem přesvědčená, že za pár minut umřu. Nestáčím si už sama, beze slova se zachytím velké tlapy, která patří mému muži – táhne mě nahoru. Holky tuší, jak mi je. Přinesou mi ještě pár kvítků, které



rostou podél cesty. Pane, díky za tu pomoc, jak moc potřebujeme cítit, vědět, že nás má někdo rád. Projevy lásky – tatranka, úsměv, kvítí, povzbuzení, stisk ruky. Zastavuji, abych nedostala infarkt, srdce mlátí jako o závod, musím počkat, až se zklidní. A pak znova jdu, musím dojít! Nesmím to vzdát.

Konečně sedíme u studánky, pijeme chladnou hostýnskou vodu. Tak ještě schody, poslední zatačka a otevře se mi pohled na krásnou baziliku, nádherně ozářenou už skoro poledním sluncem. Míjíme sochu Krista v nadživotní velikosti s velkým nápisem: JÁ JSEM CESTA. „Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím...“

U cesty stojí nějaká milovnice zvířat, extravagantně oblečená do tygří látky, čelenka ve vlasech a v dětském kočárku má tři načančaná pejsky v oblečcích. Někteří poutníci se u ní zastavují a šišljají: „Ty ší ale klášný,“ fotí se s tou podivnou smečkou – mně je při pohledu na ně spíše divně.

Bezpočet obrázků, svíček, pohlednic, cukrů, od stánků voní párky, lákavé posezení u orosené sklenky s pivem. Zavoní mi vzpomínka na babičku. U tohoto stánku mi kdysi před mnoha lety koupila panenku. Byly mi asi tři roky a uviděla jsem ji vystavenou na kamenných schodech. Byla prý větší, než jsem byla tenkrát já, vyprávěla mi babička.

K bazilice jsme přišli v jedenáct hodin – přesně na minutu začal před sedmácti lety náš svatební obřad. Zrovna probíhá mše svatá. Dechovka zahrála slavnostní fanfáru, protože se právě událo proměňování. Skloň se, člověče! Někdo tě nesmírně miluje a dokázal to na kříži. Ve všem vidím jenom samá znamení, symboly. Nevěřím na náhody. Velmi málo si všímáme detailů, drobností. Vidět a děkovat je potřeba.

Naše nejmladší dcera jde s námi ke svátosti smíření. Je trochu nervózní, protože jak tak pořád papírek se zapsanými hříchy kontrolovala a u studánky si namočila ruce do vody, rozpil se jí trochu text. Jde teprve podruhé ke zpovědi, je rozechvělá.

Také já vysypu tu svoji popelnici před Pána a řeknu mu: I toto jsem já. Vidíš, jak nezvládám vztahy, jak jsem zranitelná, sobecká, jak snadno soudím, jak málo lásky... Kněz tiše sedí, pak půvabnou slovenštinou mluví o tom, jak snadné je milovat ty, kdo milují nás, jak je důležité zaujmout postoj lásky i k těm, kteří mi nevoní, nesedí. Lidi, které máme kolem sebe, tu nejsou náhodou – jsou součástí Božího plánu s mým životem, mám je milovat. Nemůžu milovat několik miliard

lidí na celé planetě, ale mám milovat a přijímat ty, které mi Pán posílá v rodině, zaměstnání, v sousedství.

Po mši sv. jdeme na oběd do poutního domu a pak na louce hrajeme badminton, ležíme na lavičkách a užíváme si krásný letní den. Ve stáncích nakupujeme pro známé a přátele nějaké maličkosti a samozřejmě něco sladkého pro holky.

Dolů se jde rychleji, po cestě se modlíme růženec za celou rodinu. A je nám spolu dobře.

Toník

Advent roku 2010. Začátkem prosince mi volá sestřenice, lékařka, že náš bratranec Toník leží na ARO v nemocnici v Kyjově.

Věděla jsem, že je nemocný, že má problémy s játry a je zařazen i do transplantačního programu.

Nedávno se mu udělalo špatně, do nemocnice nechtěl, ale nakonec tam stejně skončil.

Myslím na něho každý den, modlím se. Je mu 35, jen pár let ženatý, má malou dcerku. Vzpomínám si, kolik těžkých chvil už Toník prožil. Bylo mu dvacet, když se mu v autě zabil táta. Za čtyři roky mu zemřela i maminka a on zůstal s mladším bratrem sám. Měl různé zdravotní obtíže, ale kdykoli jsem ho potkala, vždy se usmíval, nestěžoval si, byl plný optimismu. Babička mu dala před těžkou operací medailku Panny Marie, ať ho chrání. Přišel na nemocniční pokoj, ležel tam mladý kluk, který byl na tom ještě hůř, možná jen psychicky. Toník mu dodával naději, a když ho vezli na sál, daroval mu tu medailku od babičky: „Potřebuješ ji víc než já!“

A teď Toník leží v nemocnici v umělém spánku a nevypadá to vůbec dobře. Denně je u něho manželka. Volala mi, že se naskytla možnost transplantace jater, ale v jeho stavu lékaři nedoporučují převoz.

Na Hod Boží vánoční, 25. prosince 2010, jsem jela za ním. Toník ležel na lůžku ARO, víčka měl slepená zelenou barvou, vlasy prošedivělé. Hladila jsem ho po ruce, modlila se a mluvila k němu: „Toníčku, neboj se, všechno dobře dopadne.“ Vzpomínala jsem na vše, co jsme spolu od dětství prožili. Nechali mě tam asi

hodinu. Při odchodu jsem mu vložila pod roušku, kterou měl pod hlavou, posvěcenou medailku Panny Marie. „Sbohem, Toníčku.“

Když jsem se s ním loučila, tekly mu ze zavřených očí slzy. Nevěděla jsem, že člověk může takto reagovat i v umělém spánku, a když jsem to později řekla dvěma známým lékařům, oba byli skeptičtí a pochybovali, že by to vůbec bylo možné. Člověk v umělém spánku nereaguje. Ale já jsem to na vlastní oči viděla a utvrdilo mě to v přesvědčení, že lidé v kómatu na některé podněty reagují. Za tři dny Toník zemřel.

Na pohřbu mu schola zpívala „Na cestu s námi vyjdi, Pane“. Ta jeho pozemská skončila příliš brzy. Dcera Eliška má jeho oči. Krásné, hnědé, hluboké.

Toníku, neboj, všechno dobře dopadne.



Nes světlo, Jano

Nechtělo se mi. Ani trochu. Nevím, co dřív, žiju v poklusu, nic nestíhám. Kamarádka Katka mi napsala, že mi předplatila obnovu v Duchu svatém, ať přijdu. Jela jsem do Hodonína kvůli ní a myslela si, že je to jen na jeden páteční večer. U vchodu jsem se zapsala na bílý list papíru. „Tam se mají zapisovat jen ti, kteří se chtějí zúčastnit opravdu celé obnovy,“ řekla. Cože? To má víc částí? Deset setkání, a ještě k tomu jednou v pátek, někdy v sobotu a párkrát v neděli? Tak to nedám. Až budu odcházet, škrtnu se.

Vůbec jsem netušila, do čeho jdu. Otec Petr Karas nastínil, jak bude obnova probíhat. Tak dobře, neškrtnu se a počkám. Modlitba za to, aby Bůh odstranil překážky, které by nám bránily účastnit se obnovy – tak to jsem ale zvědavá, jak to chce Pán Bůh zařídit, dopravní spoje o víkendu jsou nevyhovující, řidičák mám, ale jezdím jenom v nouzi nejvyšší. Příští týden se obnovy účastnili přátelé z naší farnosti, budou mě brát autem, nabízejí. Bůh začal odstraňovat překážky.

Nejvíc mě dostávají svědectví. Katecheze vždy na určité téma jsou okořeněny příběhy ze života. Lidé mluví o svých zkušenostech, selháních, upřímně a otevřeně i o tom těžkém, co je potkalo. Všechna svědectví mají jedno společné: Teprve až jsem začal počítat s Bohem a přestal situaci řešit jen z vlastních sil, dostalo se mi pokoje. Bůh působí i dnes, uzdravuje, pomáhá, je blízko, stačí jen poprosit. Vše probíhá v klidné, laskavé atmosféře. Po katechezi jsme se rozešli do skupinek, po počátečním nesmělém oťukávání dokážeme mluvit i o sobě. Pravidelně čtu Písmo svaté – člověk si udělá čas, když chce.

Vyryl jsem si tě do dlaní, počítám s tebou, věřím ti, i když vím, jak jsi slabá, Jano. Náš děda měl na rameni tetování. V jeho věku už trochu zdeformované. Děti se vždycky ptaly, co to tam má, a on to pokaždé nějak zamluvil. Manžel mi prozradil, že si tam kdysi dávno nechal vytetovat jméno své lásky: Jiřina. No a babička se nejmenuje Jiřina, tak si to časem nechal přetetovat na mořskou pannu. Ale i přes šupiny mořské panny bylo znát, jaké tam původně bylo jméno. Uvažuji o tom, že Bůh si nás nikdy přetetovat nenechá, naše jméno je vyryté do jeho dlaní. Navždycky.

Modlitba za vnitřní uzdravení – trápí mě moje strachy o mé blízké. Prosím o uzdravení z těchto strachů. Modlí se nade mnou a za mě paní, která mi řekla,

že ztratila syna. Šokuje mě to. Dostávám slovo z Písma: Žalm 91 „...až mě bude volat, odpovím mu, v soužení s ním budu“. Beru tě za slovo, Pane.

Máme napsat dopis Ježíši, zvu ho do svých plánů, do svého života. V Písmu čtu, že si Kristus za své učedníky vědomě volí hříšníky. Tak to mám šanci. Vrchol obnovy – prosba za vylití Ducha. Zvu Ducha svatého do našeho manželství, aby oživil můj vztah s manželem, prosím o moudrost ve výchově dětí, prosím, aby vnesl do mého života řád, disciplínu, ať umím druhým naslouchat, povzbudit, ať odvážně hlásám evangelium v prostředí, do kterého mě pošle, a vyprošuji si dary pro psaní – nemáme být příliš skromní, Pán Bůh není troškař. Prožívám velmi náročné období v práci. Tak těžké, jako doposud nikdy. Prosím, aby Duch svatý vstoupil do toho problému a pomohl ho vyřešit. Situace se řeší a Kristus mě učí: odpusť, žehnej i těm, kdo tě nemají rádi, odevzdej mi tu situaci, nemusíš to řešit jen ze své síly. Pošli mě, půjdu já.

Vyslání učedníků je krásný symbolický rituál, silné momenty: buď kvasem v mouce světa, jdi, utěšuj, povzbuzuj, nes světlo do své rodiny, do vztahů. „On v nás věří víc, než my věříme v sebe,“ řekl papež František. Díky za tu důvěru.

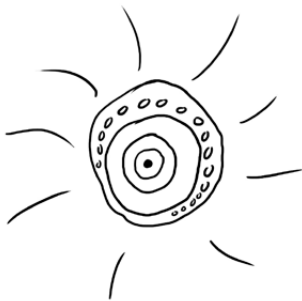


Nejvzácnější vteřiny

Změřit se dá snad už skoro všechno. Nedávno jsem četla na internetu výsledky výzkumu, kde vědci měřili radost. Jak dlouho lidem vydrží radost z nových věcí. Radost z nového oblečení, z nové kuchyně či z nové sedačky. Nejdelší radost prý mají lidé z nového auta, vydrží až tři měsíce. Pak si člověk asi zvykne a radost se někam vytratí.

To se mně zdálo málo. Kolik lidí si bere půjčky, zadluží se na několik let, aby si pořídili něco nového (často i velmi zbytečného), a radost z toho jim vydrží nanejvýš několik měsíců?

Premýšlela jsem o tom, když jsem v sobotu odpoledne pekla jablečný koláč. Starší holky dokončovaly pravidelný sobotní úklid, manžel pracoval na zahradě a Johanka mi pomáhala v kuchyni. Potěšena důvěrou, kterou jsem jí projevila, důležitě krájela úhledné měsíčky voňavých jablek. Do těsta jsme spolu vkládaly kousky jablíček, bohatě navršily tvaroh a na to všechno spoustu posýpky z másla, cukru a mouky se špetkou skořice. Nakonec jsme koláč zasněžily vanilkovým cukrem a dcera ještě malinkými prstíky zatlačila do tvarohu dvě hrsti oříšků. Celé se to dalo do trouby krásně vyhrát a přes sklo jsme sledovaly, jak nám to nádherně zlátne. A ta vůně! Přilákala všechny členy rodiny do kuchyně, a než koláč aspoň trošku vychladl, uvařila jsem velkou konvici ovocného čaje, přidala citron a kousíček zázvoru a pak jsme zasedli všichni ke stolu a s chutí se do té dobrůtky pustili. A bylo mi jasné, že ty chvíle bych nevyměnila za žádnou věc. Karel Čapek napsal: „Nejkrásnější na světě nejsou věci, ale chvíle, okamžiky, vteřiny...“ A měl pravdu.



Prosímtě, vyslyš nás

Kdy začít s dětmi mluvit o Bohu? Jak předat víru? Jakým způsobem a jak dlouho se s dětmi modlit? Tyto otázky si kladou mnozí rodiče, kteří by rádi vychovávali své děti v bázni Boží. Tyto otázky jsme si kladli i my, ale ono to všechno šlo tak nějak přirozeně.

Paní Ševelová odnaproti žila sama. Bylo jí 85 let, celé dny vysedávala u okna a pozorovala dění venku. Jednou si jí všimla i naše, tenkrát asi šestiletá, dcera a ptala se, proč je pořád v okně. „Víš, Laděnkó, té paní zemřel manžel, děti neměli, a tak už zůstala úplně sama. Dívá se z okna, aby pozorovala život venku, nemá co dělat, je stará, opuštěná,“ snažila jsem se jí vysvětlit. „A je jí tam moc smutno, když je sama, že mami?“ soucitně na mě pohlédla dcera. Přisvědčila jsem a děti si dál hrály v písku. Zdálo se mně, že na paní Ševelovou zapomněly.

Večer jsem děti vykoupala a před spaním jsme se pomodlili. Vedla jsem holky k tomu, aby nejdřív poděkovaly za hezké věci, poprosily za odpuštění, pokud se přes den stalo něco nepěkného, a prosit, to nezapomněly nikdy. „Díky, Bože, za hračky, které máme doma, a za tatku, aby se dobře vrátil z práce, a aby babička už neměla tu křípku... a víš, paní Ševelová je tak sama, posli jí, prosímtě, ženicha.“ Měla jsem co dělat, abych nevypřskla smíchy, ale naše děti myslely prosbu úplně vážně a dvojhlasně zaznělo: „Prosímtě, vyslyš nás.“

Mladší Kristýnka nejraději při modlitbě zpívala, dnes chtěla zazpívat Panně Marii. „No dobře, tak jakou písničku jí zazpíváš,“ povzbuzovala jsem blondátou princeznu. Přemýšlela chvilku, koulela modrýma očkama a pak vítězoslavně vykřikla, už to mám, a spustila (písničku pro Pannu Marii vybrala z pohádky Lotrando a Zubejda): „Pod dubem, za dubem, tam si na tě počíháme, pod dubem za dubem, tam tě oškubem...“ a Kristýnka se natrásala před obrázkem Panny Marie a byla šťastná, že se jí písnička tak povedla.

Večer, když už moje беруšky pokojně oddychovaly v postýlkách, jsem nad tou večerní modlitbou přemýšlela. A byla jsem šťastná, že jejich rozhovor s Pánem Bohem byl upřímný. Osobně si myslím, že se musel i Pán Bůh dost ovládat, aby se s chutí nezasmál, a Panna Maria i přes „nevhodná“ slova písně byla jistě potěšena, že se s ní naše Kristýnka chtěla rozdělit o svou radost.

Vzpomínám ráda na dobu mateřské dovolené, kdy jsme s holkama byly pořád spolu. Jednou kolem našeho domu projela houkající sanitka. To zaujalo pozornost našich děvčátek a ptala se mě, co se děje. Vysvětlila jsem jim, že pospíchá rychle k nějakému člověku, který potřebuje pomoc. U obrázku Panny Marie jsme poprosily za toho neznámého v ohrožení života. Od té doby, když děti uslyšely zvuk houkající sanitky, samy připomněly: „Mami, pojďme se pomodlit za člověka, co potřebuje pomoc.“

Čekali jsme třetí dítě a obě děvčátka začala chodit do školky. Ráno po snídani mi na břicho udělaly křížek, pohladily děťátko a připomněly, aby mě poslouchalo. Cestou do školky jsme zpívaly „Anděle Boží“, aby nás chránili naši přátelé v nebi. Dětský svět je tak krásný a čistý.

Vím, že moje děti neuchráním od zla, že se chtě nechtě s ním setkají a bude je lákat. Nebudu už mít kontrolu, ale vím, že je má pod kontrolou Bůh a že



ty prosté, upřímné modlitby, kterými se moje děti k němu obracely, nemohou zůstat v zapomnění. Udělali jsme s manželem ve výchově našich dětí spoustu chyb. Nebudou si přes všechno pěkné, co jsme prožili, víc pamatovat, že bylo doma někdy i pěkně dusno? Vždycky jsme nezvládli naše spory řešit v soukromí a někdy byly i děti svědky našich rozepří – nebude jim to na škodu? Bude pro ně důležité to, co pro nás? Nevzdálí se příliš Bohu? Bude jim záležet na tom, co si myslí o jejich životě, vztazích?

Zapsala jsem si slova jednoho italského kněze (P. P. Puglisi), který otevřeně vystupoval proti mafii a zaplatil za to životem: „Žádný člověk není Bohu vzdálen. Bůh miluje svobodu, a proto svou lásku nevnučuje. Každý potřebujeme svůj čas, který ani my sami neznáme. On klepe a čeká. Až bude srdce připraveno, samo otevře.“ No, není v tom kus naděje pro nás rodiče, pro nás všechny, kteří se snažíme předat v hliněné nádobě poklad víry?

Děti naše

Měla jsem moc ráda chvíle, kdy mi babička vyprávěla o svém dětství, o tom, jak se jim žilo za války, o tom, jak se seznámila s dědečkem, jak se narodil můj tatka, jak chovali koně, hltala jsem každé slovo. Vybavuji si i vůně, které mám spojené s dětstvím.

Vdala jsem se, odstěhovala a při návštěvách s malými dětmi už nebyl klid a prostor poslouchat vzpomínky. Babička stárla a já jsem si moc přála, aby její vyprávění o historii naší rodiny zachytily i naše děti. Teprve až zemřel dědeček a zůstala už úplně sama, poprosila jsem ji, aby při dlouhých večerech začala pro nás vzpomínky, zážitky a moudra sepisovat. Uchovávám tyto vzácné vzpomínky jako poklad. A proto je píšu svým dětem. Zavčas, dokud si to ještě pamatuju.

Čekali jsme třetí dítě. Starší holky se mnou těhotenství dost prožívaly. Sledovaly, co jím, abych náhodou miminku neublížila, pomáhaly, kde se dalo. Přály si, aby se jim narodil bráška. Při večerní modlitbě nezapomněly připomenout svou prosbu, aby to byl hlavně kluk. Jednou ještě přidaly, že by se mohl jmenovat „Vinetů“. Můj muž jen převrátil oči, ale když se přidala ta starší, že teda ona by si ze všeho nejvíc přála, aby se nám narodil černoušek, nevydržel a rázně modlitbu ukončil

slovy: „Tak to by letěla mamka aj s černouškem z domu!“ Naprosto nechápaly, proč jako. A narodilo se nám krásné snědé děvčátko jménem Johanka.

Manžel od poměrně mladého věku kouřil, a když se chtěl svého zlovyku zbavit, dlouho se mu to nedařilo. Několikrát se snažil přestat, ale závislost byla silnější, vždycky znovu začal. Proto se do toho vložila naše dvě starší děvčata, a když nás má Pán Bůh tak rád a můžeme mu říkat úplně všechno, tak ho poprosily, aby pomohl tatínkovi přestat kouřit. A prosily celkem neodbytně a denně a dlouho, a Pán Bůh se ustrnul. V době, kdy jsme čekali naši Johanku, manžel opravdu ze dne na den s kouřením přestal a nezapálil si dodnes (Johance je 21 let). Holky samozřejmě za ten malý zázrak poděkovaly, a když už měly tak výbornou zkušenost s vyslyšenou modlitbou, zvýšily level a přidaly prosbu i za maminku: „Pane Ježíši, prosíme tě, ať mamka zhubne.“ A netrpělivě čekaly, kdy se to stane. Když je ale Pán Bůh tentokrát dlouho jakoby neslyšel, snažily se vymyslet, jak by maminku aspoň nějak potěšily. Příležitost na sebe nenechala dlouho čekat. Žehlila jsem, holky si hrály v pokojíčku. Právě jsem nesla v prádelním koši vyžehlené prádlo, když se ozval z pokoje hlasitý křik: „Mami, mami, pojd' sem, honééém!“ křičela nejstarší dcera. Bodlo mě u srdce, myslela jsem, že se něco stalo s mladší Kristýnkou. Koš s prádlem jsem hodila na zem a rychle běžela do pokoje. Obě holky stály u okna a ukazovaly ven. Něco na ulici? Přiběhla jsem k oknu a viděla jen jednu silnější paní, jak kolem našeho domu jede na kole. „Mami, vidělas? Ta baba byla ještě tlustší než ty,“ líbezně se na mě usmála dcera.

Koupila jsem marmeládu. Takovou neobyčejnou, vyrobenou z datlí a se zázvorem. Připravovala jsem nejmladší dceři svačinu do školy. „Johanko, dnes jsem ti namazala rohlík s datlovou pomazánkou.“ Johanka viděla tmavě hnědou pomazánku, skoro až do černa, a jenom vykulila oči, trochu se zarazila, ale nic neřekla a tak, jak to ráno bývá, nestíhala, popadla tašku a zmizela. „Jak ti chutnala svačinka, Johy?“ zeptala jsem se dcery, když přišla ze školy domů. „Mami, my vždycky paní učitelce říkáme, co zdravého máme na svačinku. Já jsem si fakt nemohla vzpomenout, jak se ten ptáček jmenuje.“ „Jaký ptáček, Johy?“ nechápala jsem. „No ten, z kterého jsem měla tu pomazánku,“ vysvětlovala dcera. „Cože? Dávala jsem ti rohlík a datlovou pomazánku,“ pořád jsem ještě nerozuměla. „Já jsem si nemohla vzpomenout na toho datla,“ řekla dcera, „tak jsem paní učitelce řekla, že mám pomazánku z vrány.“

Nevím, nevím, co si o naší rodině leckdy pomyslely paní učitelky našich holek. Ta starší zase měla ve slohové práci napsat, co máme v rodině společného. Dlouho se nerozmýšlela. Napsala to v jedné dlouhé větě: „Naše maminka, náš tatínek, moje sestra Kristýnka a moje sestra Johanka i náš pes Rex máme všichni společně to, že máme velmi slabé nervy.“ Tož tak.

Když se zamýšlím nad tím svým psaním o mé rodině, vzácném pokladu, kterého si rok od roku víc cením, najednou mi dochází, že z našeho rodinného života vyzobávám rozinky toho krásného, co jsme spolu prožili. Ale život obecně, ani ten rodinný, se neskládá jenom z těch rozinek. Stejně jako ve vánoce jsou jenom sem tam, i v mém životě jsou jenom sem tam okamžiky, o které se ráda dělím. Uvědomila jsem si, že z mého dosavadního psaní bych mohla někoho uvést v omyl, budit zdání, jak jsou v naší rodině skoro jen medové dny. Jak se na sebe všichni usmíváme, děti jsou ukázněné, maminka vždy usměvavá, upravená, chová se důstojně, mile, atmosféra pokoje, tepla a vřelosti, plná duchovních podnětů. Ale u nás je to často jinak. Nemám perfektně uklizeno, navařeno, vypráno a vyžehleno, můj muž mně občas leze pěkně na nervy, děcka taky, sem tam hádka, jiný názor, jiná představa o výchově, sobecké postoje, dusno a nepříjemno. Ano, i tak to u nás vypadá. Každý den u nás nevoní jablečný koláč.

Psala jsem s nejmladší dcerou úlohu z matematiky. Početní příklady už jí docela šly. Stačilo, když jsem ji jen občas zkontrolovala. Najednou na mě zamrkala černýma očima a zeptala se: „Mami, já jsem byla u tebe v bříšku, že?“ usmála se dokulata. „No ano,“ potvrdila jsem jí, co už stejně dávno věděla. Asi se chtěla ujistit, pomyslela jsem si a vybídla ji, aby se vrátila k úloze. Ale Johance se už v hlavičce honilo něco jiného, protože za chvíli se zeptala znovu: „Mami, a Ladka tam byla taky?“ „No jasně, je to tvoje sestra, ta se nám narodila první,“ odpověděla jsem. Johanka očividně ztratila náladu. Po chvíli, teď už skoro s pláčem, zašeptala: „Mami, aj Kristýna byla u tebe v bříšku?“ „Ano, i Kristýnka byla u mě v bříšku a teď už honem počítej,“ napomenula jsem dceru a šla si pro šálek čaje. Vrátila jsem se k Johance, seděla nad sešitem, slzy jí kanuly na příklady, ruce složené v klíně. „Co se stalo? Proč pláčeš?“ přivinula jsem si ji k sobě. „Mami, a tobě se narodil aj náš taťka?“ ptala se mezi vzlyky. Vybuchla jsem smíchy, dcera se na mě poplašeně podívala. „Ne, taťka se mi fakt nenarodil,“ uklidnila jsem ji. Oddechla si a vrátila se k úloze. Seděla jsem vedle ní, popíjela voňavý čaj, dívala se na malé

prstíky, které nemotorně svíraly tužku, a přemýšlela, co ji to napadlo. Asi se chtěla ujistit, že ji máme rádi, že je chtěná a jedinečná.

Úloha dopsaná, sbalila si věci do aktovky, a když si ji odnášela z kuchyně, mrkla na mě a nevinně se zeptala: „Mami, ty tam v bříšku ještě někoho máš?“

Bylo líné sobotní dopoledne. Právě jsem dovařila oběd a chystala se ochutnat bramborovou kaši, jestli je dost slaná, když se naše osmiletá Kristýnka zeptala: „Mami, víš, co bych si moc přála?“ Určitě to bude nějaká panenka Barbie nebo něco podobného a pro naši malou slečnu moc důležitého, pomyslela jsem si. Mýlila jsem se. „Já bych chtěla, aby spadla škola, zubař a kostel,“ řekla docela vážně a nečekajíc na odpověď, vrátila se zpátky k pohádkové knížce, kterou si právě prohlížela. Lžička s kaší zůstala na půl cesty. Cože to má spadnout? Škola, to bych docela chápala, to jsem si přála v jejím věku taky a se mnou určitě občas každý, kdo tam denně musel. Zubař, to bych také pochopila, a i když máme moc hodného pana zubaře, přece jenom to nedávné vrtání dvou Kristýnčiných zoubků bylo bolestivé. A ještě tam byl ten kostel. Obě starší holky si procházely obdobím, kdy se jim vůbec, ale vůbec nechťelo v neděli na mši. Vzpomínám na své pocity v dětství, kdy se u nás nediskutovalo, jestli se jde nebo nejde. Nikdy mě ani nenapadlo, že bych si postavila hlavu. Poobědvali jsme, poděkovali za jídlo a dali se do pravidelného sobotního úklidu. Dřív, než si s Kristýnkou promluví, chci trochu přemýšlet, jak jí vysvětlit, co ani moc vysvětlit nejde. Jak jí předat to, co bych jí tak ráda předala? Jakým způsobem osmiletému dítěti popsat tu touhu po setkání s NĚKÝM vzácným a zároveň blízkým, milovaným. Tady nepůjde nic lámat přes koleno, tady nejde donutit.

Jednu únorovou neděli jsme byli s manželem nemocní, a tak jsme vyslali obě starší holky do kostela samotné. Nejmladší Johanku jsme si nechali doma. „Holky, hned po mši půjdete domů, je to jasné? Nikde se nevybavujte,“ připomínala jsem jim a podávala rukavice, protože venku mrzlo. „Jo, mami, neboj,“ slíbily jednohlasně. Kolem poledne jsem už netrpělivě vyhlížela z okna. Oběd voněl na stole, a naše holky pořád nikde. „Já je roztrhnu!“ vyhrožoval můj muž. Kde se ty cácorčky zdržely? Měla jsem starost. Konečně se ozval dusot na schodech a ve dveřích se objevily naše dcery, tváře červené, vyštípané mrazem. Rychle si vyzouvaly boty a nasávaly vůni nedělního oběda. Než se stačily nadechnout, začala jsem zhurta: „Holky, co jsem vám říkala, po mši hned domů, kde jste byly tak dlouho?“ Jedna

přes druhou rychle vysvětlovala – po mši svaté pan farář vyhlásil, že se budou zapisovat úmysly bohoslužeb na měsíc březen. Starší Laděnka se naklonila k mladší Kristýnce a ujistila se, že se jejich společná sestřička Johanka narodila opravdu v březnu, a ještě si přepočítaly, kdy přesně. A po mši se postavily do řady na faře, kde se v té době úmysly mší svatých zapisovaly. Když na ně přišla řada a překvapený pan farář se zeptal, co by si přály, řekly, že by chtěly v březnu zapsat mši na poděkování „za dožití pěti let Johanky Ilčíkové“. Manžel převrátil oči a já se rozesmála a pak dojala, jak máme hodné holky, které myslí na svoji sestřičku. Pohládila jsem je po vláscích a v duchu si říkala, že to s tím přáním, aby spadl kostel, nebylo možná až tak vážné. V den, kdy měla být mše sv. na poděkování za Johančino jubileum, jsme se všichni dostavili do kostela. Kostelník se ujišťoval, jestli mu v textu nevypadla nějaká číslice, nezdálo se mu, že by někdo děkoval za pět let života. Myslel si, že tam má být 50, a jedna paní se zajímala, jestli není Johanka nemocná... Tak neobvyklé bylo poděkování za pět let života. Děti nám občas dávají lekci.

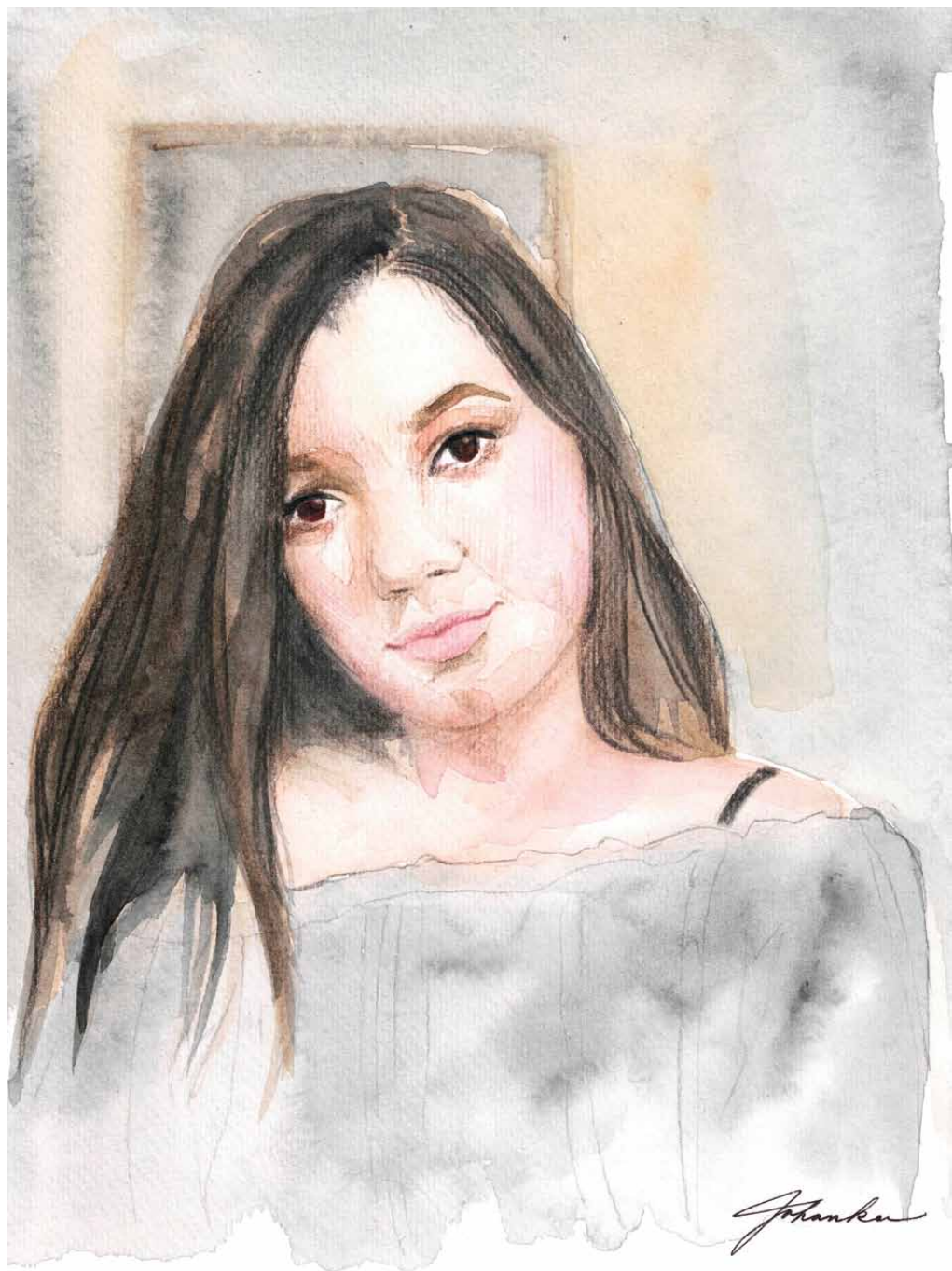
Maminko, děkuju, že si a su

„Chcete si to nechat?“ ptal se mě gynekolog, když mi potvrdil první, druhé a za pár let i třetí těhotenství. Vždycky stejná otázka: Chcete si „to“ nechat?

Všechny naše děti nebyly plánované, ale všechny byly chtěné a milované už od začátku. Zprávu o prvním těhotenství jsem uvítala s obrovskou vděčností Bohu, přišla pár měsíců po svatbě a nemohli jsme se dočkat, až na svět přijde naše prvorozená dcera. Druhé dítě, které se ohlásilo rok po prvním, nás trochu zaskočilo. Třetí těhotenství bylo zcela neplánované. Právě jsem se chystala po šestiletém kolotoči na mateřské do zaměstnání. Dokonce jsem získala místo učitelky ve školce blízko bydliště, další těhotenství jsme rozhodně neplánovali.

Dlouho jsem to nemohla přijmout. V souvislosti s narozením dalšího dítěte mě napadaly samé obavy, starosti: přijdu o práci, a já se tolik těšila mezi lidi. Nevládnou další porod, ty dva předcházející mně daly pořádně zabrat. Zase se nevyspím a budu nervózní, teď už na tři děti.

I když mám oporu v manželovi, byla jsem plná strachu, pochybností, nedůvěry. Do zaměstnání jsem sice nastoupila, ale jen na krátkou dobu. Pak začaly



zdravotní problémy. Nejdřív mi vyšel u dítěte pozitivní test na Downův syndrom (následný ultrazvuk našťastí žádné postižení nepotvrdil), ambulantně mě léčili na plicním zánět, měsíc jsem brala antibiotika, poměrně často jsem navštěvovala i transfuzní oddělení, byla jsem pořád velmi unavená a stále plná obav a strachu z blížícího se porodu.

Pátrala jsem, kteří svatí jsou ochránci těhotných maminek a přimlouvají se i za šťastný porod. Zjistila jsem, že za tyto záležitosti se zvláště přimlouvají svatí Norbert, Antonín Paduánský, Jana Františka de Chantal a také Luitgarda z Tongernu. Začala jsem bombardovat nebe. Chtěla jsem si to pojistit u všech a neustále prosila: Jste v nebi, moc prosím, pomozte mi všechno zvládnout, když to ještě nemůžu přijmout s radostí. A rovněž jsem zapojovala i Matku Boží, aby mi vyprosila aspoň kousek té důvěry v to, že všechno, co nám Pán posílá, je vždycky pro nás to nejlepší, i když se nám zdá, že to kříží naše plány a komplikuje život.

V nějakém časopise jsem našla kontakt na sestřičky z Doksan, které nabízejí svou modlitbu těhotným ženám. Hned jsem jim napsala a poprosila je o duchovní pomoc. Obratem mi přišel velmi povzbudivý dopis; ujišťovaly mě o svých modlitbách a také napsaly, že Pán nám dává podle naší důvěry. A Bůh slyšel! Získala jsem do srdce hluboký pokoj a klid, několik týdnů před porodem zmizely všechny strachy a obavy. Opakovala jsem si slova jednoho moudrého muže: Bůh nám dá v každé situaci dostatek síly, abychom ji zvládli. Nedá nám ji ale dopředu, to proto, abychom spoléhali na něho a ne na sebe! A já jsem tu sílu na porodním sále dostala, stejně jako v následujících dnech.

Dvacátého března 2002 přišlo na svět krásné černoooké děvčátko a já si jen v myslí s tichou vděčností promítám, jak nám naše třetí dítě prozářilo život a kolik radosti a štěstí do něj vneslo.

O dvacet let později: Johanka slaví kulaté narozeniny. Poslala mi SMS: „Maminko, díky za to, že si a su!“



Dobrá nabídka

„Jé, dobrý den, vás už jsem dlouho neviděla,“ oslovila mě před obchodem paní N. Rozhlédla jsem se, jestli ten pozdrav patřil mně. „Dobrý den,“ odpověděla jsem a všimla si, že paní N. je v pokročilém stadiu těhotenství. Stály jsme proti sobě a nevěděly, co říct dál. „Čekáte miminko, gratuluju,“ usmála jsem se a chtěla pokračovat v cestě. „Nó, to víte, přišla dobrá nabídka,“ spiklenecky na mě mrkla. Nerozuměla jsem. „Prosím?“ překvapeně jsem se na ni podívala. Asi mluvíme každá o něčem jiném, pomyslela jsem si. „Přišla dobrá nabídka,“ zopakovala hlasitěji a pohladila si vystouplé břicho. Pomalu mi docházelo, co tím chtěla říct. Stála jsem jak zkoprnlá. Poznala, že jsem v šoku a nejsem schopna slova. Začala vysvětlovat. Evidentně jí nevadilo, že kolem nás procházejí lidé a slyší útržky našeho rozhovoru. „Víte, to není moje vajíčko, ani manželovy spermie, já jsem pouze poskytla dělohu,“ ztišila hlas. Zírala jsem na ni a nevěřila vlastním uším, o čem se to na ulici bavíme. „Ale tak trochu je to přece i vaše dítě, ne?“ zablekotala jsem. „Já to mám v hlavě srovnané,“ odpověděla rázně. „Možná, až se vám narodí, budete to vnímat jinak,“ poznamenala jsem a přehodila si tašku s nákupem do druhé ruky. Z toho nečekaně důvěrného hovoru mi začalo být horko. „Ne, ne, já to mám v hlavě srovnané,“ zopakovala pevně. „Ale manžela musím pořád odhánět, aby mně nehladil břicho, když to není naše. Začal na to dítě i mluvit. Tak nashle,“ usmála se a dodala: „Jo, na té klinice mi řekli, že za příplatek si lidi mohou říct, jestli chtějí kluka nebo holku, tak daleko už medicína je.“ Viděla, jak stojím, neschopná slova, tak mě asi chtěla uklidnit: „Divila byste se, kolik jsem na té klinice potkala známých,“ pokývala důležitě hlavou a odcházela.

Nemohla jsem ten rozhovor pustit z hlavy. Vzpomněla jsem si, jak lékař a kněz Ladislav Kubíček mluvil před mnoha lety na přednáškách o dětech ze zkumavky. O tom, jak v poradnách pro nastávající maminky připomínal, jak důležitá a nenahraditelná je vazba mezi dítětem a matkou už v prenatálním období. Co dítě cítí a vnímá v matčině lůně, jak se nám nevyplácí, když v této oblasti experimentujeme a nerespektujeme přirozený řád. Zamýšlel se nad tím, jaké následky může mít skutečnost, že embrya jsou několik měsíců, někdy i let „na ledu“, zda to později nebude mít následky třeba v citové sféře, která se před narozením vyvíjí, nebo v podobě duševní nemoci, když ty křehké vazby takto narušíme. Mluvil i o tom,

jak dárce semene nemusí o svém případném dědičném zatížení sdělit nic. Co všechno jsme v touze po vlastním děťátku ochotni připustit, riskovat.

Potkala jsem tuto ženu nedávno na ulici. Do porodu jí evidentně zbývalo ještě pár týdnů. Na obličejí rouška, pandemie koronaviru možná zkomplikovala i její těhotenství, unaveně s někým telefonovala. Třeba si to dárkyně vajíčka rozmyslela a za těchto okolností smlouvu ruší, napadlo mě. Nebezpečí ohledně nakažení je přece vysoké. Počká si na příznivější dobu. A dobrá nabídka přijde možná i později. Jen to nenarozené dítě je tady jaksí... navíc.

Dítě, které se nemělo narodit

Na facebooku mě zasáhlo jedno netradiční blahopřání. Mladá dívka Liduška přeje své sestře Monice:

„Moje milovaná nejstarší sestra dnes slaví krásné kulaté narozeniny! Dítě, které se nemělo narodit, které mělo být potraceno, protože podle lékařů by se narodilo těžce postižené. Díky víře rodičů, kteří byli tehdy označeni za fanatiky, je dnes mezi námi úžasná žena, matka tří dětí, teta osmi neterí a synovců, milovaná dcera a výjimečná sestra! Díky za Tebe!“

Monika, dnes ředitelka litoměřického hospice, děkuje na facebooku nejen své sestře Lidušce, ale i všem, kdo jí popřáli ke kulatému jubileu:

„Všem vám, kdo jste si dnes vzpomněli, moc děkuji. A chtěla bych se podělit o jeden příběh. Mladá žena, nemocná zhoubným melanomem, se zamilovala do mladého muže. Přes všechny nesnáze – operace, chemošky, ztrátu vlasů, pochybnosti okolí, zda to všechno ustojí, se rozhodli uzavřít sňatek. A přestože byli poučeni o tom, jak nežádoucí je gravidita při současném podávání imunoterapie, ta mladá dáma otěhotněla. Pro moudré lékaře byl jediným řešením potrat. Mladí manželé však chtěli důvěřovat Bohu, že když jim za těchto okolností svěřil nový život, asi ví proč. Byli označeni za fanatiky, manželka údajně těhotenství nepřetržuje a dítě se narodí těžce retardované. Museli podepsat pár potupných reversů. Stresovali je celé těhotenství. Ale ustáli to – i díky spoustě přátel. A díky tomu můžu dneska slavit. Jsem NESMÍRNĚ vděčná. Jim i Pánu Bohu. A děkuji i Vám za krásná přání.“

Nebojme se uvěřit

Mladá americká studentka se zamilovala do stejně starého chlapce ze Sýrie. Její otec byl velmi přísný a se vztahem své dcery nesouhlasil. Prikázal jí, ať ho ukončí. Dívce bylo třiadvacet, když otěhotněla. Otec už byl vážně nemocný, ale stále hrozil, že ji vydědí, pokud si chlapce vezme. Mladí nastávající rodiče pocházeli z vážených bohatých rodin, které kladly velký důraz na vzdělání, ale jejich lásce neprály. Dne 24. února 1955 se narodil chlapec a jeho mladá matka byla nucena dát dítě k adopci. Adoptivní rodiče dítě pojmenovali Steve Paul Jobs.

Tak začal příběh jednoho z nejbohatších mužů planety, zakladatele firmy Apple.

Když se ve svých 55 letech chystal Steve Jobs na operaci zhoubného nádoru, vyjádřil přání, aby jeho životní příběh sepsal americký spisovatel Walter Isaacson. Chtěl, aby vyzpovídal i jeho „nepřátele“, s nimiž měl spory, zaměstnance, které vyhodil. Velmi mu záleželo na tom, aby jeho životní příběh byl napsán pravdivě. A přiznal: „Udělal jsem hodně věcí, na které nejsem pyšný. Napište pravdivě o mých selháních, stejně jako o mé síle.“ Vznikla tak pozoruhodná kniha. V jedné z kapitol mluví o tom, jak se po smrti svých adoptivních rodičů setkal se svou biologickou matkou. „Chtěl jsem jí poděkovat,“ svěruje se Steve Jobs. „Říct jí, jak jsem rád, že jsem nezemřel při potratu. Bylo jí třiadvacet a prošla si peklem, aby mě donosila. Byla nucena podepsat adopci a vím, že celý život trpěla tím, co musela udělat.“

V našich životech, někdy hodně zamotaných, se také často dopouštíme chyb a naše selhání zraňuje a často i velmi ubližuje druhým. Možná jsme také někdy stáli před rozhodnutím, jestli dovolíme, aby se naše dítě mohlo narodit. Možná jsme podlehli vnějšímu tlaku, strachům a přišly výčitky. Možná některé věci už nikdy nepůjdou napravit. Možná nám nejde odpustit druhým. Možná nemůžeme odpustit sami sobě. Co s tím?

Nebojme se uvěřit tomu, který je Láska a který i naše největší prohry, průšvihy a selhání umí odpustit a dokonce proměnit v pokoj. Nebojme se uvěřit!

Moje holky nejely

Sedím v obýváku a sleduji přenos TV Noe ze světového setkání mládeže s papežem Františkem v Krakově.

Prožívám tento přenos, jako by mi bylo dvacet. Tehdy v roce 1991 jsem prožila světové setkání mládeže s papežem Janem Pavlem II. v Čenstochové. Připomínám si stejné okamžiky, které jsem tenkrát podobně silně vnímala. Moje dospělé dcery jsou doma. Právě řeší spoustu jiných věcí: cvičí, sportují, jsou na brigádě, ale Krakov je neláká. Škoda. Možná jsem měla víc naléhat, aby jely, ale k čemu by to bylo?

Vzpomínám si na ulice plné lidí, radujících se, zpívajících, zdravících se. Vzpomínám na národní program i na nádherné setkání na Jasné hoře. Do smrti na to nezapomenu a ze srdce přeji mladým, aby toto společenství prožili hluboce, v lásce a radosti a přivezli si domů aspoň střípky toho, co zde zažijí. Dnešní svět touží po radosti.

Tak si představuji nebe, jak jsem ho zahlédla v Krakově při zahajovací bohoslužbě.

Zároveň mě děsí hlavní zpráva na Seznamu. Ve Francii byl v kostele brutálně zavražděn starý kněz. K útoku se přihlásil Islámský stát, koncentrované zlo. Přemýšlím nad tím, proč se v poslední době tak rozšířily krvavé útoky, a napadá mě souvislost s Rokem milosrdenství. Stavidla Boží lásky jsou otevřená naplno, milosrdenství se dostane každému, stačí jen poprosit. Naproti tomu ďábel zuří a řádí jak urvaný z řetězu.

Nebojte se! Jan Pavel II. nám to stále opakoval: N E B O J T E S E!

Proto se nebojím ani já o ty své holky a věřím, že si je Pán Bůh stejně k sobě přitáhne. Má svůj čas a své způsoby. Nebojím se ani o tento svět, ve kterém se děje tolik zvrácených věcí. Znáš totiž zaslíbení: „Já jsem přemohl svět!“ Vím, kdo bude mít poslední slovo. A těším se do nebe. Moc.

Ježíši, důvěřuji ti!

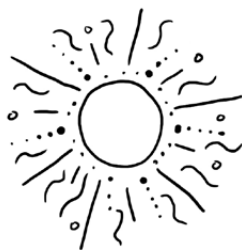
Zkouška

Dcera studovala na Mendelově univerzitě v Brně. Neudělala zkoušku z chemie. Ani na druhý pokus. Byla z toho dost špatná. Všechny zkoušky dala v předtermínu, jenom ta chemie. Přijela tehdy do Fresh baru, kam chodila na brigádu, připravovala saláty a zálivky a slzy jí tekly po tváři. Hlavou se jí honily myšlenky: tu zkoušku prostě nedá, nic nemá cenu, to se prostě nedá naučit. Bože, pomoz mi, dej mi nějaké znamení, co mám dělat. Mám se na tu školu vykašlat?

Ve dveřích Fresh baru se objevila skupina lidí. „Vedle v kavárně nám zrušili rezervaci, přišlo nás víc, než jsme plánovali, můžeme k vám? Máte pro nás místo?“ Bylo volno. Asi pětadvacet mladých lidí se hlasitě smálo, dobře bavilo a pochutnávalo si na čerstvých salátech, masových specialitách, koláčích a makovém štrůdlu s višněmi.

„Ladi, to budou asi nějakí křesťané,“ zašeptala kamarádka, která skupinku obsluhovala a právě roznášela kávu. Znamení, blesklo dceři hlavou. Oči jí padly na přehrávač, z něhož se linula hudba, a dostala nápad. Musí je trochu otestovat. Navolila písničku „Zde jsem, chci tě chválit“ a skupinka po chvíli zpozorněla. Postupně si známou písničku v angličtině začali pobrukovat. Dcera se přidala a hned navázala kontakt. Řekla těm mladým lidem, které znala asi hodinu, že neudělala důležitou zkoušku, že prosila Pána Boha, aby jí dal znamení, a tak asi není náhoda, že jim vedle zrušili tu rezervaci. Dali se do řeči a byl z toho rozhovor plný radosti, laskavých slov a nakonec i ujištění, že na ni budou myslet a modlit se za ni, aby tu zkoušku nakonec dala. A pozvali ji do svého společenství v Brně.

A jak to dopadlo? Těžkou zkoušku z chemie opravdu dala. Ale hlavně: zažila blízkost Boží tak hmatatelně, že na to už nezapomene. A věřím, že mu bude důvěřovat, i když přijdou v životě zkoušky daleko těžší.



Svítím?

Fakulta výtvarných umění, Brno, květen 2023, závěrečné zkoušky. Johanka obhájí svou práci v letním semestru. Namalovala několik obrazů a nastoupené hodnotící komisi popisuje, jak a proč vznikaly. Práci nazvala Světlo světa.

„Série obrazů začíná v prostředí kostela, které v některých lidech evokuje pouze zážitek z bohaté výzdoby, uměleckých děl nebo architektonického slohu. Chtěla jsem poukázat na pravou podstatu tohoto místa jako svatostánku. Bez této pravé podstaty by byl tento prostor pouhou galerií nebo výstavní síní.

Pro mě je v kostele nejdůležitější světlo, které symbolizuje Boha. Na prvním obraze v sérii je apside kostela, kterou jsem záměrně vyprázdnila, aby více vyniklo stylizované světlo, dopadající do kostela přes vitráže. V proudu světla jsem namalovala tvary různých barev jako symboliku toho, že Bůh má mnoho podob nebo jmen a dotýká se každého jiným způsobem.

Druhý obraz je zaměřený na nejdůležitější místo v kostele, tzv. svatostánek, kde podle věřících je přítomný živý Bůh v podobě hostie.

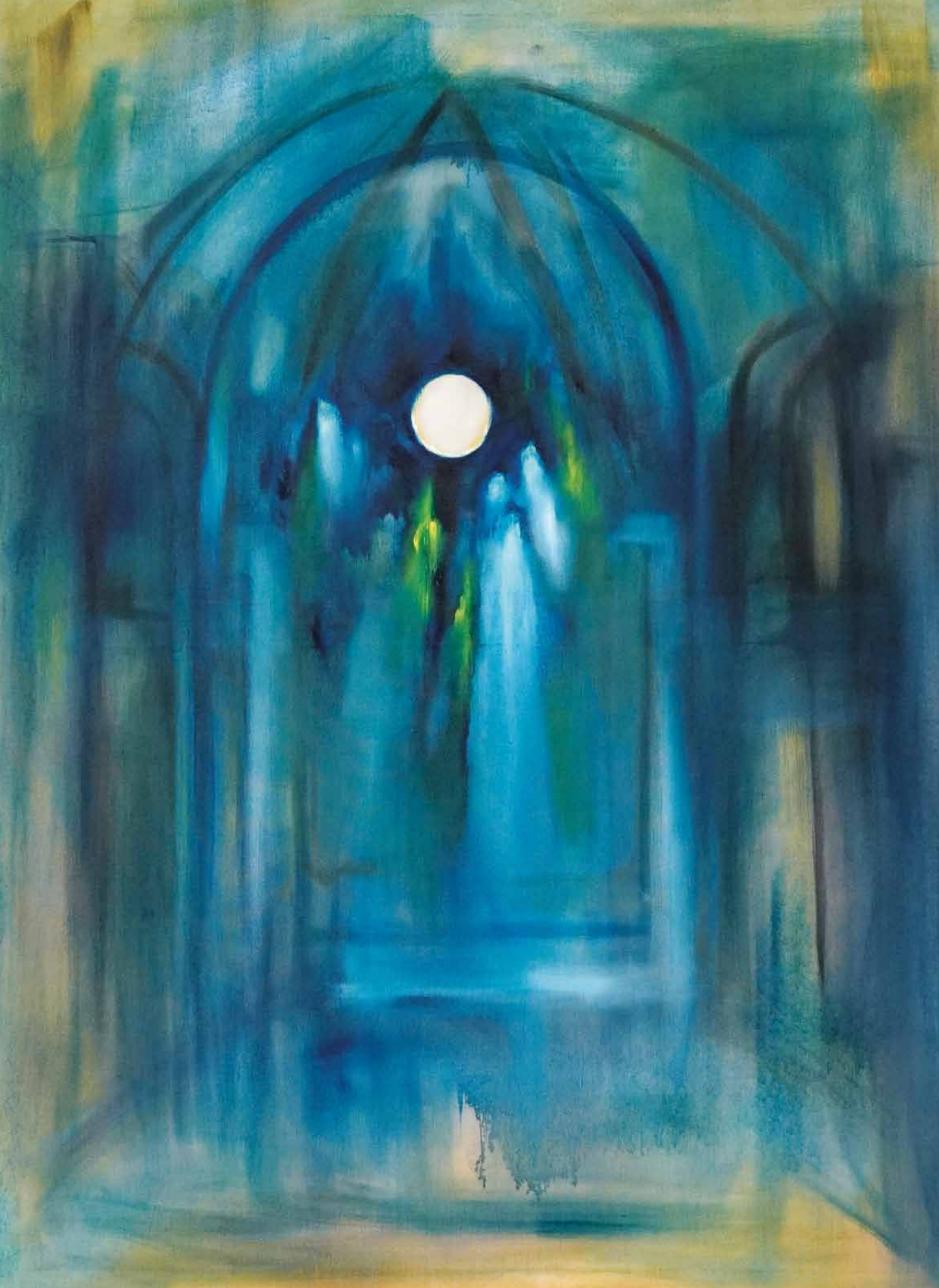
Třetí obraz v sérii je orientován do prostoru kostela s pohledem na lidi. Světla symbolizují lidské nitro, které je odrazem hlavního světla. Světlo si v sobě člověk může uchovat a pak svítit a předávat ho dál v běžných situacích života, mimo zdi kostela. Důležité je, aby člověk byl světlu otevřený. Lehce totiž může o světlo přijít nebo ho záměrně v sobě udusit. Série pokračuje obrazy poukazujícími na to, kam všude lidé mohou světlo nést. Obrazy jsem namalovala olejovými barvami na lněné plátno.“

Jeden z hodnotících profesorů teatrálně sepnul ruce a posměšně Johancin výklad ukončil slovy: „No, zaplať Pán Bůh!“

Vteřina překvapeného ticha, všechny oči se upírají na Johanku s očekáváním, jak zareaguje.

S nadhledem, vtipem a bezelstným úsměvem se šibalsky na profesora zadívá a řekne: „Šak počkejte, vám se to vrátí,“ pohrozila profesorovi ukazováčkem a pokývala starostlivě hlavou. Zatímco jeho to zaskočilo, ostatní se nenuceně zasmáli.

Kolikrát nás až dodatečně napadne, jak bychom měli v různých situacích zareagovat. Máme Ducha svatého, ten nám napoví. Tak, jak to naznačil i Johance. Všechno totiž sledovali i ostatní studenti a jednoho z nich její malé „svědectví“ evidentně zaujalo.



V Bohu dúfaj a nezúfaj!

Kopec sv. Antonína nad Blatnicí... Čím jsem starší, tím víc je mi toto vzácné místo drahé. Voní vzpomínkami. Na dětství, poutě, kroje, barevná cukrová lízátka, kvašáky i perníková srdce, vzpomínky na omamnou vůni lip a akátů. V červnu, když v dubňanském lese zavoní akáty, moje vzpomínky vždycky zaletí do rodné dědiny a na Antonínek.

Moje babička Anežka Míšková mi kdysi dávno poutavě vyprávěla příběh o kněžně z nedalekého zámku, která prosila za uzdravení svého slepého chlapečka. Ze své rodné Itálie si přinesla hlubokou úctu ke svatému Antonínu Paduánskému. Právě jeho vroucně prosila o přímluvu. Z vděčnosti za vyslyšení prosby pak dala na Blatnické hoře postavit kapli.



Babička se spolu se svými sestrami Annou a Fany starala v kapli o květinovou výzdobu. Ráda vzpomínala na pátera Šuránka. V deníčku mi popsala, jak se s tímto vzácným knězem seznámila. Zmínila též starodávnou studánku na Antonínku, na které bylo za jejího mládí plno vzkazů a proseb: „Bože, ochraňuj mi mého milého na vojně“, nebo „Sv. Antonínku, ať sa nám maměnka brzo uzdravíjů.“

Páter Šuránek si kdysi jeden z těch vzkazů opsál. Říkával, že mu často pomáhal, když mu bylo těžko: „V Boha dúfaj a nezúfaj!“

Lidé P. Šuránkovi nosili na Antonínek jídlo. Aby se potraviny nezkazily, babička se sestrou Fany odjely na Myjavu, aby pro něho sehnaly a koupily tehdy nedostatkovou ledničku.

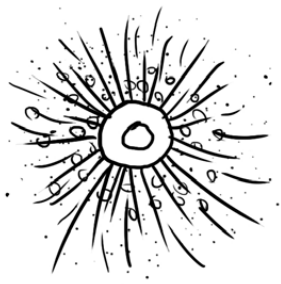
Za mého mládí na Antonínku často kázal kněz, myslím, že z Lukova. Byl výborným vypravěčem. Při jeho kázání lidé ani nedýchali. Strážce kaple pan Vašíček kázání nahrával a šířil dál. Babička si chtěla tyto nahrávky také uchovat, ale neměla je na čem přehrávat. Proto se jednou vypravila do Brna. Pamatuji si, že byla oblečená „po selsku“, jak říkala. Široké slovácké sukně v autobuse do Brna vzbuzovaly pozornost. Ještě větší pozornosti se jí ale dostalo před Tuzexem nedaleko Grand hotelu, kde moje babička, rozená obchodnice, měnila u veksláků koruny československé za bony. Koupila mně tehdy první rifle v životě zn. Wildcat a kazeťák Panasonic. Na tom se pak přehrávaly i kazety s kázáním.

Později jsme s partou mladých chodili v neděli na Antonínek na procházku. Modlili jsme se křížovou cestu nebo se účastnili pravidelných „hodinek“ ke cti sv. Antonína. „Ke tvé cti, Antoníne svatý, ozývá se rtů mých dech...“

Na Antonínek jsem jela na jaře roku 1993 s malým děvčátkem, které umíralo na akutní myeloidní leukémii. Prosila jsem tam spolu s rodiči za jeho uzdravení... Na Antonínku jsem o rok později měla svatbu s tatínkem tohoto děvčátka. Na Antonínku jsme v květnu 1995 celá rodina prosili za mého „kmocha“ Antonína Míška, který ve zlínské nemocnici ležel v kómatu po těžké autonehodě. Bylo mu 44 let. Na Antonínku jsme prosili za našeho taťku, když ho čekala těžká operace, amputace nohou. Na Antonínku jsem získala pokoj a ujištění, že naše životy jsou v rukách Božích a že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha. Úplně všechno. A já ho fakt miluju. Toužila jsem, aby si toto místo zamilovaly i naše tři dcery. Podařilo se. Nejmladší Johanka jezdí na Antonínek malovat a nejstarší Ladislava se na Antonínku v červnu 2022 vdávala. Na Antonínku rádi pomáháme



i mému bratrovi a švagrové prodávat při poutích ve stánku u kaple oplatky, knížky, růžence i obrázky. A s vděčností za dar víry děkuji Pánu Bohu za maminku, která svým krásným čistým hlasem na poutích zpívá ke cti a slávě Boží. Díky všem, kteří o toto nádherné místo pečujete. Díky, je krásné i díky vám!



Modlitby matek

„Vy jste takové samé chytré, já su obyčejná kuchařka, já sa s vama modlit nemožu,“ omlouvala se Danka Vašulková, kterou jsme pozvali na první setkání modliteb matek. Položila na stůl dvě flašky burčáku a byla na odchodu. Znali jsme se jen od vidění z kostela. Dubňanský kněz Jan Pavlů nás vybízel k založení skupinek modliteb matek, a tak jsme se jednou coby matky poprvé nesměle sešly u nás v obýváku. Ovšem nesmělé jsme byly jen na samém začátku. Srdečně jsme se Dančině omluvě zasmály, burčák vypily, potykaly si a od té doby se spolu modlíme už 25 let. A pořád máme za co a za koho.

Z těch původně vzniklých jednadvaceti skupinek v našem městě se jich už moc neschází. I v naší skupince bylo období, kdy nás bylo dvanáct a pak jsme byly několik let jenom dvě. Některé maminky se přestěhovaly nebo z nejrůznějších důvodů nemohly, ale za čas se k nám zase přidaly. Momentálně se nás pravidelně schází sedm. Mezi nimi i Danka s dcerou Danuškou, maminkou tří dětí, a svou maminkou Ludmilou, které bylo osmdesát.

Byly krize, udělaly jsme i spoustu chyb. To když jsme si radily, jak by se situace měla řešit, rozhodovaly, co by měla některá z nás udělat, jak se zachovat a přitom jsme víc mluvily než se modlily. Stalo se, že naše někdy nemilosrdné, hodnotící a posuzující postoje některou maminku tak zranily, že z naší skupinky odešla...

Scházely jsme se jednou týdně vždy v osm hodin večer u některé z nás. Často jsme se tak hlasitě smály, že si naše děti nejdou stěžovaly, že nemůžou usnout.

Kolik se nám za dobu, co patříme do tohoto společenství, už narodilo dětí, se nedá snad ani spočítat. Všechny a vše, co s nimi prožíváme, vkládáme do nepřetržitého řetězce modliteb maminek, které patří do celosvětového společenství modliteb matek. A často to nebyly lehké věci – těžká nemoc sedmnáctiletého syna, narození handicapovaného dítěte, drogová závislost dcery, nezdravé vztahy, všechny naše nemoci, problémy v práci, rodině, zkrátka vše, co život přinášel.

A co jsme získaly?

Hluboký pokoj, vnitřní klid, tichou radost, úžas, přesvědčení, že Bůh má vše pod kontrolou, že naše děti neopustí, a to ani v jejich největší bídě. Naději, že všechno, úplně všechno v životech našich i našich dětí má smysl; dokonce i hřích. A zahlédly jsme zázraky.

Podle Benedikta XVI. existuje k Bohu tolik cest, kolik existuje lidí. Bůh se přizpůsobuje lidské bídě, jak kdysi řekla sv. Terezie z Lisieux.

A v tom je naše naděje.

Láska je silnější...

„Tady jsou Dubňany a tam je nebe,“ řekl nám P. Jan Pavlů, když přišel poprvé do našeho městečka. „Já jsem váš farář a do toho nebe vás mám dostat,“ usmál se a získal si nás. Otevřel nám své srdce, vyprávěl o svém životě, co mu dal i vzal vrcholový sport, mluvil otevřeně o své víře a nezamlčel ani těžké věci, o nichž se zrovna snadno nemluví. Svěřil se s obavou, kterou v mládí prožíval, mluvil o hříchu, o němž si myslel, že mu ho ani Bůh nemůže odpustit...

Prozradil, jak postupně získával důvěru k Bohu a jeho milosrdenství. „Nejdůležitější je UVĚŘIT tomu, že jsem Bohem milován, a to takový, jaký jsem,“ připomínal často.

Naučil nás slavit! Velikonoční oslava Vzkříšení byla pro nás i díky němu velkým zážitkem, překypoval radostí a rozdával se nám.

Říkal, že jsme jako kupka sena či vyschlé slámy; on jen hodil jiskru a my jsme hořeli.

Prožil s námi krásné návraty, kdy se lidé po desetiletích vraceli k Bohu. Radoval se s nimi a plakal s těmi, kdo byli obtěžkáni životem.

Měl srdce otevřené pro všechny a přicházeli i lidé z okolí; k dispozici byl čtyřicet hodin denně. Často a velmi rád vystavoval Krista k adoraci. „Nechejte se opalovat,“ říkal. „Bůh ví všechno, nemusíte mu nic říkat, přijďte za ním a jen se vystavte jeho paprskům lásky.“ Vdovy povzbuzoval: „Teď můžete být svému muži ještě blíž, komunikujte s ním.“

Onemocněl a musel se s námi rozloučit.

Děkoval nám: „To nejlepší, co mi Bůh dal, jsem chtěl dát vám. Přišel jsem se srdcem na dlani a mnozí z vás mi odpovídali stejným způsobem. Děkuji za vaše modlitby. Když jsem stěhoval věci z fary, našel jsem mezi nimi rozpis, kdy jste se za mě devět dní, čtyřicet hodin denně, modlili. To je svědectví lásky, vztahu, který zde byl. Věděl jsem, že jsou mezi vámi lidé,

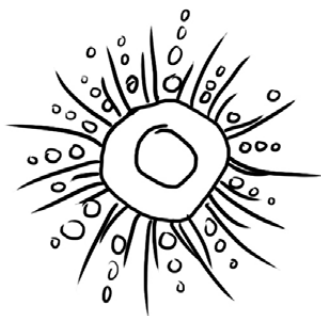
u kterých mohu třeba o půlnoci zazvonit a dostanu vše, co potřebuji. Nikde jsem tak dobře nejedl jako v Dubňanech. Dali jste mi první poslední. Děkuji za všechny ty nádherné svátosti smíření, kdy jste otvírali srdce, za ty největší bolesti, ale i radosti, které jsme spolu sdíleli. Děkuji za odvahu, kterou jste měli, když jste mi zavolali – otče, už nemůžu dál, hroutí se mi manželství. Nebo když o půlnoci někdo zazvonil a řekl: „Jste poslední, za kým jdu, chci si vzít život. Jestli vy mi nepomůžete...“

Díky za společenství, která tady vznikla, mohl bych o tom napsat román Dva roky v Dubňanech. Ocitl jsem se ale v situaci, kdy už člověk nemůže nic. Není člověk ten, který by se zalíbil lidem všem, prosím o odpuštění, jsem jenom člověk...“

Posiloval nás, i když sám velmi trpěl.

Otče, to my Vám děkujeme! Za lásku, za každé povzbuzení, úsměv, za všechny krásné mše, za to, jak jste sloužil druhým svým obdarováním od Boha.

Lidé se svěřovali, že nestačili odpustit a ten člověk zemřel. Probouzel jste naději: můžete komunikovat přes živého Boha v Eucharistii, pro Boha neexistuje čas, můžete odprosit, napravit, vzkazte tomu člověku přes Krista, odpusťte mu. Vyzařovala z Vás láska, pokoj, radost, vzácné dary Boží. Napsal jste nám o Velikonocích: LÁSKA JE SILNĚJŠÍ NEŽ SMRT. My tomu věříme a děkujeme Bohu za Váš život, že jste mohl aspoň kousek cesty jít s námi. A protože láska je silnější než smrt, jsme si blízko, ještě blíž než dřív...



Boží jméno je milosrdenství

Týden po Velikonocích voněl les jarem a my jsme při pravidelné procházce přizpůsobovali tempo manželově mamince. Bylo jí osmdesát, ještě to ve svém kyjovském bytě zvládala sama, ale na víkend jsme si ji brali k nám, na střídačku se švagrovou. Potichu jsme se při cestě lesem modlili růženec a babička se přidávala. Modlitba u ní vyvolala vzpomínky na dětství. Začala vyprávět, jak se svou maminkou chodila na poutě a do kostela. „Babi, a kdy jste byla naposledy u zpovědi?“ navázala jsem na její vzpomínání. „To už je dávno,“ odpověděla. „Jak dávno?“ nedalo mi to. „Někdy po rozvodu,“ dodala. Tak to už bylo šedesát let. Šedesát!!

Druhý den, zrovna byla neděle Božího milosrdenství, jsme se chystali do kostela. „Mami, když jsi tak dlouho nebyla u zpovědi, nechtěla bys jít dnes?“ zeptal se jí jen tak mezi řečí můj muž a babička řekla – ano. Všechny nás tím ohromila! Manžel hned zavolal otci Pavlovi, vysvětlil mu situaci a poprosil, jestli by maminku nevyzpovídal na faře. V autě se ke mně babička naklonila a zašeptala, že má strach. Uklidňovala jsem ji, že se nemusí ničeho bát. Prý si na všechno nevzpomene... Ujišťovala jsem ji, že to určitě nebude to nejdůležitější.

Přijeli jsme před faru. Ve dveřích stál otec Pavel s doširoka otevřenou náručí. To gesto mě dojalo. Vřele babičku přivítal a pozval ji dál. Mě poslal do sakristie pro posvátné oleje. Přinesla jsem je a čekala na chodbě, až Bůh po dlouhých šedesáti letech odpustí babičce vše, co ji tížilo, až rozmotá celý její zauzlovaný život a dá jí pokoj spojený s ujištěním, že je jeho milovaná dcera a nikdy tomu nebylo jinak.

Po chvilce se otevřely dveře a otec Pavel mě pozval dál. Byla jsem přítomná zázraku, kdy přijala svátost smíření a ještě další dvě: svátost biřmování a pomazání nemocných.

Při mši sv. jí podával Eucharistii její syn, můj manžel. Před kostelem babičku pozdravila kamarádka z dětství. Připomněla jí, že si pamatuje její maminku Hudcovou. Pracovala ve škole jako školnice a denně chodila na ranní mši, kde prosila za svých pět dětí. Pán Bůh si někdy dává načas...



Růženec

Naše stařenka ve lhotském kostelíčku svým zvučným, sametově zabarveným altovým hlasem předříkávala růženec. Jako malá holka jsem tam s ní chodila a dýchala vůni toho posvátného prostoru.

*Zdrávas, Maria,
milosti plná,
Pán s tebou;
požehnaná ty mezi ženami
a požehnaný plod života tvého, Ježíš.
Svatá Maria, Matko Boží,
pros za nás hříšné
nyní i v hodinu smrti naší.
Amen.*

Prostou modlitbu, která se v růženci neustále opakuje, jsme se modlili i doma, vždy v postní době. Nám dětem se zdála být velmi dlouhá a nezáživná. Ale to, co se mně vrylo do paměti, byl obraz našeho tatínka – viděli jsme ho klečet na kolenou a velké ruce měl sepjaté. Přemýšlela jsem, že Pán Bůh je někdo moc důležitý, když mu náš taťka tak důvěřuje a klečí před ním.

Jezdili jsme každý rok na Svatý Hostýn a tam jsem viděla, kolik lidí prosí Matku Boží o pomoc. To všechno jsem intenzivně vnímala už v dětství a dospívání.

Bylo mi osmnáct, když jsem s Johnym, naším mladým knězem, a partou mladých dostala devizový příslib do Jugoslávie a mohli jsme z komunistického Československa navštívit malou vesničku Medjugorje (tenkrát v roce 1987 tam ještě nestály hotely). Lidé z celého světa do této vesničky přijížděli a prosili Matku Boží o pomoc, svěřovali jí své životy a životy svých blízkých.

Byla jsem také svědkem toho, když se P. Ladislavovi svěřovala známá, která měla velké problémy v manželství. Ladislav jí ukázal na růženec: „To je pomoc,“ řekl a naordinoval jí ho denně.

Vdala jsem se a narodily se nám dcery, mám k Panně Marii ještě bližší vztah. Marek Orko Vácha, kněz, biolog a spisovatel, mluví o tom, že se denně k Panně

Marii obrací: „Zdrávas Maria... nyní i v hodinu smrti naší. Amen. Připravuji se na tu chvíli, kdy to NYNÍ a V HODINU SMRTI NAŠÍ bude jeden okamžik.“

Herec Robert Hossein, známý jako hrabě Joffrey de Peyrac z filmu o Angelice, napsal v knize *Vlk pohlažený Bohem*: „Křesťan nemůže nectít Pannu Marii. Ona naslouchá, symbolizuje všechno to, co je inspirováno srdcem. Ona je odleskem nekonečné Boží něhy ke všem, kdo volají Boha a doufají v něho. Na vlastní kůži jsem pochopil, že růženec, při kterém recitujeme pořád totéž, je něco jako omývání duše, vnitřní očista. Je třeba to prožít!“

Růženec jsem se začala intenzivně a denně modlit před několika lety. Manžel měl náročné období v práci a současně jsme prožívali těžké věci s naší dcerou. Vzpomněla jsem si na radu P. Ladislava a denně jsem za vyřešení těchto situací prosila. Chodila jsem do nedalekého lesa a v přírodě prosila za svého muže a naše děti. Postupně se začaly nabalovat úmysly lidí, které jsem do růžence rovněž vkládala. Byli tam i lidé, se kterými jsem měla problémy, nedorozumění, konflikt. A výsledky se pomalu dostavovaly.

Před lety jsme s mým mužem absolvovali kurz Manželské večery. On je přetrpěl a řekl: Nikdy víc! Já jsem byla nadšená, konečně jsme otvírali věci, o kterých jsem s ním potřebovala mluvit. Mimo jiné jsme měli vyplnit test, co máme společného, jaké máme společné zájmy. Nenašli jsme ani jeden. Ani jeden! Pak jsem rok před padesátkou měla intenzivní rok vděčnosti, kdy jsem denně děkovala i za drobné věci, a další rok jsem dostala velký dárek. Můj manžel se ke společné modlitbě růžence za děti přidal.

Růženec na Václaváku

Dopisovala jsem asi osm let do týdeníku *Naše rodina*. Jeden z příběhů, o kterém jsem psala, byl neuvěřitelný zážitek paní Anny z Dubňan, který se týkal rovněž růžence.

Začátkem sedmdesátých let odjela paní Anna služebně do Prahy. Večer si zašla s pražskými přáteli do divadla a požádala kolegy, aby na ni večer ve třiadvacet hodin počkali na Václavském náměstí, aby nemusela jít pak sama do hotelu, kde byli všichni ubytovaní. „Přišla jsem na Václavák asi v půl jedenácté a hrozně mi tam zavoněly

klobásy, tak jsem si jednu koupila, ale než jsem se dala do jídla, někdo se mě zezadu dotkl. Otočila jsem se, byla to mladá žena a vykřikla na mě: ‚Umíte se modlit růženec?‘ Rozhlédla jsem se kolem, myslela jsem si, že je to nějaká provokace, tehdy vládli komunisté, tak jsem jí řekla: ‚Co je vám po tom?‘ Ale mladá žena znovu dotírala. ‚Odpovězte, umíte nebo neumíte?‘ ‚No, umím...‘“ odpověděla váhavě paní Anna. ‚Naučíte mě to?‘ prosila ji ta neznámá. ‚Záleží na tom, kdy a kde,‘ řekla Anna. ‚Tady a hned,‘ stála si za svým mladá žena. ‚Neblázněte, přece nebudu o půlnoci učit někoho na Václaváku růženec,‘ kroutila hlavou Anna. ‚Paní vy jste asi padesátý člověk, kterého se na to ptám, buď se mi lidi vysmějí, nebo každý se na mě podívá jak na blázna, ale já se nutně potřebuji růženec naučit,‘ prosila a pokračovala: ‚Já vám to vysvětlím. Můj tatínek byl vysoký politický funkcionář. Měl v práci nějaké problémy a nakonec to vyvrcholilo tím, že si vzal život. Od té doby ho ve spánku pořád vidím, je smutný a nemluví. Byla jsem za psychiatrem, a kdybych se ho prý mohla zeptat, proč je tak smutný. Dnes, když jsem se ráno probouzela, jsem se ho zeptala: ‚Tatínku, proč jsi tak smutný?‘ A on mi řekl: ‚Nebudu smutný, když se za mě budeš modlit růženec.‘ Odpověděla jsem, že to neumím, a on odpověděl – tak se to nauč. Vy jste jediný člověk, který mi řekl, že růženec zná. Prosím, naučte mě ho!‘ naléhala mladá žena. ‚No dobře, a co se umíte modlit, znáte nějakou modlitbu?‘ ptala se Anna. ‚Ne, já se neumím vůbec modlit. Mám tu notes a tužku a budu si to psát,‘ řekla neznámá. Tak tam stály u stolku s klobásou, blízko sochy svatého Václava, a paní Anna diktovala slova modlitby Věřím v Boha, Otče náš a Zdrávas Maria. Nakonec ženě darovala svůj růženec, který nosila vždy u sebe. ‚Já vám ho zaplatím,‘ řekla vděčná žena. ‚Ne, za růženec se neplatí,‘ řekla Anna. ‚Dám vám adresu do zaměstnání, pracuji na Barrandově, můžete se tam stavit?‘ ‚Víte, já do Prahy tak často nejezdím, ale aby vás to netrápilo, domluvme se tak, že kdybychom se ještě někdy potkaly a vy budete mít u sebe růženec, tak mi ho vrátíte,‘ usmála se Anna. Mezitím už přišli kolegové paní Anny, kteří část rozhovoru zpovzdálí sledovali, a pak si z ní cestou utahovali, že se nechala napálit od bláznivé ženské... Časem paní Anna na tuto příhodu zapomněla.

Další pokračování se odehrálo o dvacet let později. Paní Anna jela do Svaté země a hned na letišti v Ruzyni si všimla dvou žen – jedna byla středního věku, druhá velmi stará, o hůlce. Obě letěly společně s paní Annou se stejnou výpravou. Divila se, že si ta starší paní troufá na tak dalekou cestu, a taky se jí

zdálo, že tu mladší ženu už někde viděla, ale nebyla si příliš jistá. Přiletěli do Tel Avivu a na tržišti si Anna všimla, že i ta mladší žena ji pozoruje. V Betlémě si šli lidé z jejich výpravy nakoupit do stánků suvenýry. „Když jsem vcházela do obchůdku s devocionáliemi, ony dvě ženy zrovna vycházely a ta mladší mě oslovila: ‚Paní, nejste vy ta, co mě učila modlit se růženec na Václaváku?‘ Já na to, že ano. Mladší žena pokračovala: ‚Tenkrát jste mi řekla, že až se někdy potkáme, že vám růženec vrátím. A já svoje dluhy vracím,‘“ a podala paní Anně růženec z olivového dřeva, který pro ni koupila v Betlémě. Mluvila také o tom, že pracuje jako režisérka ve filmových ateliérech v Mnichově a že po tragické události v rodině se i s maminkou nechaly pokřtít.

Na závěr jedna perlička v souvislosti s růžencem. V kostele jsem si jednou všimla, že paní v lavici za mnou jedno písmenko do opakující se modlitby Zdravas Maria přidává. Místo pros za nás hříšné, odpovídala vždy: pros za nás a hříšné. Možná jí už rašila svatozář...

Já jsem přemohl svět

Přepadl vás někdy pocit, že nic nemá cenu? Byli jste zoufalí z toho, že zlo má navrch, že je na světě tolik strašných válek a nespravedlností, že si nejste jistí, jestli to má Pán Bůh ještě pod kontrolou? Viděli jste trpět nebo dokonce umírat malé dítě a ptali jste se, jaký to má všechno smysl?

Možná každý z nás někdy položí Pánu Bohu otázku: Proč? Proč dopouští tolik nespravedlností a zla? Spousta věcí nám zůstává skrytých. Je to tajemství, které asi nepronikneme. Zatím. Všeho do času, Pán Bůh navěky, říkávaly naše babičky a trpělivě nesly kříže svého života. Věděly, že Bůh tu kontrolu pořád má. A nakonec že bude mít poslední slovo. Před časem jsem dělala rozhovor s jedním známým zpěvákem a přišla řeč i na jeho nelehké období, kdy bojoval s vážnou nemocí. „Necítil jste Boha daleko?“ zajímalo mě. „Právě naopak. Když bylo nejhůř, cítil jsem ho hmatatelně blízko. Byl mi nejbliž v životě,“ odpověděl.

A tak, když se na nás odevšad valí hrůzy, neztrácejme důvěru, že Pán o všem ví a – všeho do času. Modleme se, pomáhajme. A buďme vděční. Děkujme. Máme za co. Věřme tomu, který řekl: „Já jsem přemohl svět.“

Dominik Duka na pouti na kopci sv. Antonína kázal: „Křesťanství není náboženství, ve kterém se Pán Bůh pere s ďáblem. To je asi taková situace, jako by FC Barcelona hrála zápas proti Tvarožné Lhotě. Ďábel to má předem prohrané!“

Stromy

Krátce po revoluci v roce 1989 jsem v televizi uslyšela krásnou báseň v podání mého oblíbeného herce Radovana Lukavského. Text mě natolik oslovil, že jsem se rozhodla mu napsat a poprosit o slova té básně. Abych pravdu řekla, moc jsem nedoufala, že by mi pan Lukavský odepsal, a tak jsem byla překvapena a velmi potěšena, když jsem jednoho dne ze schránky vybrala dopis, nadepsaný krásným písmem, a v něm našla milou odpověď i celý text básně.

Jiří Žáček

STROMY

*Drží svou vartu.
Byly stvořeny k životu pro druhé.
A mlčky slouží.
Drží se země všemi kořeny
a neustoupí.*

*Pijí vláhu z louží,
vystačí s málem.
S útlou nadějí sluneční světlo v kyslík mění.
A ještě po smrti nás věrně zahřejí.
Hej, stromy,
vezměte mě do učení!*

Kdo chce vstoupit

Znám několik lidí, kteří si velmi zakládají na tom, jakého postavení dosáhli. Titul, významné postavení v zaměstnání. Dávají svému okolí patřičně najevo, že oni jsou NĚKDO a podle toho by se k nim ostatní měli chovat. Přiznám se, že mi v jejich společnosti není moc dobře. Vždycky mi byli bližší ti, kdo se nebrali až tak moc vážně, na své úspěchy pohlíželi s nadhledem a dokázali přiznat i svoje chyby.

Začátkem července zemřel Otto Habsburský, svého času následník trůnu rakousko-uherské monarchie. Bylo mu 98 let. Biskup Vojtěch Cikrle za něj sloužil mši sv., kde vyzvedl, jak byl Otto Habsburk zbožný a žil pro druhé. Díky svým kontaktům zachránil patnáct tisíc Židů před Hitlerem.

Jeho tělo bylo uloženo ve Vídni, jeho srdce putovalo ve schránce do Maďarska. Pohřební průvod, čítající kolem čtyř tisícovek lidí, doprovodil jeho rakev do kapucínské krypty v centru Vídne. Než byl vpuštěn do krypty, opakoval se stejný rituál jako při pohřbu jeho matky Zity. Po zaklepání se z krypty ozval prostý dotaz: „Kdo chce vstoupit?“ Ceremoniář vyjmenoval všechny tituly zesnulého, ale kladnou odpověď nedostal. „Takového neznáme.“

Po dalším zaklepání a další výzvě vyjmenoval všechna vyznamenání a pocty zesnulého. „Takového neznáme,“ ozvalo se znovu.

Na třetí zaklepání a třetí dotaz už ceremoniář odpověděl: „Otto, smrtelný a hříšný člověk.“ Pak mohla rodina s ostatky vstoupit do krypty, v níž se Habsburkové pochovávají už od 17. století.

Díky za Agátku

Přišla mi zpráva: „Ahoj, máme krásnou, novou, voňavou Agátku:)“

Mému bráchovi Staníkovi a jeho ženě Magdě se v pátek 12. října 2012 nad ránem narodila dcera. Třetí dcera v pořadí, doma se na ni těší tři brášci. V dnešní době neobvyklé, vzácné, pro některé nepochopitelné. Smekám před svou švagrovou, vážím si jí i svého bratra za tu odvahu, přijmout šesté dítě. P. Ladislav Kubíček by matce s velikou úctou políbil ruku. Rodiče novorozené Agátky za otcem Ladislavem jezdili a mají jeho školu. Proto do SMS neuvedli, kolik děťátko váží

a měří, není to totiž to nejdůležitější. „Žena má vynikat něžností a krásou – a ne kilogramy a centimetry,“ říkával Ladislav.

A tak ti, Bože, za malinkou Agátku, která nám přibyla do rodiny, i za její rodiče ze srdce děkuji.

... a největší z nich je láska

Nezapomenutelná Popelka, vynikající česká filmová, televizní a divadelní herečka Libuše Šafránková, prožila své dětství ve Šlapanicích u Brna. Vyrůstala ve věřící rodině. Malá Libuška chodila do obecné školy, když soudružka učitelka dětem rázně vysvětlovala: „Děti, konečně máme jasný důkaz, že žádný Pán Bůh neexistuje. Sovětský kosmonaut Jurij Gagarin byl ve vesmíru a žádného Pána Boha tam neviděl,“ triumfálně prohlásila učitelka. Zdrčená Libuška přišla ze školy domů a hned se svěřila mamince s tím, co jim soudružka učitelka řekla, že Gagarin ve vesmíru žádného Pána Boha neviděl. Maminka zrovna věšela prádlo, nehnula ani brvou, rázně protřepala tatínkovu čerstvě vypranou košili a své dceři s klidem odpověděla: „Zrovna Gagarinovi se bude ukazovat!“

Lidé se často ptají – existuje Bůh, nebo ne? Sv. Jan píše: „Bůh je láska; kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm.“ Jaké podoby má láska? Děti se měly zamyslet právě nad touto otázkou a jejich odpovědi byly pozoruhodné.

Láska je, když moje mamka udělá kávu pro taťku a trochu z ní odpipe, než mu ji dá, aby si byla jistá, že chutná dobře.

Láska je, když maminka uvidí tatínka zpoceného a smradlavého, a i tak ho považuje za krásnějšího než Roberta Redforda.

Moje maminka miluje tatínka, proto mu dává nejlepší kousek z kuřete.

Láska je, když se mají dva rádi, zůstanou spolu, i když jsou z nich malá stařenka a malý dědeček. I přesto, že se pořádně poznali, pořád jsou spolu. Stejně jako k lásce, ani k víře nelze nutit. „To, co je na víře vidět, je láska. To, co je na lásce neviditelné, je víra,“ řekl Emil Brunner.

A ještě k tomu Gagarinovi: Jeden můj známý, když mu soudružka učitelka tvrdila, že Gagarin žádného Boha neviděl, naveden svými staršími bratry odpověděl, že si tedy Gagarin měl otevřít okýnko a viděl by ho hned.

Naše svatební cesta na Mauricius

Brali jsme se s manželem v červenci roku 1994. Oddával nás tenkrát kněz Ladislav Kubíček v kapli sv. Antonína Paduánského. Za pár týdnů jsme s tímto knězem jeli na svatební cestu na Ukrajinu, kde se narodil.

Po dvaceti letech jsme od mého bratra dostali pozvání na ostrov Mauricius. Popravdě řečeno, nečekal, že fakt přijedeme. Jsme s manželem takové domácí typy, nikdy jsme moc necestovali. Ale tentokrát jsme se rozhodli, že cestu na ostrov Mauricius pojmem jako svatební cestu po dvaceti letech. Našli jsme si ostrov na mapě a začaly přípravy: museli jsme si nechat vystavit nové cestovní pasy (ty staré jsme měli už deset let propadlé). Zajistili jsme si hlídání pro naše dcery, vyřídili pojištění a další nezbytné věci a samozřejmě objednali letenky. Tedy letenku si přes internet objednal jen můj manžel. Pro mě vyřizoval speciální letenku můj bratr (jako jeho rodinný příslušník jsem ji měla za velmi výhodnou cenu). Manžel naplánoval náš let se společností Fly Emirates z Prahy přes Dubaj a odtud na ostrov Mauricius.

Stand by letenka

Museli jsme však počítat ještě s jednou možnou komplikací: moje speciální letenka, tzv. STBY, znamenala, že se dostanu do letadla jenom tehdy, když v něm bude volné místo. Pokud nebude, budu muset čekat na další let. Moje fantazie pracovala naplno: Neumím anglicky – co když se nedostanu v Dubaji do letadla? Jak se domluvím? O manžela jsem strach neměla, oprášil si angličtinu před rokem, když putoval do Santiaga, ale já znám anglicky jen pár slov, a když je někdy příležitostně neuváženě použiju, naše dcery mají co dělat, aby nepukly smíchy. Pro jistotu jsem si nechala od bratra přeložit pár vět, které by se mi mohly třeba hodit.

Letiště v Dubaji:

ZA JAK DLOUHO POLETÍ LETADLO NA MAURICIUS?

COŽE?

MOHU SI ZDE NA LETIŠTI NA OSM HODIN SEDNOUT?

NEOBTĚŽUJTE MNE, MÁM TŘI DĚTI!

KOLIK STOJÍ PERMANENTKA NA ZÁCHOD?

MÁM HLAD.
KDE JE V DUBAJI ARMÁDA SPÁSY, POTŘEBUJI PŘENOCOVAL.
MYSLELA JSEM SI TO.
NO NIC, VYDRŽÍM TO.
PÁN BŮH VÁM TO OPLAŤ.
KUDY MÁM VEJÍT DO LETADLA? ŠILHÁM HLADY A VIDÍM NĚ-
KOLIK GATŮ.

V letadle:

NE, MLUVÍM JEN SVOU RODNOU ŘEČÍ.
NEPOKOUŠEJTE SE MI NIC VYSVĚTLIT. NECHÁPU.
NAMALUJTE MI TO.
JAK SE ZAPÍNÁ TATO ZÁCHRANNÁ VESTA?
NEMÁTE VĚTŠÍ VESTU?
KOLIK STUPŇŮ MÁ MOŘE?
NALEJTE MI TVRDÝ ALKOHOL.
UMÍM TROCHU RUSKY.
NEŘÍKEJTE!
JMENUJI SE JANA, MŮŽEME SI TYKAT.
DĚTI? NE, NEMÁM.
ZVU VÁS NA DRINK.
„VÍNÉÉÉČKO BÍLÉÉÉ...“
JÉÉÉ, NEVĚŘILA BYCH, JAK JE KRÁSNĚ NA MADAGASKARU.
PŮJČÍTE MI VESTU?
CHCI PŘEPLAVAT NA DRUHÝ OSTROV.

Dcera z knihovny přinesla pár knížek, které mi poslala knihovnice (netuším, na jakou cestu se chystáme), mimo jiné s titulem *Zničená – V dubajském vězení za to, že byla znásilněna*. To jsem se ještě pořád smála.

Komplikace

Týden před odletem nastala komplikace: Bratr volal, že na tu speciální letenku nepoletím s Fly Emirates, ale že musím letět s jinou společností. Přes Paříž. To

by znamenalo, že s manželem poletíme každý zvlášť! Musela jsem se rychle smířit s tím, že na svatební cestu letíme každý jiným letadlem (manžel to označil za výhodu, poněvadž se aspoň nepohádáme, a kdyby se něco stalo, budou naše děti polosiroty a ne siroty). Nu což, když jsme se dali na dobrodružství, tak se vším vsudy, ne? Aspoň odpadá jedna starost – neskončím znásilněná v dubajském vězení.

Přípravy na cestu

Domluvili jsme se, že manžel poveze zavazadlo se všemi našimi věcmi a já budu mít jen příruční zavazadlo do letadla, abych si cestu příliš nekomplikovala. V rámci posledních příprav jsem vyrazila za nákupy do nedalekého města Hodonína s úmyslem koupit si pořádnou tašku, do které bych nacpala osm kilo věcí, povolených do letadla. Nakonec jsem si odnesla „skoro“ koženou tašku od Vietnamců za 200 korun. Ale než jsem dojela z Hodonína domů, uletěl mně z tašky na jednom uchu cvoček. Ve čtvrtek večer před odletem mne chytla záda. Doktorka mě nadopovala léky a injekcemi proti bolesti a v pátek večer jsme vyrazili do Malých Kyšic, kde jsme u bratrovny rodiny strávili dva dny do odletu. Odlétali jsme v neděli (já v 9.00 z Prahy do Paříže a můj muž v 17.00 z Prahy do Dubaje). Nadopovanou prášky (injekci mi vpravila do zad hodná sousedka v Kyšicích) mě manžel ráno odvezl na letiště Václava Havla, kde jsme se s dojetím loučili. Uvidíme se zítra na Mauriciu, doufali jsme oba.

Sladká Paříž

Uviděli jsme se však už za půl hodiny, protože když jsem si v hale letiště připravovala doklady k odbavení, otevřela jsem pas a ztuhla: pas se jménem mého muže, včetně letenky. Jeho letenky. Třesoucí se rukou jsem vyťukala na mobilu manželovo číslo a přiškrceným hlasem mu sdělila, že mám své doklady i s letenkou na nočním stolku v Kyšicích. Manželovi stoupl adrenalin a posléze i rychlost jeho vozidla. Do půl hodiny byl opět na letišti – i s mými doklady. Opět jsme se rozloučili a já měla nejvyšší čas projít řádnou bezpečnostní kontrolou (musela jsem vyzout i kozačky na vysokém podpatku, kontrolovali mi i ponožky), no a pak konečně do letadla. Před polednem jsem byla v Paříži na letišti Charlese de Gaulla. Šla jsem s davem, jak mi radil můj bratr, a měla asi pět hodin času do odletu letadla na Mauricius. Dle dalších instrukcí jsem měla najít můstek,

kde jsem potřebovala vytisknout palubní lístek, pořád ale bez přiděleného místa v letadle (zda se dostanu do letadla, zjistím prý až krátce před odletem).

K obědu jsem si koupila bagetu a pak podle podrobných písemných instrukcí mého bratra jsem šla hledat svůj gate, tedy místo, odkud se bude nasedat do „mého“ letadla. Opět bezpečnostní kontrola, opět jsem si sundávala boty. Injekce z rána přestávala pomalu účinkovat a já opět začala cítit záda. V bezcelním prostoru jsem se ještě zastavila v pařížské parfumerii, kde jsem použila několik testerů parfémů světových značek, a pořád ještě v klidu došla na místo o několik hodin dřív, abych se někde neztratila.

Půl hodiny před odletem jsem se odvážila přijít za paní, která odbavovala cestující na Mauricius. Ukázala jsem jí svoji STBY letenku a doufala, že pochopí, že potřebuji přidělit místo v letadle. Pochopila, ale já jsem nepochopila, co mi začala vysvětlovat. Zeptala se mě, jestli rozumím anglicky. Odvětila jsem, že jen česky a rusky. „Rusíš?“ ubezpečovala se a začala na svém mobilu hledat číslo někoho, kdo se se mnou rusky domluví a přeloží, co mi chtěla sdělit. Znervóznila jsem. Rusky jsem se učila na základce a na střední, v paměti mi naskočily pouze fráze typu: Kak ty pravjol kanikuly, ja kataljsja na sáňkach, ale mluvit s někým rusky po telefonu, to už by bylo silné kafe. „Unáhlila jsem se,“ řekla jsem černošce česky. „Rusíš po telefonu najn.“ Vytáhla jsem mobil, dala jí ho před obličej a řekla: „Zděs maj brádr.“ Vytočila jsem číslo bratra a modlila se, aby mi vydržela baterka na mobilu, než se dozvím, co se děje. Černoška s bratrem delší dobu mluvila a byla velmi ochotná, hledala snad všechna možná řešení a pak mně mobil podala: „Jani,“ začal opatrně bratr. „Letadlo je plné, nevezmou tě. Možná tě vezmou do dalšího letadla, ale to letí až těsně před půlnocí, ale i to je už teď dost plné.“ Zatmělo se mi před očima. Frajérka právě domachrovala. „Ale neboj, zajistím ti nocleh v hotelu nedaleko letiště. Pokud tě nevezmou do letadla, tak si najdeš taxi a zítra budeš zkoušet znovu,“ snažil se mě uklidnit. Polilo mě horko. „Pavli, já se z letiště nehnu,“ řekla jsem pevně a zoufale. Na konci té krátké věty se mi zlomil hlas. Ale můj bratr mě přesvědčoval, že by to bylo fyzicky velmi náročné čekat tak dlouho a že se nemám bát, zařídí mi ten hotel. Bude prý na mě čekat, ať mu zavolám o půlnoci, jestli jsem se dostala nebo ne, a pak se domluvíme dál. Zlatý bratr! Časový posun je na Mauriciu plus tři hodiny, takže na mě bude čekat až do tří do rána! Z haly jsem uviděla

startující letadlo na Mauricius, ale beze mě. Vzala jsem foťák, abych si ho aspoň vyfotila. Na památku.

Úzkost a vroucí prosba

Co teď? Hodná paní uviděla můj zoufalý pohled a hned mi vytiskla palubní lístek na půlnoční let, zatím však bez přiděleného místa. Co budu dalších sedm hodin dělat? Myšlenku, že bych se zašla podívat na zajíce do miniparčíku na letišti u terminálu 3 (jak doporučuje letiště na svých webových stránkách), jsem zapudila dřív, než mi naskočila. Ze všeho nejméně mě teď zajímali zajíci. Potřebuji vodu. Půllitrovka obyčejné vody stála pět euro, musí mi vydržet až do půlnoci. Šla jsem hledat svůj další gate. Ten byl až na druhém konci obrovského letiště, takže jsem přejížděla vlakem. Značení bylo velmi dobré, a tak jsem brzy našla, odkud bude startovat další letadlo. Před vstupem na můj gate zase bezpečnostní kontrola. Když po mně chtěli, abych si dnes už potřetí vyzula svoje kozačky (myslí si snad, že pašuji v podpatku kokain?), dělala jsem, že nerozumím. Bála jsem se totiž, že bych se kvůli bolavým zádům už z předklonu nenarovnala. To by mi ještě chybělo! Představovala jsem si, jak sehnutá k zemi hledám v noční Paříži taxi do hotelu. Tvářila jsem se tedy, že netuším, co po mně pán chce, a prošla i s botama. Problém ale nastal. Další zřízenec ukázal na flašku s vodou a naznačil, že ji mám vyhodit. Ach, když jsem si kupovala tu vodu, neuvědomila jsem si, že budu procházet tolika kontrolami. Tak to ne! „Vodu nedám!“ řekla jsem česky a ukázala na prstech pět – tolik euro stála ta troška vody. Zřízenec ale trval na svém. Stála jsem u kontroly a celou půllitrovku musela před ním vypít. Na ex. Usmíval se na mě a mně bylo jasné, že do půlnoci zůstanu bez vody. Šla jsem na svůj gate a bylo mi špatně, mimo jiné i ze směsi parfémů, jejichž vzorky jsem v neuváženě velkém množství použila. V moderní hale byla kromě sedadel i kožená lehátka. Díky, Bože, ulevím svým zádům. A tak jsem několik hodin ležela ve velké prosklené hale, dívala se na západ slunce a jak na letištní ploše nepřetržitě přistávají a odlétají letadla.

Pohled na noční oblohu byl překrásný, mě však začaly svírat obavy. Padla na mě tíseň nepopsatelná a v takové míře ještě nepoznaná. Otázky se rojily: Co budu dělat, když se nedostanu do toho půlnočního letu? Nedovedu si představit, že bych hledala z tohoto bludiště (druhé největší letiště v Evropě) cestu ven a pak

někde v jednu v noci naháněla taxikáře, nevědouc, kam vůbec jedu (prý mi adresu bratr napíše do SMS a mám ji taxikáři ukázat). Navíc mám u sebe jen 100 (teď už jen 85) euro na to, abych se dostala taxíkem do hotelu a další den zpátky – bude to stačit? Když voda stála pět euro, kolik bude stát taxi? A co když se ani zítra nenajde v letadle místo? Nabíječku na mobil měl můj manžel v batohu, co až se mi vybije mobil?

Osamělost, pocity bezmoci, úzkost. Uvažovala jsem, jak se asi cítí bezdomovci, a najednou pocítila hluboký soucit s těmito lidmi. „Bože,“ volala jsem v duchu k nebi, „vím, že mě neopustíš. Pomož mi víc ti důvěřovat, i teď, když se cítím tak bídne.“ Měla jsem u sebe Nověnu odevzdanosti a začala jsem si opakovat: Pane Ježíši, důvěřuji ti, postarej se o všechno. Modlitba mě uklidnila a v této vyprahlosti jsem si najednou vzpomněla na naši 92letou prarabku, která bydlí v těsném sousedství. Už několik let žije zcela osaměle, opuštěně. Moc za ní nechodím, jen občas. Když musím. A jak jsem tak bezmocně ležela, přišla mi na mysl prosba: „Pane, chceš, abychom prosili obyčejně a prostě, jako děti. Chci tě teď poprosit, abys mi držel jedno místo v tom půlnočním letadle. Vím, že je dost plné, ale vím taky, že ty umíš zařídit všecko. A jako poděkování ti slibuju, že se začnu víc zajímat o tetu, budu za ní víc chodit, budu k ní laskavější a nenechám ji tam tak samotnou.“

Blížila se 23. hodina, hala se začala plnit, cestujících přibývalo a všichni měli namířeno na Mauricius. Na odbavovacím můstku se objevila mladá letuška a začala v počítači uzavírat let. Přišla jsem za ní jako první a začala: „Please,“ podívala jsem se na ni nešťastně a s naléhavým pohledem jí ukázala palubní lístek STBY. Napadlo mě, že bych ještě měla přitlačit, a tak jsem vytáhla jediný trumf – naskenovaný pilotní průkaz mého bratra. S moravským přízvukem a odhodláním teď, a nebo nikdy, jsem mladé ženě strčila před oči průkaz mého bratra a řekla: „Maj brádr is pajlot.“ Slečnu to evidentně zaujalo: „Pajlot Air Mauricius?“ „Jés,“ kývala jsem hlavou. Ještě něco řekla, ale já už jen kývala. Slečna se mile usmála, chvíli něco hledala v počítači, pak mi vyjela lístek do letadla a s úsměvem mi ho podávala. Byla jsem tak ohromená, že jsem tam několik vteřin v úžasu stála. Pak jsem jí začala česky děkovat, že je strašně hodná a že mi zachránila život.

Lidé už nastupovali a já opět s davem a dle instrukcí šla k odbavení do letadla. Zastavil mě jeden zřízenec, podíval se na letenku a ukazoval, že tam nesmím. Cože? Nasměroval mě na jinou uličku. Doufala jsem, že to není východ z haly.

Naštěstí nebyl. Šla jsem sama úzkou chodbou, po chvíli přišla k letušce, která chtěla můj pas a palubní lístek. Podala jsem jí ho, ona ho vložila do elektronické čtečky a s mírným úklonem mi ho vracela. Pokynula rukou: „Please, business class.“

„Byznys klas“

Ohromeně jsem na ni zírala: „Cože? Já? Byznys klas?“ „Yes,“ řekla a divila se, že to nevím. Na nic jsem nečekala a šla do přistaveného tunelu. Z prvního letadla mě vyhodili a teď se mi málem klaní, blesko mi hlavou, ale radost z toho, že poletím, byla nekonečná. Brala bych místo třeba i na záchodě, ale v byznys klas? To by mě ani ve snu nenapadlo. Děkovala jsem Pánu Bohu za vyslyšení.

Rozzářená, s vietnamskou taškou s napůl urvaným uchem na rameni, jsem vešla do byznys klas, kde bylo nezvyklé ticho. Z plna hrdla jsem přešťastně a halasně pozdravila: „Dobrý večer!“ Mých asi dvacet společníků, dokonale oblečených a příjemně navoněných, se na mě tázavě podívalo (asi tipovali, odkud jsem tam spadla). Neodpověděli a s vážnými očima se vrátili ke svým obrazovkám a myšlenkám.

Usedla jsem na sedadlo 1A a vytočila bratrovo číslo. Okamžitě to zvedl. Oznámila jsem mu, že sedím v letadle a určitě neuhádne kde! A za jedenáct hodin, dá-li Pán Bůh, se uvidíme na Mauriciu. Bráška poslouchal, pak se začal smát a popřál mi dobrou noc. Myslím, že z něho spadla velká starost. Protože navigovat svoji negramotnou sestru není nic jednoduchého. Podezírám ho, že se taky modlil, abych se do letadla dostala. Vzrušeně jsem dotelefonovala a to bylo jediné, co ode mě v byznys třídě slyšeli. Pak už jsem jen kývala a usmívala se.

Sedla jsem si do super pohodlného vysokého koženého křesla, vypila nabízené šampaňské (že беру prášky, jsem si ani nevzpomněla). Stevard brzy poznal, že anglicky neumím ani Ň, tak pak už jsem pila jen pomerančový džus, protože jsem si nemohla za nic na světě vzpomenout, jak se anglicky řekne jiné ovoce než „orange“.

Letěli jsme nad noční Paříží, viděla jsem nasvícenou Eiffelovku (myslela jsem, že pilot nám tak šikovně z boku nalétl, abychom lépe tu krásu nočního města vnímali, než mi bratr později řekl, že to jen měnil směr). Měla jsem radost jako dítě, hlavně však z toho, že tu Eiffelovku vidím z výšky a ne z okna taxíku.

Když jsem se trochu uklidnila, uviděla jsem kolem sebe množství různých tlačítek, o kterých jsem ani netušila, k čemu by mohla sloužit. Můj soused Francouz, chlapík štíhlé nižší postavy, byl zajetý v sedadle, že ho skoro nebylo vidět. Nenápadně jsem ho pozorovala, abych věděla, co a jak mám dělat. Byl ale dost rychlý. Zřejmě neletí poprvé, pomyslela jsem si. (Já sice už letěla, ale v roce 1986 do Leningradu s JZD Budoucnost Blatnice a tenkrát v letadle byly jen bezpečnostní pásy). Francouz na něco sáhl a záhy před něho vyskočila obrazovka, na které si navolil film, kamsi zapojil sluchátka a už se jen díval. No nic, televizi nepotřebuji, řekla jsem si a modlila se a děkovala za to, že letím. Rozhodla jsem se, že se ničemu nebudu divit, ale stejně jsem mírně vyvalila oči, když jsem ten hmat viděla.

Steward nesl něco na tácu. Vypadalo to jak vysoký šlehačkový zákusek. Myslela jsem, že nejdřív se najíme a zákusek bude až nakonec. Ale což, jiný kraj, jiný mrav. Kleštičkami jeden nabral a podal mi ho. Ihned jsem poznala, že to není k jídlu, a čekala, co s tím soused udělá. Ten si ruličku rozložil. Byl to malý, nahrátky a navoněný ručníček. Pomalu si otřel tvář a pak ruce. Chvilku jsem počkala, aby nemyslel, že opakuju, a pak jsem vše zopakovala po něm.

Hostina jak v nebi

Potom nám přinesli jídelní lístek. Děkala jsem, že mě zajímá, četla si anglické a francouzské názvy jídel a přemýšlela, co si vyberu, když vůbec nevím, co to je a hlavně, jak to mám přečíst. Mé obavy byly zbytečné. Všechno, co bylo na lístku, jsme dostali postupně na talíř.

Ovšem nejtrapnější chvilka (ač je to neuvěřitelné) byla teprve přede mnou. Můj soused si odněkud lehce vytáhl stolek a rozložil si ho před sebe. Těsně před sebe. Došlo mi, že pokud chci jíst, musím udělat totéž. Ale jak? Zkoušela jsem odklopit jeden kryt, jakože něco hledám, ale stolek tam nebyl. Pak jsem uviděla nějakou mezeru, kde byl stolek ukryt, a neohrabaným tahem se ho snažila vypáčit z úkrytu. Pak jsem ho rozprostřela těsně před sebe, jako můj soused. Na tomto místě musím podotknout, že můj soused měl asi o dvacet kilo míň než já, takže nepřechíval. Já jsem přechívala. Takže stolek, který jsem rozložila, byl jak nakloněná rovina. Hodně nakloněná rovina. Horečně jsem přemýšlela, jak to udělat, aby můj talíř nesjel hned k sousedovi. A napadlo mě

zadržet dech, aby stolek trochu klesl. Stolek sice klesl, ale mně vyvstal další problém – jak budu jíst se zatajeným dechem? A jak jsem tak přemýšlela a pořád se nadechovala, trochu jsem se do stolku opřela a on se SÁM POSUNUL dopředu. Tak to jsem nečekala.

Steward Air France byl velmi milý a přinesl mi, co mi na očích viděl. A pak začaly hody. Na pěti talířcích přinesli předkrm (že je to předkrm, jsem pochopila později, až jsem to všechno snědla v domnění, že jde o hlavní chod). Kdybych víc sledovala souseda, možná bych to pochopila i dřív, protože on do každého jídla jen dobl. Já jsem po dvanáctihodinovém čekání, nervovém vypětí a hladovění s chutí snědla několik druhů sýra, žampiony plněné špenátem, krém z datlí se sušenými meruňkami, lahodné paštičky s oříšky, ke všemu teplé křupavé pečivo. Steward s úsměvem odnesl všech mých pět prázdných talířků a já jsem mu líbezný úsměv opětovala. Kdo ví, co si myslel. Následoval hlavní chod – ryba, rýže, salát, omáčka a nakonec dezert, zmrzlina, vše dokonale chuťově vyvážené, prostě lahůdky. Některé jsem dosud ani neochutnala, hostina jak v nebi! Po dvou hodinách hodování jsem už fakt nemohla.

Dostali jsme kabelku s potřebami na spaní, pěknou huňatou deku a ve stejné barvě i polštář, po hygieně jsem si sedadlo pohodlně snížila, nohy zvedla, no prostě balzám na moje bolavá záda. Pán Bůh je borec. Zhasli světlo a já se zabalila do deky (radost mi kazil pouze fakt, že jsem byla pořád připoutaná, nevěděla jsem, že nemusím), lehla a spala.

Jestli někdo dočetl až sem, je dostatečně otrlý a nic ho nepohorší, ať tedy čte dál, ostatní tuto drobnou kapitolku přeskočte. Soused za mnou celou noc dost prděl. Sice takové ticháčky, ale ten odér byl takový silný a divný. To je z těch luxusních paštiček, pomyslela jsem si...

Jedenáct hodin uteklo jako nic. Ráno zase hygiena, ale musela jsem počkat, až soused vstane, bála jsem se, že bych ho nepřekročila (seděla jsem u okna) a mohla ho zalehnout, což bych mu nepřála. A zase se jedlo – snídaně dokonalá, nahráité rohlíčky, croissanty, marmeládky, sorbet, v životě jsem tak nesnídala. A to už jsme se blížili k malému ostrovu v Indickém oceánu, přistáli jsme a po bezpečnostní a vízové kontrole jsem konečně uviděla bratra a mého muže, jak na mě v hale čekají. Mávala jsem jim jak o život.

Ostrov Mauricius

Vyšli jsme z letištní haly a uviděla jsem palmy. V kozačkách mi začalo být horko. Jeli jsme do bratrova bytu poblíž pobřeží a hned do křišťálově čistého moře. Byl to pro mě nepopsatelně silný zážitek, taková krása nesmírná, že jsem už jenom děkovala, že něco takového mohu zažít.

Bráška se o nás staral jak o vlastní, seznámil nás s českou rodinou, která byla na Mauriciu už půl roku, a vozil nás po ostrově. Viděla jsem ve městě Curepipe nádraží, které pojmenovali po Janu Palachovi, protože v roce 1969, kdy se Palach upálil, získal Mauricius samostatnost. Zasáhl mě velmi silně film o Janu Palachovi, nazvaný *Hořící keř*, a jsem ráda, že oslovil i mou šestnáctiletou dceru, která na něm byla v kině se třídou. Potěšilo mě, že i v takové dálce má náš rodák a statečný muž svoji připomínku.

Viděli jsme muslimské poutní místo a byli v rumerii, kde se z cukrové třtiny vyrábí rum. A hlavně jsme denně chodili na písčnou pláž a do moře, teplého a průzračného.

Měli jsme s manželem na sebe čas, bratr mi půjčil čtečku, takže jsem za deset dní „přečetla“ i nádhernou knížku. Moc pěkné byly večery, povídání, vzpomínání, a taky vynikající hovězí „stejky“. Zkrátka, neuvěřitelná krása. A deset dní uběhlo jako nic. Cesta zpět byla do poslední chvíle nejistá, letadlo plné, ale na letišti byl můj bratr, který dokonce domlouval i to, že poletím v kokpitu, ale nakonec na mě zbylo jedno místo u nouzového východu.

Závěr

A tak jsme šťastně doletěli domů, zase každý zvlášť. Děti nás vítaly a já jsem poznala, jak je důležité mít kolem sebe lidi, které máte rádi a kteří mají rádi vás. To je to největší bohatství na světě. Někdo si řekne, proč to všechno tak dramatizují, když se dohromady nic nestalo. Stalo. Pro mě ano.

1. Poznala jsem svoje limity, naučila se trošku větší pokoře, větší důvěře a mám o čem mluvit. Můj bratr to na začátku naší cesty řekl jasně: pořád jen vykládá o tom, jak před dvaceti lety darovala krev, tak ať má i jiné zážitky. Ano, bráško, povedlo se, zážitky z této cesty jsou neporovnatelně šťavnatější než odběr krve v kyjovské nemocnici.

2. Poznala jsem, že mám obětavého a hodného muže, kterého miluji a on miluje mě.

3. Poznala jsem, že mám skvělého bráchu, který do toho dobrodružství s námi šel, i když si asi nepředstavoval, co bude muset za mě řešit. Brášku, který nám připravil krásných deset dní na nádherném ostrově, vařil nám a umožnil prožít nezapomenutelné věci.

4. Poznala jsem, jakou sílu má víra, že mě Bůh neopustil ani v tak pro mě těžké situaci. Dnešní člověk s pomocí Boží moc nepočítá, ale já jsem přesvědčena, že se bez jeho pomoci obejít nemůžeme. Stačí jenom poprosit.

Někdo si řekne, proč vůbec takové věci o sobě píšu, které se třeba druzí stydí přiznat, ale mým vzorem, přítelem a učitelem byl vzácný člověk, katolický kněz a lékař Ladislav Kubíček, který nás učil otevřenosti, upřímnosti i nadhledu a určité sebeironii, nebrat se moc vážně. Proto mi nedělá problém otevřeně a upřímně psát. Tolikrát se mi už potvrdilo, že právě má otevřenost někomu pomohla, takže asi to všechno svůj význam mělo. A nestydím se psát ani svoje zážitky s Bohem – řečeno slovy jiného kněze: Když se Pán Bůh nestydí za mě, proč bych se já styděla za něho.



Doslov

Rozklikla jsem e-mail od Jany Ilčíkové a v něm stálo: „Marie, prosím, až budeš mít čas, mrkni na to a upřímně mi řekni, jestli by to mohlo zajímat i někoho mimo okruh mé rodiny.“ V příloze jsem našla rukopis této knihy.

A tak, milá Jano, odpovídám. Upřímně, jak jsi chtěla. Mnohokrát jsem si během četby říkala – a někdy i nahlas – je vidět, že Jana má Ladislavovu školu! Čtenář, který knihu dočetl až sem, ví, o kom mluvím. Tu školu jako obrovský dar a vklad do života jsme dostaly obě, a obě v sobě máme neuhasitelnou touhu nezištně se o něj dělit. Tak, jak nás to Ladislav učil a jak to očekával i Ježíš od svých učedníků, když je po tříleté formaci vysílal do světa hlásat radostnou zvěst o tom, že se přiblížilo Boží království: „Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte.“ (Mt 10,8)

I když tvým původním záměrem bylo pouze sepsat vzpomínky pro potomky, podařilo se ti mnohem víc. Na řadě míst, často mezi řádky, vzdáváš Bohu chválu. Skvělé! Tím to totiž učíš i své čtenáře. A těm, kteří Ladislava Kubička nepoznali osobně, předáváš, co dal on nám. Naučil nás počítat s Bohem v každé životní situaci, nevěřit na náhody, vidět zázraky na každém kroku atd. Co tohle všechno znamená v praxi a v každodenním životě křesťana, to se tu čtenář nejen dočte, ale ještě se u toho zasměje.

Díky, že jsi měla odvalu jít s kůží na trh a nezatajila ani své slabosti. Máme je všichni a je to tak dobře. Aspoň nezpychneme. Ladislav má z tebe určitě radost.

Marie Svatošová

(lékařka, spisovatelka, zakladatelka hospicového hnutí)

Milá paní Jano,

děkuji za střípky z Vašeho života, které jste mi zaslala. Je vždy cenné, když se člověk pokusí vyslovit své názory na život, zkušenosti a zážitky.

Velkou roli ve Vaší knize (a tím pádem i ve Vašem životě) hraje Bůh. Myslím, že cesta člověka k člověku je ještě složitější a náročnější než k Bohu, protože my lidé jsme různí. Proto ji považuji ještě za zásadnější. Vy jste svými řádky vykročila k lidem. Započítala jste mezi ty, kteří by ji měli číst, i mne, zbývá mi tedy poděkovat. A popřát hodně další radosti ze života.

Na kříži u mého rodného kostela na Dolní Bečvě je napsáno: „Lásku bez kříže nenajdeš a kříž bez lásky neunesíš.“ A já k tomu dodávám své přesvědčení, že nikdy neznáme konec příběhu.

Zuzana Maléřová,
(spisovatelka, publicistka, moderátorka, textařka)

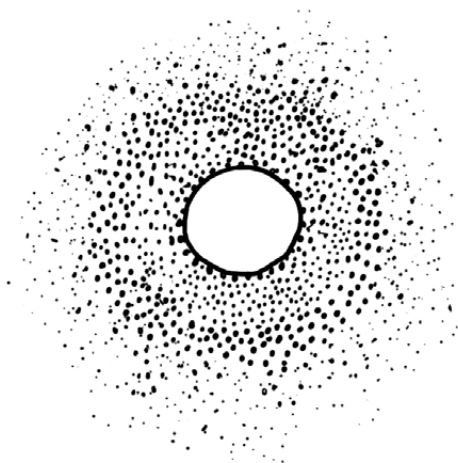
Milá Jani,

máš dar volit slova a skládat je tak, že pohladí na srdci i na duši.

Hned u prvních řádků, kdy byla knížka ještě v půli cesty, jsme vytahovaly kapesníčky z krabičky a ty jsme neschovaly až do konce, protože jsme si utíraly slzy i od smíchu. A taková tvoje kniha je. Napsal ji totiž sám život. A ten vždy přinese neočekávané, veselé i smutné.

Ovšem, co je na tvém psaní jedinečné, je originální rukopis, kterým si všímáš obyčejných i neobyčejných událostí života a přenášíš je na papír do humorem i vírou protkaných slov.

Tvoje beta čtenářky Liduška a Anežka





Poděkování

Z celého srdce děkuji:

- P. Pavlu Zahradníčkovi za pomoc a podporu,
- mým milým kolegyním Lidušce a Anežce, beta čtenářkám, za láskyplnou zpětnou vazbu,
- kamarádce Katce Jagošové za korektury i za milé, teplé, vlídné slovo,
- svojí rodině, jejíž členové jsou nedokonalí, stejně jako já, miluju vás!

Kontakt: jana.ilcikova@seznam.cz

A jaký je Váš životní příběh?
Za co, za koho jste vděční?
Jak to dáváte najevo?

Obsah

O mně	5
Děkuji za život.....	7
Mým rodičům s láskou	10
Stařenka.....	13
Světónázorový kroužek.....	16
Koberec života	18
Jak jsem chtěla darovat krev.....	20
Ladislav	21
Nikolka.....	24
Jak můj muž reprezentoval.....	27
Nepraktická žena	28
Výročí	30
Toník.....	33
Nes světlo, Jano.....	35
Nejvzácnější vteřiny	37
Prosimtě, vyslyš nás	38
Děti naše	40
Maminko, děkuju, že si a su	44
Dobrá nabídka	47

Dítě, které se nemělo narodit	48
Nebojme se uvěřit	49
Moje holky nejely.....	50
Zkouška.....	51
Svítím?.....	52
V Boha dúfaj a nezúfaj!.....	54
Modlitby matek	57
Láska je silnější.....	58
Boží jméno je milosrdenství.....	60
Růženec	62
Růženec na Václaváku	63
Já jsem přemohl svět	65
Stromy.....	66
Kdo chce vstoupit.....	67
Díky za Agátku	67
... a největší z nich je láska	68
Naše svatební cesta na Mauricius	69
Doslov	80
Poděkování	83



Tuto knihu pro vás připravil tiskový apoštolát A.M.I.M.S.

Smyslem A.M.I.M.S. (Apostolatus Mariae Immaculatae Matris Spei – česky: Apoštolát P. Marie Neposkvrněné – Matky Naděje) je tisk kvalitních, srozumitelných a velmi levných brožurek či knih nejen pro ty, kteří si je sami přečtou, ale především pro ty, kteří je budou dále šířit – rozdávat, půjčovat, nabízet za dobrovolný příspěvek ve farnostech...

Otec Marek Dunda dává takovýto návod k jejich používání:

„Knih si objednat alespoň deset od každého titulu. Sám si nejdříve knihu přečíst (to je možné i bez toho, že byste si knihu objednali – kompletní texty většiny brožurek a knih z A.M.I.M.S. najdete na internetu na www.fatym.com a www.amims.net).

Potom byste měli uvážít, koho z vašich známých, přátel, sousedů, příbuzných (zejména těch, kteří jsou nevěřící či víře odcizení, kteří již dlouho neudělali nic pro své náboženské vzdělání, kteří jsou nemocní, osamělí) by kniha mohla oslovit, zaujmout, komu by byla prospěšná. Knihy pak rozdávat, půjčovat, nabízet za příspěvek na tisk...”

Značná část produkce A.M.I.M.S. jsou publikace srozumitelné i nevěřícím.

Rádi také pošleme krabici brožurek a knih těm, kteří je budou (po dohodě se svým panem farářem) dále šířit ve farnosti za dobrovolný (doporučený) příspěvek na jejich tisk.

A.M.I.M.S. již pro vás připravil

Doporučený příspěvek na tisk, uvedený v závorce, může mírně kolísat dle ceny materiálu, způsobu šíření a inflačních vlivů. Provedení je „brožura“ – s výjimkou prvních dvanácti knih (většinou z řady **A.M.I.M.S. M.**) s lepenou vazbou a plnobarevnou obálkou. Knihy se snažíme průběžně dotiskovat:

Ilčíková: Nes světlo, Jano! (30) **A.M.I.M.S. M.**

Dunda, Vaněček, Zahradníček: Ti naši v nebi (30) **A.M.I.M.S. M.**

Peňáz: Pouť do Říma od A do Z, 3. vyd. (25) **A.M.I.M.S. M.**

Piřha: Slyšte slovo a zpívejte píseň (45) **A.M.I.M.S. M.**

Krausová: Eskulapova hůl, lampa a kříž (40) **A.M.I.M.S. M.**
Krausová: Manželství – cesta ke svatosti (40) **A.M.I.M.S. M.**
Krausová: Příběhy moudrosti (20) **A.M.I.M.S. M.**
Luscoň: Do akce jde Titus! (25) **A.M.I.M.S. M.**
Joseph Fabelle: Cena, kterou zaplatíš (30) **A.M.I.M.S. M.**
Alfons M. de Liguori: Návod na dobrý život (20) **A.M.I.M.S. M.**
sestra Cecílie: Útěk sestry Cecílie (20) **A.M.I.M.S. M.**
Dunda: Krokodýl aneb můžeš růst (15) **A.M.I.M.S. M.**
Doubrava, Dunda: Mozaika duchovní moudrosti (20) **A.M.I.M.S. M.**
Dunda, Zahradníček (ed.): Ze života pro život (20) **A.M.I.M.S. M.**
Dunda, Zahradníček (ed.): Dotyky nebe a země (30) **A.M.I.M.S. M.**
Zahradníček: Dějiny, jak je možná neznáte (30) **A.M.I.M.S. M.**
Dunda: To promodlím (5) **A.M.I.M.S. M.**
Kabeláč: Základy křesťanské víry (5) **A.M.I.M.S. M.**
Polc: Jan Hus v představách šesti staletí a ve skutečnosti (30)
Woods: Jak katolická církev budovala západní civilizaci (180)
Brtník: Příprava na 1. sv. přijímání (12)
Castiglione: Svatý zázraků a lásky (Fr. z Pauly) (15)
Dunda: Stalo se (15)
Dunda: No proto aneb Stalo se III (15)
Dunda: Soužití nebo soužení (10)
Dunda (ed.): Tak kázal Vianney (15)
Dunda (ed.): Jak kázal Vianney o sv. zpovědi (15)
Dunda (ed.): I tak kázal Vianney (15)
Dunda (ed.): Promluvy sv. J. M. Vianneye (15)
Dunda (ed.): Z myšlenek sv. J. M. Vianneye (10)
Dunda: Řekli svatí a to platí I. a II. díl (á 20)
Dunda: Sedm kajících žalmů (5)
Dunda: To promodlím (5)
Dunda a kol.: Hesla pro skvělý život (20)
Galizzi: Počátky Církve (15)
Havelka: Rozmlouvej s Bohem (5)
Jan Zlatoústý: Kázání sv. Jana Zlatoústého I. a II. díl (á 20)
Janšta: Prázdniny bez tabletu I. a II. díl (á 20)
Kaňa, Fukalovi: Manželství od Boha... (15)
Kavalec: Chvalatické povídky (2)
Kotek: S Ježíšem v jeho utrpení (Šuránek) (10)
Peňáz: Pojď na pouť (17)
Peňáz: Rozjímavý biblický růženec (5)
Sedloň: Doprovázení (reflexe k duch. vedení) (10)
Sedloň: Poutníkem naděje (10)



Simajchl: Desatero božích přikázání (10)
 Simajchl: Dospívání (15)
 Simajchl: Jak hovořit o víře (3)
 Simajchl: Jak se zpovídat (7)
 Simajchl: Kázání z 1. až 7. košíku (á 20)
 Simajchl: Láska pod lupou (15)
 Simajchl: Liturgie (20)
 Simajchl: Manželství v záběhu (10)
 Simajchl: Naše role při nedělní bohoslužbě (15)
 Simajchl: Patnáct pravidel pro lektory (10)
 Simajchl: Povídání o křtu (10)
 Simajchl: Rodiče a školáci (15)
 Simajchl: Sebevýchova k manželství (3)
 Simajchl: Stáří (10)
 Soukop: Velký náčelník dává zákl. kurz víry (15)
 Zajíček: Příběh proroka Jonáše (comics) (10)
 Zerhau: Krása a statečnost – leg. o sv. Markétě (10)
 Zerhau: Pověsti a příběhy z Podyjí (15)
 Zerhau: Vyřídte sijónské dceři (7)
 A já jsem s vámi i za železnou oponou (15)
 Comicsy pro zábavu i k zamyšlení (15)
 Kreslené příběhy 1, 2, 3, 4, 5, 6 (á 3)
 Křížové cesty pro soukr. i lid. pobožnosti (3)
 Květy Nejsvětější svátosti (15)
 Matka ustavičné pomoci (0)

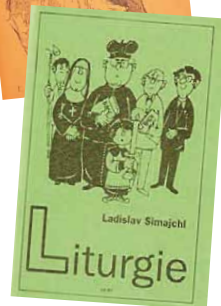
Více knih na www.amims.net.

**Tituly je možno objednat pouze
za příspěvek na tisk a poštovné
na adrese:**

A.M.I.M.S.
 Řk. farní úřad
 671 03 Vranov nad Dyjí 20
 tel: 515 296 384
 e-mail: apostolat@fatym.com

Objednávky na internetu: www.fatym.com a www.amims.net.

Jde nám o maximální šíření textů našich knih. Proto u většiny z nich je možné si přečíst kompletní text knihy on-line na našich webových stránkách www.fatym.com a www.amims.net.



Časopis Milujte se!

Ke stejným účelům jako knihy A.M.I.M.S. můžeme doporučit i časopis **Milujte se!**. Vychází čtyřikrát ročně, doporučený příspěvek na tisk a poštovné jednoho výtisku s 64 barevnými stranami je jen 20 Kč. Jde o časopis nejen pro mladé. Současně se jedná i o časopis pro novou evangelizaci.

I časopis **Milujte se!** si můžete přečíst na internetu v kompletní verzi na www.milujte.se.

Objednávky časopisu Milujte se! je možno posílat i na adresu A.M.I.M.S. – redakce časopisu Milujte se! a tiskový apoštolát A.M.I.M.S. navzájem velmi těsně spolupracují.

Televize TV-MIS.cz

Mimo to doporučujeme také internetovou křesťanskou televizi **www.TV-MIS.cz**, kterou rovněž A.M.I.M.S. provozuje.

Má čtyři programy: MIS 1 zábava, MIS 2 vzdělání (především duchovní), MIS 3 dokumenty a publicistika a MIS 4 lokální.

Mimo to nabízí velmi rozsáhlou AUDIOSEKCI, dále písničkový on-line přehrávač JukeBox na adrese <http://jukebox.tv-mis.cz>, přehrávač duchovních přednášek, promluv, seminářů a audio-knih TémaBox na internetové adrese <http://temabox.tv-mis.cz>.

Zajímavá je třeba i virtuální pouť do Svaté země a na Sinaj na internetové adrese <http://svata-zeme.tv-mis.cz> – „nasedněte“ prostřednictvím internetu do letadla a prohlédněte si místa, kde se odehrály biblické události, vnímejte atmosféru, poslechněte si kompletní výklady průvodců, zúčastněte se bohoslužeb...

Veškerý program TV-MIS.cz je dostupný současně – z databáze nabízených pořadů si vyberete, co a kdy chcete vidět nebo slyšet. Zkratka TV-MIS může znamenat i „televize – multimediální internetová samoobsluha“...

Obsah TV-MIS.cz a i mezinárodní TV-MIS.com je nabízen zdarma. Provoz televize je financován z darů diváků a posluchačů.

Podpořte, prosím, novou ediční řadu A.M.I.M.S. M.

Touto knihou pokračuje vydávání publikací nové ediční řady **A.M.I.M.S. M.** – to je knih pro misijní použití, které již nemají „brožurkovitý“ vzhled jako dosavadní publikace A.M.I.M.S., ale které si přes svou běžnou „knižní“ formu zachovávají charakteristické vlastnosti publikací z A.M.I.M.S., mimo jiné i cenu. Jsou totiž šířeny jen za příspěvek na tisk a jeho doporučená výše není vyšší než u našich dosavadních brožurek s obdobným počtem stran. Je to možné proto, že jsou tištěny naráz ve vysokém nákladu a nikoli postupně podle potřeby dotiskovány, jako to děláme u brožurek.

To s sebou nese zvýšené nároky na jednorázové zafinancování velkého nákladu. Díky tomu však je možno nabídnout plnohodnotné knihy pro duchovní vzdělání a misijní použití za příspěvek na tisk tak nízký, že se to některým může zdát až neuvěřitelné...

Vydání prvních knih z řady **A.M.I.M.S. M.** bylo možné díky těm, kteří na naše brožurky v minulosti přispívali vyšší částkou, než je ta doporučená. Zbytek prostředků, které ještě chyběly, poskytl jeden kněz a několik dalších dárců.

Naší představou je, že zajímavých vzdělávacích knih pro misijní využití dostupných za minimální příspěvek na tisk by měla být k dispozici celá řada. Na vydání dalších knih z řady **A.M.I.M.S. M.** se teprve snažíme získat prostředky. Další podobná kniha (máme jich v plánu více) vyjde, až na to budeme mít. Proto prosíme o pomoc při získávání sponzorů pro tento účel. Děkujeme i za jakoukoliv další hmotnou či duchovní podporu. Na obdržené hmotné dary můžeme na požádání vystavit potvrzení o daru dle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. S upřímným Pán Bůh zaplat

P. Pavel Zahradníček, koordinátor A.M.I.M.S.

Kontakty, bankovní spojení a další informace
najdete na www.amims.net.



Slyšte slovo a zpívejte píseň

Petr Piřha

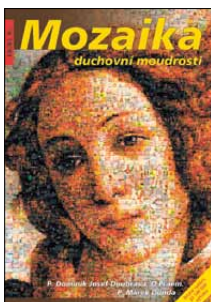
Život svatých Cyrila a Metoděje a příběh Velehradu – kniha, která by neměla chybět v žádné knihovničce. Pro každého, kdo chce poznat kořeny, ze kterých vyrůstají dějiny jeho země. (224 stran, doporučený příspěvek 45 Kč u brožovaného vydání; kniha je k dispozici i v předchozím dárkovém vydání s pevnou vazbou – příspěvek na tisk 180 Kč)



Dějiny, jak je možná neznáte

P. Pavel Zahradníček

Dějiny jsou opředeny mnoha mýty. Kniha analyzuje populární formou 10 z nich, které se týkají křesťanství. Často je dokonce možné doložit, kdy a kdo je vytvořil... Řada těchto mýtů se u nás ve 20. století dostala i do učebnic. Jsou opakovány, lidé jim věří... Kniha nabízí fakta, díky kterým si každý může udělat svůj názor. (128 stran, doporučený příspěvek 30 Kč)



Mozaika duchovní moudrosti

Dva kněží (P. Josef Doubrava, P. Marek Dunda) celý život sbírali zajímavé citáty známých i méně známých osobností o moudrosti, štěstí, lásce, naději, víře, vztahu vědy a víry... Do knihy se začtete, kdekoliv ji otevřete. Výborný dárek pro každého – podobně jako předchozí a následující dvě knihy. Již druhé vydání. (96 stran, 20 Kč)



Cena, kterou zaplatíš

Joseph Fadelle

Autor (původním jménem Mohamed al-Saíd al-Músáví) se měl stát hlavou šíitského rodinného klanu. Místo toho se rozhodl opustit islám a přijmout křesťanství. Následovalo zděšení a hněv rodiny, vězení, mučení, útěk z Iráku... Svůj příběh napsal ve Francii, kde se nyní i s manželkou a dětmi skrývá před fatvou – islámským rozsudkem smrti. (160 stran, 30 Kč)



Ze života pro život

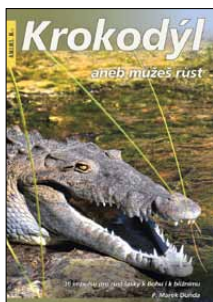
Výběr těch nejzajímavějších svědectví z prvních dvaceti čísel časopisu *Milujte se!*. Skutečné příběhy, někdy obyčejné, jindy zcela mimořádné, které zaujmou snad úplně každého. (96 stran, 20 Kč)



Návod na dobrý život

sv. Alfons Maria de Liguori

Velmi stručná, ale praktická knížka učitele Církve sv. Alfonse Marii de Liguori. Stručně a jasně to podstatné. Ve světě vyšla již ve více než 600 vydáních! (96 stran, 20 Kč)



Krokodýl aneb můžeš růst

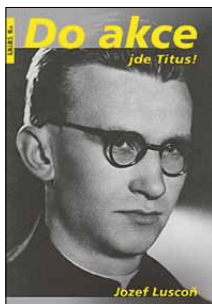
P. Marek Dunda

Krokodýl je starým symbolem duchovního života, prý roste po celý svůj život. Podobně i my můžeme celý život duchovně růst. Tato příručka k tomu nabízí stručné postřehy a inspirace – většinou myšlenky ze starších katolických příruček, ovšem převedené do řeči dnešní doby. Mnozí se diví, jak jsou tyto myšlenky konkrétní a aktuální. (64 stran, 15 Kč)



Dotyky nebe a země

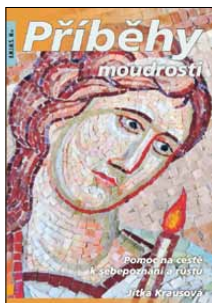
Sborník s přibližně stovkou barevných fotografií, reprodukcí a schémat obsahuje sedm témat zpracovaných šesti různými autory: Turínské plátno (včetně nově publikovaných poznatků), Rouška z Manoppella, Zázrak zázraků v Calandě, Nositel Nobelovy ceny za fyziologii a medicínu Alexis Carrel svědkem zázraku v Lurdech, Plačící Madona v Syrakusách, Obrácení Andrého Frossarda, Eucharistický zázrak v Sokólce. (128 stran, 30 Kč)



Do akce jde Titus!

Jozef Luscoň

Čtivé vyprávění o salesiánovi blahoslaveném Titovi Zemanovi, který v roce 1950 převedl přes hraniční řeku Moravu dvě skupiny bohoslovců a kněží. Třetí výprava skončila zatčením... (128 stran, 25 Kč)



Příběhy duchovní moudrosti

Jitka Krausová

Stovka krátkých příběhů, které sesbírala MUDr. Jitka Krausová – lékařka psychiatrická, pastorační asistentka a zasvěcená panna. Používá je při duchovním doprovázení, duchovních obnovách i ve své lékařské praxi jako Pomoc na cestě k sebepoznání a růstu. Jistě zaujmou věřící i nevěřící a pomohou k zamyšlení nad podstatnými věcmi v našem životě. (96 stran, 20 Kč)



Manželství – cesta ke svatosti

Jitka Krausová

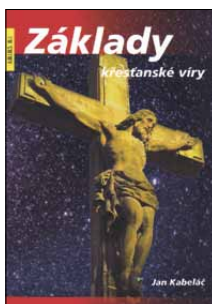
Kniha s podtitulem *Svatí manželé 20. století* nabízí 110 příběhů jak manželských párů, tak jednotlivých manželů a manželek, kteří v různých prostředích a situacích dovedli jít po svaté cestě. Za každým medailonem následují otázky či podněty k možnému přemýšlení, rozjímání, ideálně i společnému. (322 stran, 40 Kč)



Eskulapova hůl, lampa a kříž

Jitka Krausová

Hrdiny této knihy jsou svatí nebo kandidáti svatosti z řad lékařů, farmaceutů, sester a zdravotníků z moderní doby, hlavně z 19. a 20. stol. (s přesahem i do 21. stol.), občas i z 18. a 17. století. Navíc jsou zde i jiní významní věřící lékaři, částečně i ekumenicky. (288 stran, 40 Kč) Na www.amims.net najdete e-knihu rozšířenou o další medailony (332 stran).

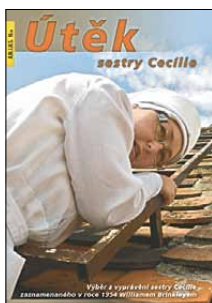


Základy křesťanské víry

P. Jan Kabeláč

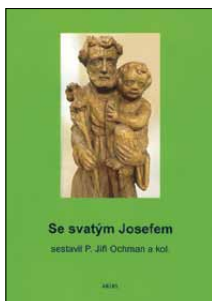
V této knize možná nenajdete věci, o kterých byste si řekli: „Tak tohle jsem vůbec nevěděl!“ (i když možná i to tam najdete), ale rozhodně tam najdete místa, kdy si řeknete: „Úžasné! Takto jednoduše a srozumitelně bych to sám do teď vysvětlit nezvládl.“

(formát A6, 44 stran, 5 Kč)



Útěk sestry Cecilie

Řeholní sestra vypráví svůj příběh nejen o tom, jak v 50. letech minulého století pomáhala v útěku kněžím, kterým hrozilo uvěznění, jak potom sama utíkala, skrývala se jako psanec... Místy napínavé jako detektivka, místy naopak velmi humorné autentické vyprávění z vlastního života. Další kniha, která se čte doslova jedním dechem. (96 stran, 20 Kč)



Se svatým Josefem

P. Jiří Ochman a kol.

Nechme se svatým Josefem inspirovat. Je to ten, který dělá všechno, co je potřeba, ale nijak to nezveličuje – a je pohotový k tomu, co je potřeba udělat...

(32 stran, 10 Kč)



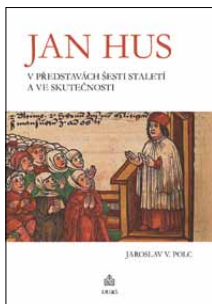
Pouť do Říma od A do Z

P. Jan Peňáz a kol.

Poutavé líčení (místy se špetkou humoru) pěší pouti šesti moravských poutníků z Vranova nad Dyjí do Říma v jubilejním svatém roce 2000.

3. vydání ke Svatému roku 2025

(112 stran, 25 Kč)



Jan Hus v představách šesti staletí a ve skutečnosti

Jaroslav V. Polc

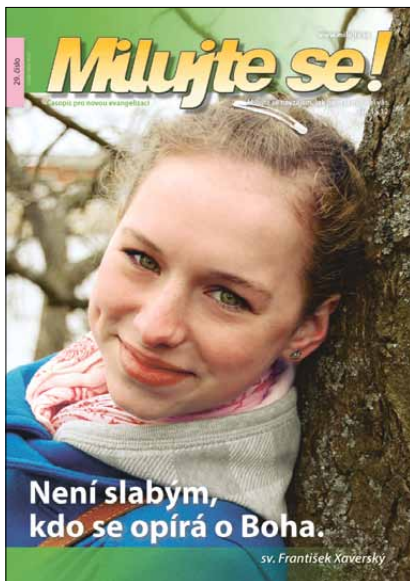
Původně poutavá přednáška profesora Jaroslava V. Polce, která nyní vychází knižně. Mapuje různé představy o Janu Husovi a pak je uvádí na pravou míru. (128 stran, 30 Kč – tato kniha nevyšla v edici A.M.I.M.S. M., ale byla vydána společně s MCM Olomouc)



Jak katolická církev budovala západní civilizaci

Thomas E. Woods, Jr.

Již druhé vydání knihy amerického historika o tom, za co vše vděčí naše civilizace katolické církvi: například za zrod moderní vědy, systém univerzit, západní právní systém a mezinárodní právo, charitu aj. Přináší též vyvážená historická fakta o Galileově případu. (208 stran + 16 stran barevných příloh, 180 Kč)



Milujte se!

Časopis je určen nejen pro mladé. Je zaměřen na prohloubení náboženského vzdělání a povzbuzení k náročnému životu založenému na křesťanských ctnostech.

Rozsah: 64 stran

Periodicita: čtvrtletník

Objednávky: redakce@milujte.se

Doporučený příspěvek: 20 Kč

On-line zdarma: www.milujte.se

Rozklikla jsem e-mail od Jany Ilčíkové a v něm stálo: „Marie, prosím, až budeš mít čas, mrkni na to a upřímně mi řekni, jestli by to mohlo zajímat i někoho mimo okruh mé rodiny.“ V příloze jsem našla rukopis této knihy.

A tak, milá Jano, odpovídám. Upřímně, jak jsi chtěla. Mnohokrát jsem si během četby říkala – a někdy i nahlas – je vidět, že Jana má Ladislavovu školu! Čtenář, který knihu dočetl až sem, ví, o kom mluvím. Tu školu jako obrovský dar a vklad do života jsme dostaly obě, a obě v sobě máme neuhasitelnou touhu nezištně se o něj dělit. Tak, jak nás to Ladislav učil a jak to očekával i Ježíš od svých učedníků, když je po tříleté formaci vysílal do světa hlásat radostnou zvěst o tom, že se přiblížilo Boží království: „Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte.“ (Mt 10,8)

I když tvým původním záměrem bylo pouze sepsat vzpomínky pro potomky, podařilo se ti mnohem víc. Na řadě míst, často mezi řádky, vzdáváš Bohu chválu. Skvělé! Tím to totiž učíš i své čtenáře. A těm, kteří Ladislava Kubíčka nepoznali osobně, předáváš, co dal on nám. Naučil nás počítat s Bohem v každé životní situaci, nevěřit na náhody, vidět zázraky na každém kroku atd. Co tohle všechno znamená v praxi a v každodenním životě křesťana, to se tu čtenář nejen dočte, ale ještě se u toho zasměje.

Díky, že jsi měla odvahu jít s kříží na trh a nezatajila ani své slabosti. Máme je všichni a je to tak dobře. Aspoň nezpychneme. Ladislav má z tebe určitě radost.

Marie Svatošová

(lékařka, spisovatelka, zakladatelka hospicového hnutí)



Knihu můžete objednat v požadovaném množství
jen za příspěvek na tisk a poštovné
na www.amims.net a www.fatym.com.